

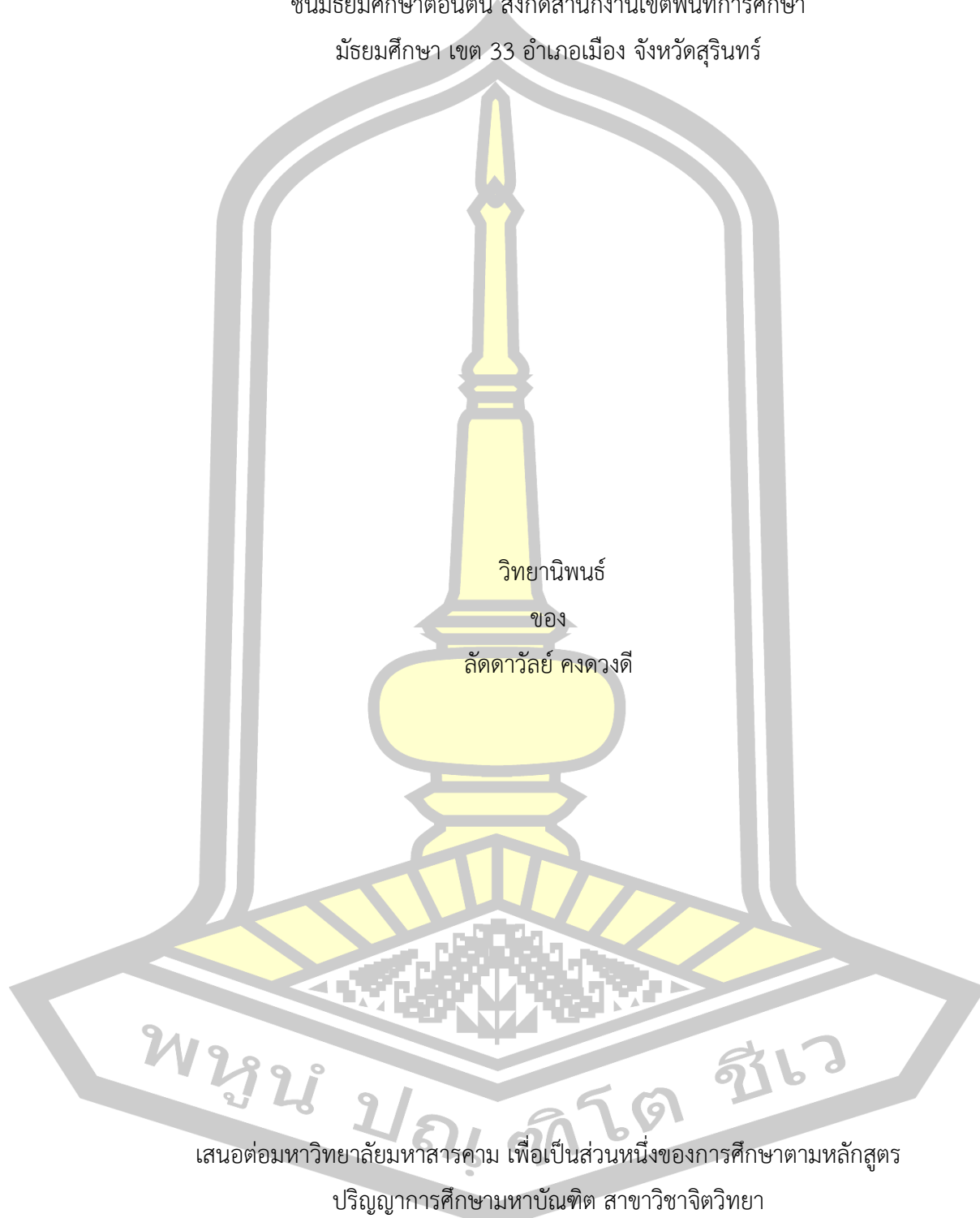
การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

วิทยานิพนธ์
ของ
ลัดดาวัลย์ คงดวงดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
มิถุนายน 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

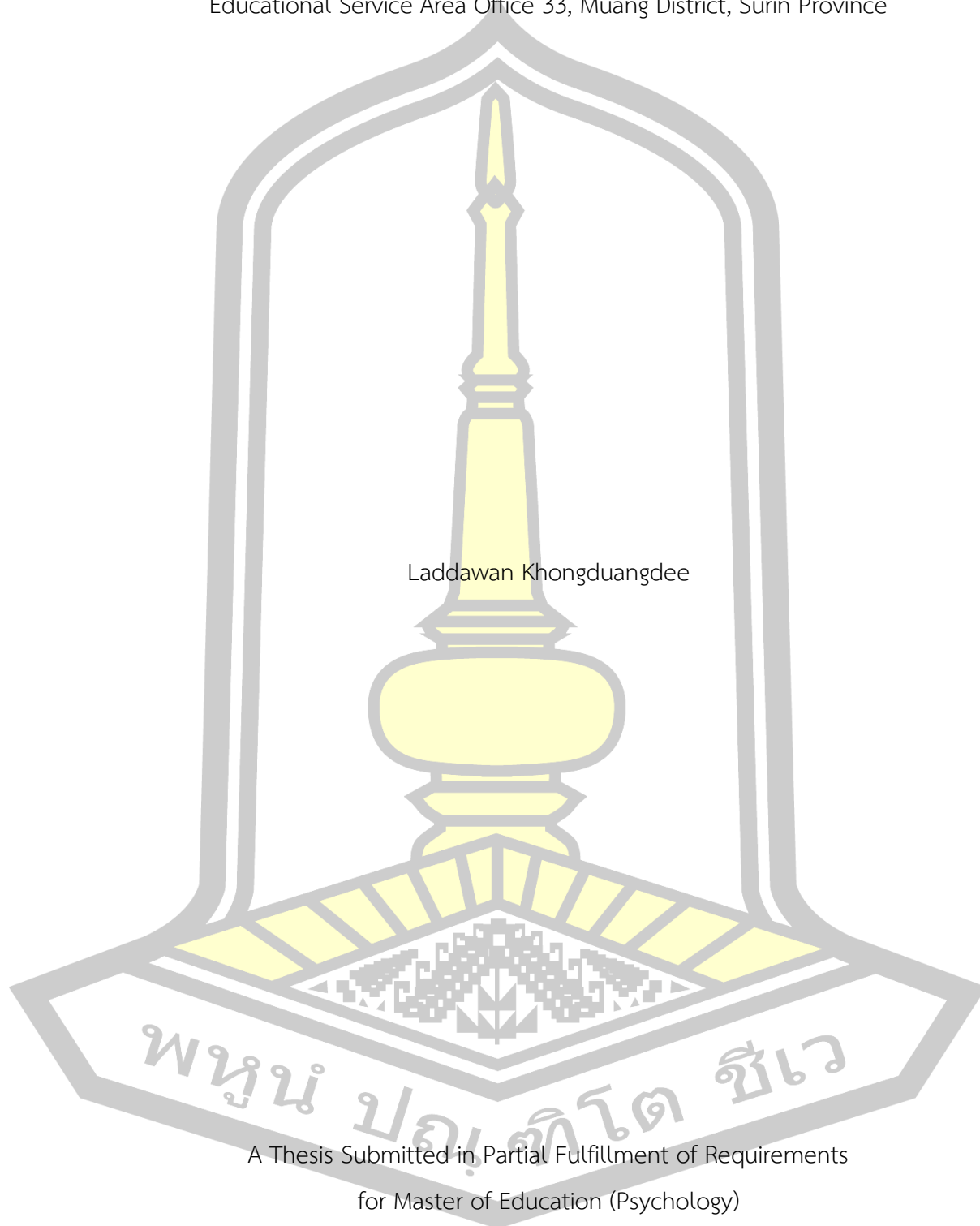
การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
มิถุนายน 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Examining Factors Influence Aggressive Behavior of Middle School under Secondary
Educational Service Area Office 33, Muang District, Surin Province

Laddawan Khongduangdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Psychology)

June 2024

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวลัดดาวัลย์ คงดวงดี
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
จิตวิทยา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. อรัญ ชูยกระเดื่อง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อ. ดร. อารยา ปิยะกุล)

.....กรรมการ

(อ. ดร. วิภาณี สุขเอิบ)

.....กรรมการ

(รศ. ดร. รังสรรค์ โฉมยา)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์		
ผู้วิจัย	ลัดดาวัลย์ คงดวงดี		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. อารยา ปิยะกุล		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	จิตวิทยา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ และ 3) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรมการตีแม่แอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียน จำนวน 389 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการตีแม่แอลกอฮอล์ แบบวัดการทำหน้าที่ของครอบครัว แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว และแบบวัดการกำกับอารมณ์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 87.1, 0.880, 0.859, 0.813 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test (dependent samples) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยรวมในระดับน้อย และรายด้านประกอบด้วย พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา อยู่ในระดับน้อย และพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย อยู่ในระดับน้อย
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน คือ พฤติกรรมการตีแม่แอลกอฮอล์ และการกำกับอารมณ์ ซึ่งสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนได้ ร้อยละ 61.90

คำสำคัญ : พฤติกรรมก้าวร้าว, นักเรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

TITLE	Examining Factors Influence Aggressive Behavior of Middle School under Secondary Educational Service Area Office 33, Muang District, Surin Province		
AUTHOR	Laddawan Khongduangdee		
ADVISORS	Araya Piyakun , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Psychology
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2024

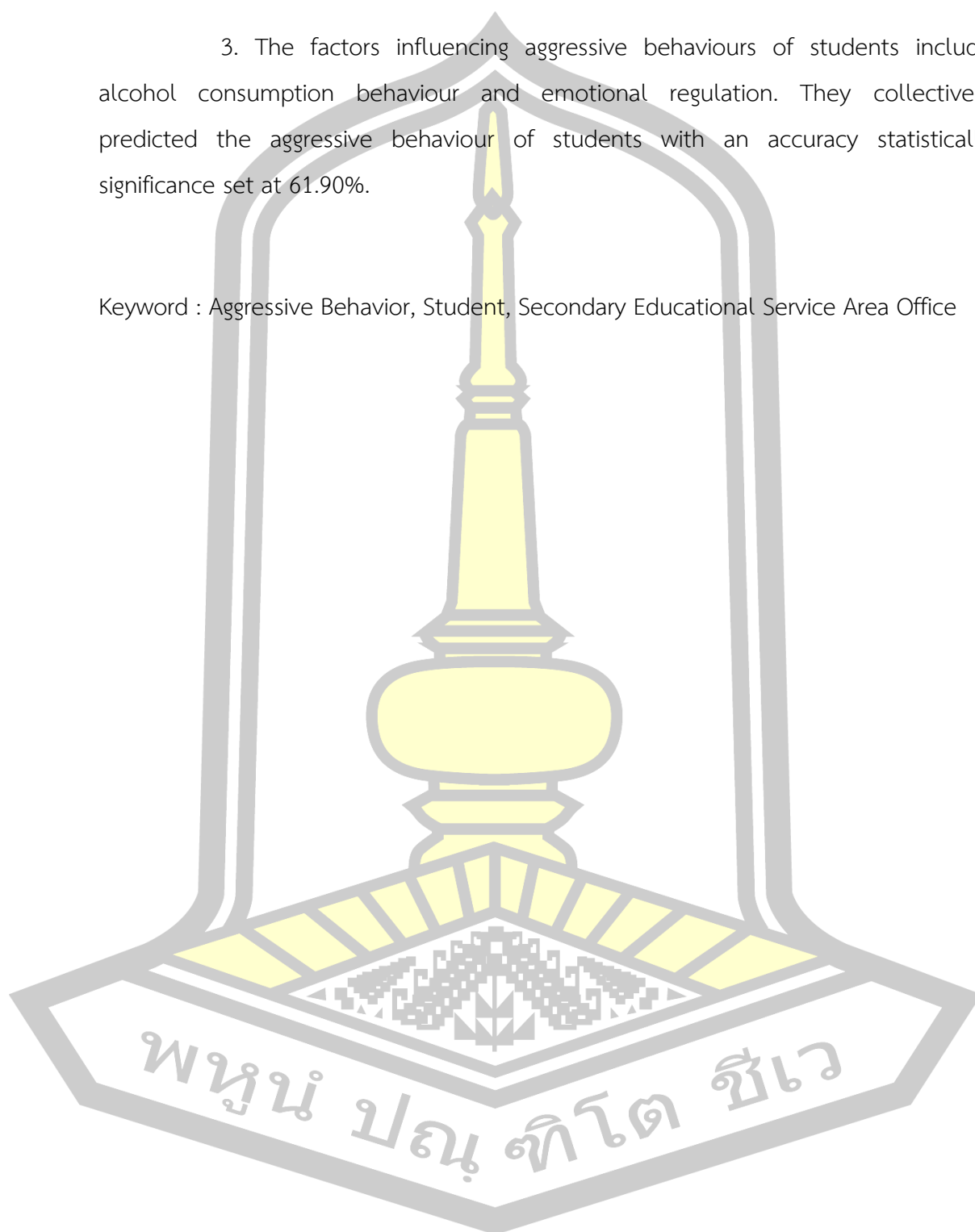
ABSTRACT

This article aimed 1) to examine the aggressive behaviour of lower secondary school students, 2) to compare the aggressive behaviour of students with different genders, and 3) to investigate the effects of factors such as responsibilities of family, alcohol consumption behaviour and emotion regulation on the students' aggressive behaviour. The samples of this research were 389 students. They were selected by multi-stage random sampling technique. The research instruments consisted of questionnaires asking about alcohol consumption behaviour, family's roles and responsibilities, aggressive behaviour, and emotional regulation with the reliability of 87.1, 0.880, 0.859, 0.813, respectively. The statistics used to analyze the collected data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (dependent samples), The simple correlation coefficient of Pearson and multiple regression analysis. The findings were as follows:

1. Aggressive behaviours of lower secondary school students were found overall, aggressive behaviour is at a low level. Considered by each aspect, it was found that students exhibit verbal in overall low levels of verbal aggression and physically aggressive behavior, overall at a low level.
2. Students with different genders there is no difference in aggressive behaviours.

3. The factors influencing aggressive behaviours of students include alcohol consumption behaviour and emotional regulation. They collectively predicted the aggressive behaviour of students with an accuracy statistically significance set at 61.90%.

Keyword : Aggressive Behavior, Student, Secondary Educational Service Area Office

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา การดูแล และการให้คำปรึกษาแนะนำจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณู ชุยกะเตื่อง ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา และอาจารย์ ดร.วิภาณี สุขเอิบ กรรมการสอบ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิด และข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภมรพรรณ ยุระยาตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.อพนันตรี พูลพุทธา อาจารย์ ดร.ละเอียต วงศ์ภูมิเมือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ ชันแก้ว อาจารย์เสาวณี สุขพันธ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ให้คำแนะนำ การปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ กำลังใจที่ดีจากครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และขอขอบคุณ ผู้มีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนผู้วิจัยทุก ๆ ท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยเหลือ และให้โอกาสที่ดีแก่ ผู้วิจัยเสมอมา จนการวิจัยครั้งนี้ สำเร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครู และอาจารย์ทุก ๆ ท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้

ลัดดาวัลย์ คงดวงดี

พูน ปรณ จิตโต ชีเว

สารบัญ

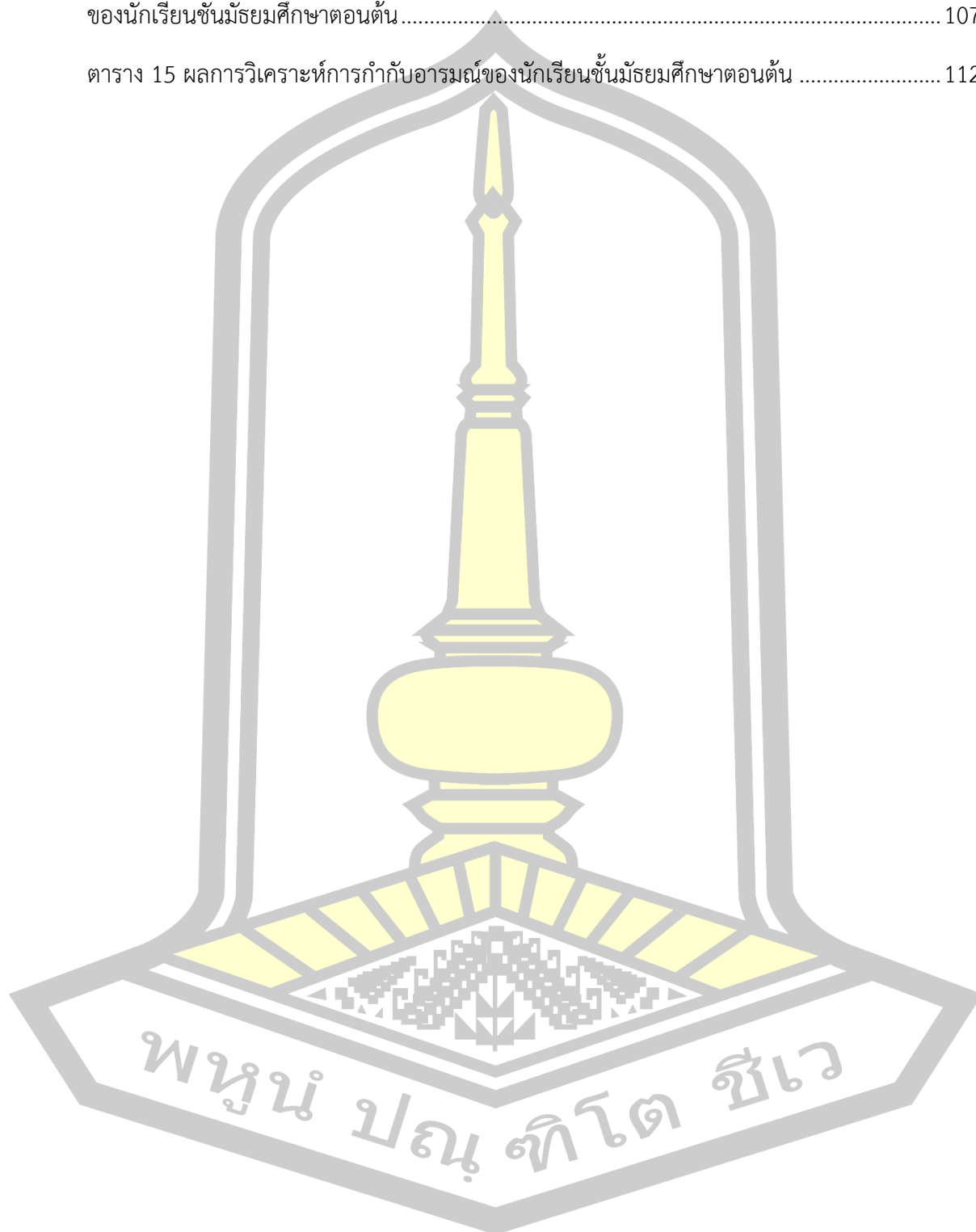
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	8
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว.....	15
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว.....	18
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	34
4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและตัวอย่าง.....	43

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	65
ความมุ่งหมายของการวิจัย	65
สรุปผล	65
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	92
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
ภาคผนวก ง การรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน	115
ประวัติผู้เขียน	117

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 องค์ประกอบการทำหน้าที่ของครอบครัว	27
ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนและจำนวนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์	43
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแต่ละชั้นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์	46
ตาราง 4 พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์	59
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	60
ตาราง 6 จำนวนตัวอย่าง และคะแนนพฤติกรรม จำแนกตามระดับความเสี่ยงของพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	60
ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	61
ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ	61
ตาราง 9 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	62
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น	63
ตาราง 11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด	103
ตาราง 12 พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์	104
ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	106

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละผลการตอบแบบวัดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	107
ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	112

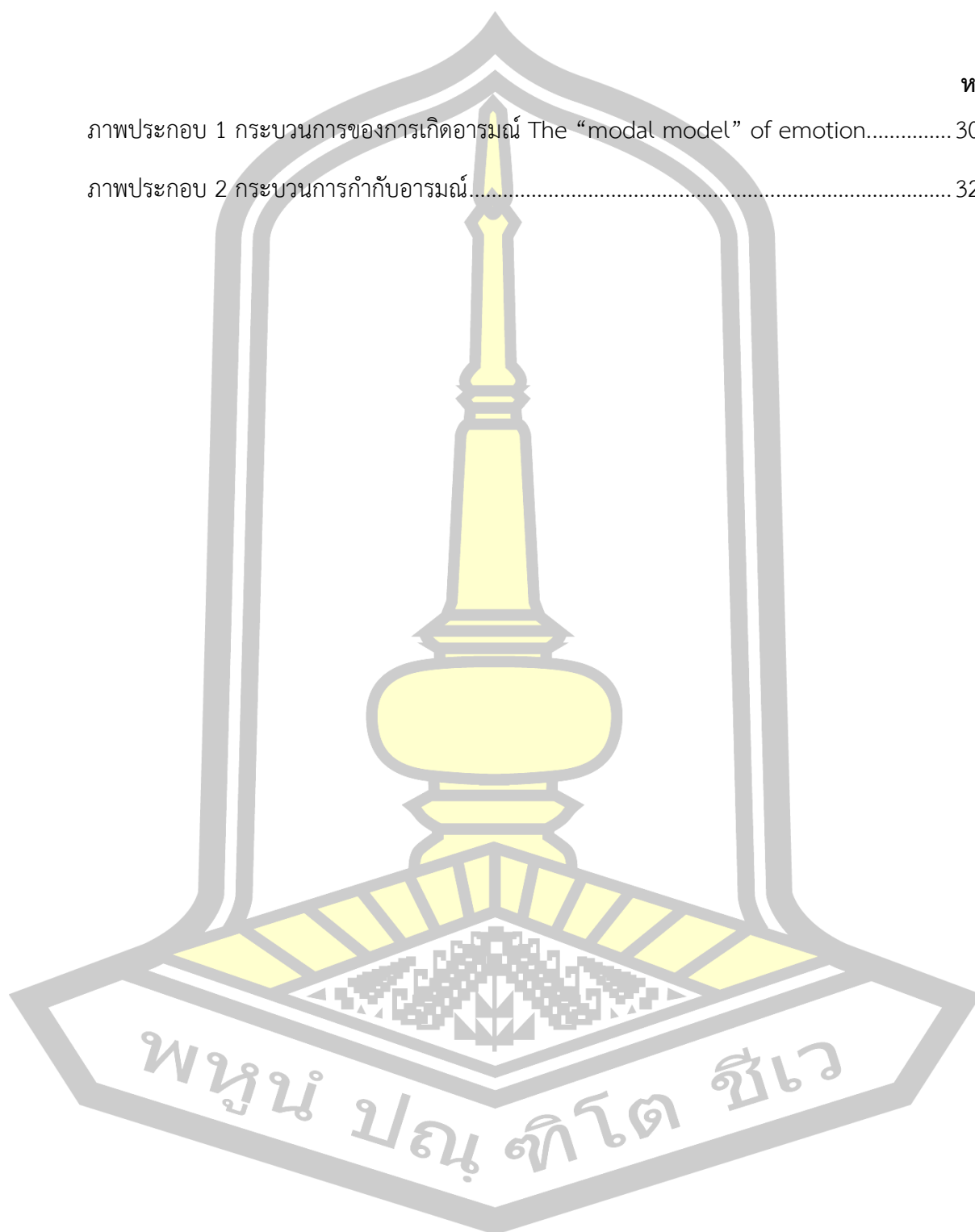

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กระบวนการของการเกิดอารมณ์ The “modal model” of emotion..... 30

ภาพประกอบ 2 กระบวนการกำกับอารมณ์..... 32

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นปัญหาที่ทั่วโลกให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และพบว่าแนวโน้มจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นในปัจจุบันที่พบการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ลักษณะต่าง ๆ ให้เห็นในสังคม ทั้งปัญหาความก้าวร้าวรุนแรง ปัญหาการฆ่าตัวตายในกลุ่มเด็กและวัยรุ่น โดยพบว่า ช่วงชั้นที่พบปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาจอธิบายถึงสาเหตุของปัญหาได้ว่า เกิดจากการเปลี่ยนแปลงตามวัย เพราะวัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงวัยที่ก้าวจากเด็กมาสู่ความเป็นวัยรุ่นที่ชัดเจนที่สุด พอเป็นวัยรุ่น ความคิดหุนหันพลันแล่น ความฉุนเฉียว อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและระดับฮอร์โมนย่อมส่งผลต่ออารมณ์และการแสดงออก ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจของวัยรุ่นก็เป็นปัจจัยสำคัญ และปัจจุบันนี้ เรามักพบวัยรุ่นที่มีความก้าวร้าวเพิ่มมากขึ้นในชั้นเรียน เพราะด้วยรูปแบบครอบครัวและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สิ่งเหล่านี้ทำให้ปัญหาความก้าวร้าวของนักเรียนกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องได้รับการแก้ไข เพราะภาวะความก้าวร้าวรุนแรงนั้นถ้าไม่ได้รับการแก้ไข เมื่ออายุมากขึ้น อาจส่งผลให้เกิดการแสดงความก้าวร้าวกับผู้อื่นในระดับที่ก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น การทำร้ายร่างกายกันจนเสียชีวิต หรือการขับรถชนบุคคลอื่นเนื่องจากไม่พอใจกัน เป็นต้น ลักษณะของนักเรียนที่มีความก้าวร้าว นั้น นักเรียนแต่ละคนอาจมีการแสดงพฤติกรรมและอารมณ์แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นการทำร้ายสัตว์ ทำร้ายตัวเองและผู้อื่น ทำลายข้าวของ แสดงความรุนแรงทางวาจา อาละวาดขว้างปาสิ่งของ เจ้าอารมณ์ และการมีเรื่องชกต่อยกับเพื่อนร่วมชั้น เป็นต้น (นรรักษ์ ผันเชียร, 2562, ออนไลน์; อัมพร เบญจพลพิทักษ์, 2565, ออนไลน์)

พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชน นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นในสังคมไทย จากข้อมูลปัญหาการกระทำผิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนทั้งหมด 12,192 คดี เมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า คดีส่วนใหญ่เป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่สุด คือ มีจำนวน 6,306 คดี คิดเป็นร้อยละ 51.72 ของคดีทั้งหมด รองลงมาเป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาระดับประถมศึกษา คือ มีจำนวน 2,142 คดี คิดเป็นร้อยละ 17.57 นอกจากนั้นเป็นคดีที่ผู้กระทำความผิดมีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1,591 คดี เป็นคดีที่ผู้กระทำ

ความผิดระดับการศึกษานอกระบบจำนวน 1,218 คดี และเป็นผู้มีการศึกษาประเภทอื่น ๆ จำนวน 932 คดีหรือคิดเป็นร้อยละ 13.05 9.99 และ 7.64 ตามลำดับ พฤติกรรมหนึ่งของเด็กที่กระทำ ความผิดนั้นก็คือ พฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายและเป็นอันตรายต่อบุคคล ทำให้เกิด ปัญหาสังคมตามมา เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อและเป็นระยะที่มีการพัฒนา ในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การแสดงออกของพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ที่ชัดเจน จะเห็นได้เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย คือ อายุประมาณ 11 ปีขึ้นไป ถึง อายุ 18 ปี หลังจากนั้นจะถูกฝังเก็บไว้ในสันดานส่วนลึก อาจถูกควบคุมได้หรือถูกควบคุมไม่ได้ ขึ้นอยู่ กับประสบการณ์และการเรียนรู้ การแสดงออกจะเป็นไปตามลำดับความรุนแรงจนถึงเป็นอันตราย และจะพัฒนาตามอายุ ในช่วงอายุ 10 – 13 ปี อยู่ระดับรุนแรงน้อย และถึงระดับรุนแรงมากจะเป็น เด็กมัธยมศึกษาตอนปลาย ช่วงอายุ 16 - 18 ปี (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2565, ออนไลน์)

การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวนอกมานั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคม สำหรับปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น จิตแพทย์และนักจิตวิทยาได้ศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud ที่เน้นว่าความก้าวร้าวมีสาเหตุมาจากสัญชาตญาณ ทฤษฎีสัญชาตญาณ ความก้าวร้าวของ Brekowitz ทฤษฎีความก้าวร้าว Dollard and Mille นำเสนอว่าความก้าวร้าวมี สาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่มากระตุ้น และทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการ เรียนรู้ทางสังคมของ Bandura อธิบายถึงความก้าวร้าวว่า เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทั้งจากตัวแบบและการเรียนรู้โดยตรง (Brekowitz, 1968; Dollard and Mille, 1939; Bandura, 1976;อ้างถึงใน ทิพย์สุตา เมฆประยูร, 2560 น. 38-41) จากข้อมูลการศึกษาวัยยัยยืนยันให้เห็นถึง สภาพปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนว่า ยังคงดำรงอยู่และถูกพบมากที่สุดภายในวัยรุ่น โดยเฉพาะในกลุ่มช่วงอายุ 15-18 ปี ระยะดังกล่าวเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในด้าน ต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ด้วยเหตุนี้ เด็กและเยาวชน จึงมักประสบปัญหา ต่าง ๆ และมักแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในสายตาของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากผู้ใหญ่ ไม่ให้ความเข้าใจ ไม่ยอมรับ และต่อต้านพฤติกรรมเหล่านี้ ย่อมนำไปสู่ความขัดแย้ง ทวีความรุนแรง เป็นปัญหาต่าง ๆ มากขึ้นอีกด้วย

ครอบครัวเป็นสถาบันหลักและเป็นพื้นฐานแรกในการพัฒนาคุณภาพคน ถือได้ว่าเป็นหน่วยย่อย ที่เล็กที่สุดของสังคม แต่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากครอบครัวเป็นเบ้าหลอมคุณค่า ชีวิตและบ่มเพาะคุณลักษณะที่งดงามของความเป็นมนุษย์ให้กับสังคม จากการสำรวจสถานการณ์ ความเข้มแข็งของครอบครัว ปี 2563 พบว่า จำนวนครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์ ในปี 2563 สูงขึ้น เพียง เล็กน้อยจากปี 2562 แต่เมื่อพิจารณาความเข้มแข็งของครอบครัวในภาพรวม ตั้งแต่ปี 2558-2563 มีค่าดัชนีทางเข้มแข็งของครอบครัวที่ดีขึ้น อย่างไรก็ดี ด้านสัมพันธภาพถือว่า มีค่าเข้มแข็งของ

ครอบครัวยังไม่สูงนัก ในทุกปีที่มีการสำรวจ โดยเฉพาะในเรื่องการแสดงความรัก และเอาใจใส่ระหว่างกัน และการสื่อสารระหว่างกันอย่างมีคุณภาพ มีค่าความเข้มแข็งของครอบครัวซึ่งต่ำกว่ากำหนด (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2565, ออนไลน์) จึงทำให้เห็นว่า ครอบครัวที่มีภาวะวิกฤตหรือภาวะที่ทำให้เกิดความเครียดในครอบครัว ย่อมส่งผลให้ความเข้มแข็งของครอบครัวลดลงเช่นกัน ครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติหน้าที่ต่อกันได้อย่างเหมาะสม ทั้งด้านการแก้ปัญหา ร่วมกัน การสื่อสารภายในครอบครัว บทบาทของครอบครัว การตอบสนองทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ และการควบคุมพฤติกรรมก็ทำให้ครอบครัวมีความเข้มแข็งสูง (นวนลภา สวยสด และคณะ, 2564 น. 129-139) ดังนั้น การทำหน้าที่ของครอบครัว (Family Functioning) เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีหน้าที่ดูแลซึ่งกันและกัน หากสมาชิกมีความบกพร่องในหน้าที่ ก็ส่งผลต่อเด็กและทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้ เนื่องจากความบกพร่องต่อหน้าที่ของครอบครัว

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่น่าไปสู่พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชน เนื่องจากมีรายงานว่ากลุ่มเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี ร้อยละ 4.7 มีการเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ชนิษฐา พรหมกระโทก และวิลาวัลย์ ชมนิรัตน์, 2563 น. 22-31) สอดคล้องกับรายงานการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560 น. 31-36) ได้รายงานข้อมูลจังหวัดที่มีอัตราผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สม่ำเสมอ เกินกว่าร้อยละ 40 มีจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย (ร้อยละ 45.3) จังหวัดลำพูน (ร้อยละ 44.1) จังหวัดพะเยา (ร้อยละ 44.0) จังหวัดน่าน (ร้อยละ 42.4) และจังหวัดสุรินทร์ (ร้อยละ 40.6) โดยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ขยายวงกว้างและเพิ่มความรุนแรงมากทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งการเริ่มดื่มเมื่ออายุน้อยเพิ่มขึ้น คืออายุไม่เกิน 20 ปี มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นร้อยละ 38.9 ซึ่งเป็นอันดับที่ 19 ของประเทศ (มุสดี เลี่ยมดี, 2562 น. 88-96) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกตั้งแต่อายุน้อยทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งนับว่าเป็นสัญญาณเตือนถึงปัญหาของสังคมไทยในอนาคตจากพฤติกรรมของวัยรุ่นในปัจจุบันที่แสดงว่าเริ่มหัดดื่มเมื่ออายุน้อยลงเรื่อย ๆ เพราะความอยากรู้ อยากลอง และการเลียนแบบ จากสภาพแวดล้อมที่มีส่วนผลักดันให้เข้าไปสู่การดื่มได้ง่าย เช่น การคบเพื่อน สภาพครอบครัว สภาพเศรษฐกิจและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกมักจะนำไปสู่การดื่มในครั้งต่อไป ซึ่งอาจเริ่มจากปริมาณที่น้อยแล้วเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ หรือในบางครั้งอาจดื่มในปริมาณที่มากติดต่อกันในครั้งเดียวที่วัยรุ่นเรียกว่าการดื่มแบบเม้าท์ราน้ำ (Binge Drinking) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นนั้น ไม่แตกต่างบุคคลทั่วไป ด้านร่างกายทำให้เกิดผลในระบบทางเดินอาหารที่พบบ่อยหลังจากการดื่ม คือ อาการคลื่นไส้ อาเจียนและพิษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้เยื่อบุกระเพาะอาหารอักเสบเฉียบพลัน ตับอ่อน

อึกเสบและดับอึกเสบเฉียบพลัน มักพบในผู้ดื่มอย่างหนักและดื่มติดต่อกันแม้จะเป็นช่วงเวลาสั้น (Binge Drinking) การใช้แอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญสำหรับพฤติกรรมก้าวร้าวและมีผลกระทบของแอลกอฮอล์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าว (Giancola, 2000, Website) ดังนั้น จึงถือได้ว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้เช่นกัน

การกำกับอารมณ์ (Emotion Regulation) เป็นการจัดการกับอารมณ์ และเลือกที่จะแสดงออกหรือสกดกลั้นอารมณ์ในการประสบกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เป็นการหาวิธีการจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น (Regulation of emotion) ไม่ใช่การแสดงออกที่เกิดจากอารมณ์เป็นตัวกระตุ้น (Regulation by emotion) (Gross and Jazaieri, 2014; อ้างถึงใน พรพิมล พรหมนัส, 2561 น. 38) หรือเป็นการกำหนดความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องเผชิญอยู่ ซึ่งการกำกับอารมณ์เป็นวิธีการจัดการกับตนเองในช่วงของการเข้าใจสถานการณ์และการปรับตัว เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นจากการควบคุมตนเองไม่ได้ หุนหันพลันแล่น ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร นอกจากนี้ ยังมีพฤติกรรมก้าวร้าวในรูปแบบอื่นอีก เช่น วัยรุ่นที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเฉพาะในขณะที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่กำลังมีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมแต่พื้นฐานจิตใจบกพร่องบางด้าน ก็อาจแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในบางสถานการณ์ได้ (สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์, 2556 น. 9) โดยการกำกับอารมณ์เป็นลักษณะของกระบวนการกระทำ เพื่อปรับอารมณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง (Gross, 2008, p. 498-499; อ้างถึงใน จุฑาทิพย์ โพธิ์ทิ, 2562 น. 19) เพราะฉะนั้น การกำกับอารมณ์จึงเป็นการวิธีการจัดการกับตนเองเกี่ยวกับด้านอารมณ์ ให้มีความเหมาะสมในการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมที่ดีกับคนรอบข้าง

พฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กและเยาวชนนั้น เป็นที่รู้กันดีอยู่ว่าเป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ และกับเด็กทุกคน เพียงแต่อาจจะเกิดขึ้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่และการอบรมเลี้ยงดูของแต่ละครอบครัว จากการสอบถามครูผู้สอนของแต่ละโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมก้าวร้าวทางด้านวาจาและทางด้านร่างกาย เช่น ชอบด่าทอเพื่อน ชอบแกล้งเพื่อน ชอบใช้กำลังในเวลาที่ตนเองไม่พอใจ และจากผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2560 น. 31-36) ที่พบว่าจังหวัดสุรินทร์เป็น 1 ใน 5 จังหวัดที่มีอัตราผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สม่ำเสมอเกินกว่าร้อยละ 40 และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชากรจังหวัดสุรินทร์ ขยายวงกว้าง เพิ่มความรุนแรงมากทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งพบการเริ่มดื่มเมื่ออายุน้อยเพิ่มขึ้น คือ อายุไม่เกิน 20 ปี (มุสตี เลี่ยมดี, 2562 น. 88-96) จากข้อมูลดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเลือกศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยด้าน

การทำหน้าที่ของครอบครัว และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณั เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาในภายหน้า และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณัที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณั เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 19 โรงเรียน จำนวนประชากร 7,384 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33, 2564, ออนไลน์)
 - 1.2 ตัวอย่าง ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 389 คน โดยเลือกตัวอย่างแบบสุ่มหลายขั้นตอน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมก้าวร้าว
 - 2.2 ตัวแปรต้น ได้แก่
 - 2.2.1 ด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว

2.2.2 ด้านพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

2.2.3 ด้านการกำกับอารมณ์ ประกอบด้วย

2.2.3.1 การประเมินความรู้คิด (Cognitive Reappraisal)

2.2.3.2 การยับยั้งการแสดงออก (Expressive Suppression)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออก ทั้งทางวาจาหรือทางกาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตนเอง ผู้อื่น ได้รับความอับอาย เจ็บปวด หรือบาดเจ็บ หรือกระทำต่อสิ่งของเพื่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเกิดจากความคับข้องใจ ความไม่สมหวัง ความโกรธ ความเครียด หรือการถูกรังแก โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเน้นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาภายนอก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1 ความก้าวร้าวทางร่างกาย หมายถึง การทำร้ายร่างกายทำให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้รับความบาดเจ็บทางร่างกาย หรือเป็นการกระทำทางกายที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย การใช้กำลังหรือความแข็งแรงทางกายในการขู่เข็ญ หรือบังคับให้ผู้อื่นทำตามตนเอง ถ้าไม่ทำตามก็จะทำให้ได้รับบาดเจ็บทางร่างกายหรือได้รับอันตราย รวมถึงการใช้กำลังกายในการทำลายทรัพย์สินต่าง ๆ

1.2 ความก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การใช้คำพูดหรือวาจาทำให้บุคคลได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ ได้แก่ การพูดนินทา การพูดใส่ร้ายป้ายสี พูดเยาะเย้ย การพูดถากถาง การพูดประชดประชัน พูดุญเหี้ยมให้คนอื่นทะเลาะกัน พูดคำหยาบคายเมื่อเกิดการโต้เถียงกัน การตวาด การตะคอก การพูดข่มขู่ เพื่อแสดงความก้าวร้าว

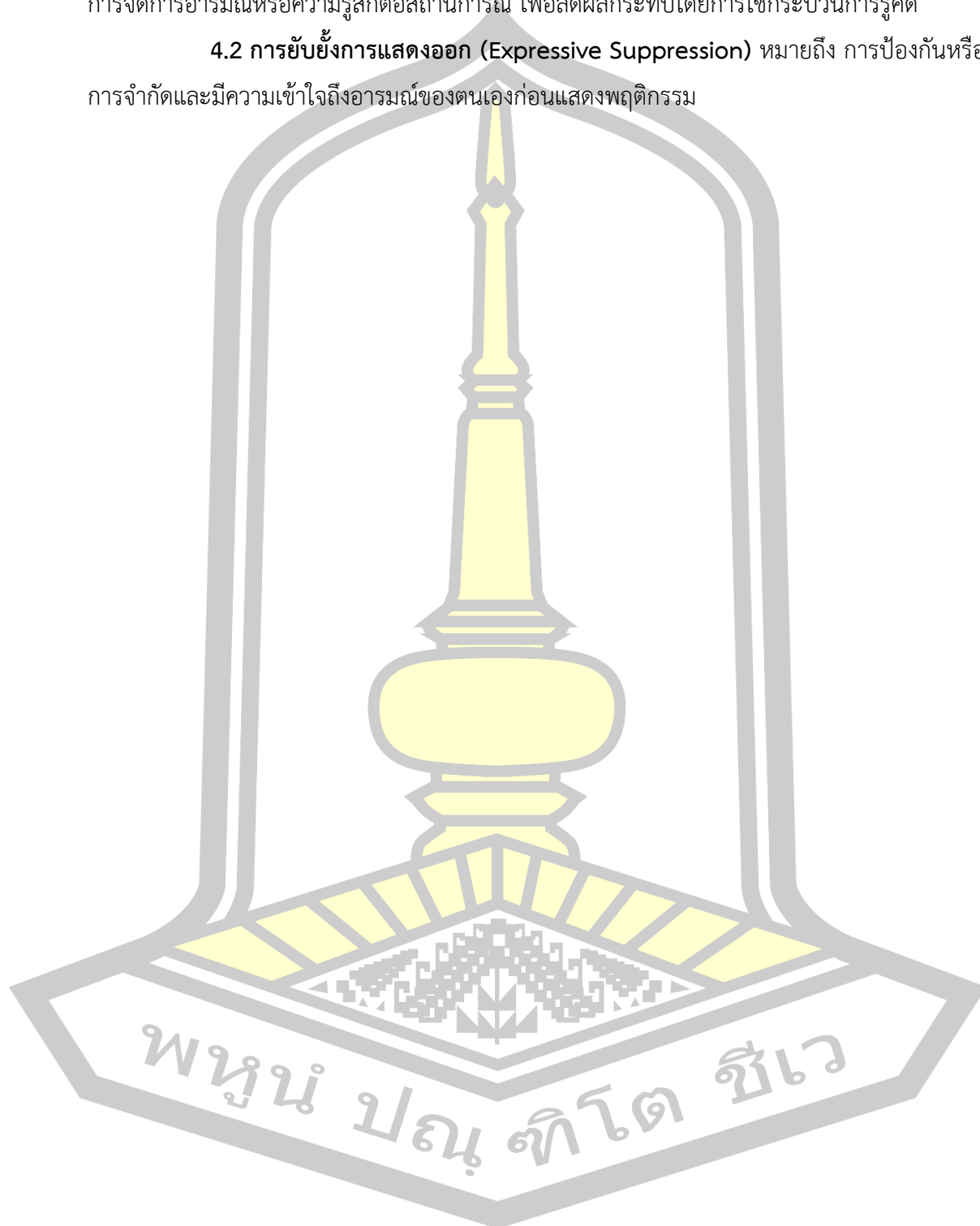
2. การทำหน้าที่ของครอบครัว (Family Functioning) หมายถึง การที่สมาชิกครอบครัวปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวเพื่อการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อปรับตัวให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

3. พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Use) หมายถึง ลักษณะหรือรูปแบบการดื่มของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วย ปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์ เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4. การกำกับทางอารมณ์ (Emotion Regulation) หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเป็นการตระหนักรู้ในอารมณ์ของตนเอง เพื่อควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเองที่เผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ และการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสมเมื่อได้รับการกระทบจากสถานการณ์นั้น ประกอบด้วย

4.1 การประเมินความรู้คิด (Cognitive Reappraisal) หมายถึง การปรับเปลี่ยนหรือการจัดการอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสถานการณ์ เพื่อลดผลกระทบจากการใช้กระบวนการรู้คิด

4.2 การยับยั้งการแสดงออก (Expressive Suppression) หมายถึง การป้องกันหรือการจำกัดและมีความเข้าใจถึงอารมณ์ของตนเองก่อนแสดงพฤติกรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัด
สุรินทร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลด้านแนวคิดและทฤษฎี ประกอบกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
มาใช้ในการศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยแบ่งหัวข้อในการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

- 1.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว
- 1.2 พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น
- 1.3 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว
- 1.4 ประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าว

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

- 3.1 ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว
- 3.2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์
- 3.3 ปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

1.1 ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าว

แม้ว่าพฤติกรรม “รุนแรง” และพฤติกรรม “ก้าวร้าว” จะถูกใช้แทนกันอยู่บ่อยครั้งแต่
แท้จริงแล้ว ทั้งสองคำนี้มีความหมายที่แตกต่างกันโดยพฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมที่ตั้งใจ
แล้วทำลายผู้อื่นหรือสิ่งของทั้งทางกายและจิตใจในเชิงรุก ขณะที่พฤติกรรมรุนแรง หมายถึง รูปแบบ
ในการทำลายผู้อื่นหรือสิ่งของโดยการกระทำทางกาย พฤติกรรม “ก้าวร้าว” ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่
นำมาสู่พฤติกรรม “รุนแรง” ส่วนพฤติกรรมความรุนแรงบางอย่างไม่ถือเป็นพฤติกรรมก้าวร้าว เพราะ

มีลักษณะเป็นการตั้งรับ เช่น ความรุนแรงที่เป็นการแก้แค้นและป้องกัน ผู้วิจัยขอนำเสนอความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวตามที่ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Freud (1937; อ้างถึงใน พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง, 2559 น. 41) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการทำลายผู้อื่น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้ผู้รับพฤติกรรมก้าวร้าวนั้นมึนตราย ทั้งโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตามถือเป็นความก้าวร้าวทั้งสิ้น

Bandura (1973; อ้างถึงใน วารุณี วรศักดิ์เสนีย์, 2554 น. 20-22) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ หรือได้รับความเสียหาย และคนในสังคมเห็นว่า พฤติกรรมนั้นเป็นความก้าวร้าว

Lange and Jakubowski (1978; อ้างถึงใน วารุณี วรศักดิ์เสนีย์, 2554 น. 20-22) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกเพื่อปกป้องสิทธิส่วนบุคคลของตนด้วยวิธีรุนแรง ทั้งยังล่วงเกินสิทธิของผู้อื่นเสมอ อีกทั้งเป้าหมายของความก้าวร้าว คือ การมีอิทธิพลที่เหนือกว่า การเป็นผู้ชนะ และการขู่บังคับให้ผู้อื่นแพ้ บุคคลที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว มักจะพยายามเอาชนะโดยทำให้ผู้อื่นขายหน้า ทำให้เสื่อมเสีย หรือทำให้ผู้อื่นเป็นฝ่ายแพ้และไม่กล้าแสดงออก

Bjorkqvist (1985; อ้างถึงใน วันวิสา ป้อมประสิทธิ์, 2561 น. 31) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง ความตั้งใจที่จะทำอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต ซึ่งเป็นการกระทำ เป็นความตั้งใจ และมีวัตถุประสงค์ที่อันตราย หรือการบาดเจ็บที่ได้ทั้งทางกาย หรือทางความคิด เป็นการกระทำที่ใช้กาย หรือคำพูด ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ทั้งตั้งใจและไม่ตั้งใจ และเป็นสิ่งที่สิ่งมีชีวิตต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากการถูกกระทำ

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (2556 น. 9) ได้ให้ความหมายของความก้าวร้าว (Aggression) ไว้ว่าหมายถึง ความคิดความรู้สึกที่ต้องการใช้ความรุนแรงจากภายในตนเองต่อผู้อื่น ที่อาจแสดงออกมาภายนอก เป็นเพียงความรู้สึก ความคิด หรือท่าทางคำพูด จนกระทั่งพฤติกรรมรุนแรงต่อผู้อื่น ตนเอง สิ่งมีชีวิต หรือสิ่งของ

พิกุลทอง กัลยา (2559 น. 20) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง การกระทำที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์โกรธของตนเองได้ โดยแสดงออกทางคำพูด ทางร่างกาย หรือทั้งสองทาง ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้ได้รับความเจ็บปวดทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งทำให้สิ่งของเสียหาย

ดิชลา แสงแก้ว อรรพรรณ หนูแก้ว และวันดี สุทธรังษี (2559 น. 214-229) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกอย่างรุนแรง ทั้งต่อบุคคลอื่น ตนเอง และสิ่งของในรูปของสีหน้าท่าทาง คำพูด การกระทำอย่างรุนแรง เพื่อลดความโกรธ ความกลัวที่มีในใจของตนเอง หรือปลดปล่อยสิ่งที่ไม่ดีต่าง ๆ ในใจออกมา โดยขาดความยับยั้งชั่งใจ และไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อน เสียหาย ทั้งต่อตนเองและ

ผู้อื่นได้ ลักษณะการแสดงออกของพฤติกรรมก้าวร้าว มี 2 ลักษณะ คือ 1) พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางวาจา และ 2) พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทางกาย ส่วนลักษณะการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว มี 2 ประเภท คือ พฤติกรรมก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือไปสู่เป้าหมายและพฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดจากสภาวะอารมณ์

พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง (2559 น. 7) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปแบบของคำพูด และการกระทำที่รุนแรง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งร้ายต่อบุคคลอื่นให้ได้รับอันตราย บาดเจ็บ หรือเกิดความเสียหาย ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

พิพัฒน์ พันเลียว (2559 น. 6) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกด้วยความไม่เหมาะสม โดยมีสาเหตุจากขาดการคิด การยับยั้งชั่งใจ จนทำให้พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อตนเองและผู้อื่น

อานนท์ คุณากรจรัสพงศ์ (2561 น. 8) ได้ให้ความหมายของความก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกทางกรกระทำที่มีจุดประสงค์ให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บหรือเกิดความเสียหายเกิดขึ้น โดยแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ความก้าวร้าวทางกาย (Physical Aggression) เป็นสิ่งที่แสดงออกทางความก้าวร้าวด้วยวิธีการใช้ส่วนหนึ่งของร่างกาย เช่น การใช้มือทุบหรือตี การชกต่อยผู้อื่น การทำลายสิ่งของสิ่งมีค่า หรือทรัพย์สินให้ได้รับความเสียหาย

2. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal Aggression) เป็นการแสดงออกทางคำพูด โดยสนองต่อสิ่งกระตุ้น ด้วยการใช้ถ้อยคำที่ทำให้บุคคลอื่นได้รับความรู้สึกเจ็บปวดจากคำพูดของตน เช่น การใช้คำพูดหยาบคาย การต่อว่า การพูดเหน็บแนม พูดเสียดสี หรือพูดดูว่าร้าย

ปภาวิน พันชมภู (2563 น. 12) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทางกรกระทำ (Physical Aggression) หรือคำพูด (Verbal Aggression) หรือทั้งทางร่างกายและคำพูด ที่แสดงออกต่อบุคคล สิ่งมีชีวิต หรือวัตถุสิ่งของอื่นใด และความก้าวร้าวอาจเพิ่มระดับขึ้นเป็นความรุนแรง โดยมีเจตนากระทำอันตรายโดยตรงต่อบุคคล สิ่งมีชีวิต หรือวัตถุสิ่งของอื่นใดทั้งการกระทำโดยตรงหรือโดยอ้อม ผลลัพธ์อาจจะเกิดอันตรายหรือไม่ก็ตาม แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาท่าทาง หมายถึง การแสดงออกของวัยรุ่นที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย ไม่สบายใจ เช่น การแสดงสีหน้าบึ้งตึง การทำร้ายตนเอง การชกต่อย การผลัก และการขว้างปาสิ่งของ

2. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านภาษาถ้อยคำ หมายถึง การใช้วาจาของวัยรุ่นที่ทำให้ผู้อื่นเกิดความเสียหาย ไม่สบายใจ เช่น การพูดโต้เถียงด้วยความเกรี้ยวกราด การตะโกน ตะคอก การพูดคำหยาบคาย การพูดข่มขู่ การพูดล้อเลียน การพูดเยาะเย้ย และการพูดประชดประชัน

สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าว หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออก ทั้งทางวาจาหรือทางกาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตนเอง ผู้อื่น ได้รับความอับอาย เจ็บปวด หรือบาดเจ็บ หรือกระทำต่อสิ่งของเพื่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งเกิดจากความคับข้องใจ ความไม่สมหวัง ความโกรธ ความเครียด หรือการถูกรังแก โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะเน้นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาภายนอก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ความก้าวร้าวทางร่างกาย หมายถึง การทำร้ายร่างกายทำให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้รับความบาดเจ็บทางร่างกาย หรือเป็นการกระทำทางกายที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย การใช้กำลังหรือความแข็งแรงทางกายในการขู่เข็ญ หรือบังคับให้ผู้อื่นทำตามตนเอง ถ้าไม่ทำตามก็จะทำให้ได้รับบาดเจ็บทางร่างกายหรือได้รับอันตราย รวมถึงการใช้กำลังกายในการทำลายทรัพย์สินต่าง ๆ

2. ความก้าวร้าวทางวาจา หมายถึง การใช้คำพูดหรือวาจาทำให้บุคคลได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ ได้แก่ การพูดนินทา การพูดใส่ร้ายป้ายสี พูดเยาะเย้ย การพูดถากถางการพูดประชดประชัน พูดดูหมิ่นให้คนอื่นทะเลาะกัน พูดคำหยาบคายเมื่อเกิดการโต้เถียงกัน การตวาด การตะคอก การพูดข่มขู่ เพื่อแสดงความก้าวร้าว

1.2 พฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น

วัยรุ่น ถือเป็นช่วงสุดท้ายของการรู้จักและสร้างตัวตน ก่อนที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีบุคลิกภาพที่ชัดเจนและมั่นคงตามหลักจิตวิทยา ถือเป็นช่วงเครียดและหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นเรื่องปกติและจำเป็นอย่างที่วัยรุ่นจะแสวงหาและทดลองประสบการณ์ต่าง ๆ บางครั้งเป็นประสบการณ์ที่ต่อต้านกฎเกณฑ์เดิม ๆ ที่เขารับรู้มา จะผูกพันกับกลุ่มเพื่อนมากที่สุด เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องเข้าใจและยอมรับ (โรงพยาบาลเด็ก สิ้นแพทย์, 2563, ออนไลน์) และวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่กลางระหว่างวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เป็นวัยที่พร้อมจะพัฒนาในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านอารมณ์ ร่างกาย จิตใจ

ทั้งนี้ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ก้าวจากเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่อาจทำให้เกิดความรู้สึกกังวล สับสนในบทบาทของตนเอง อีกทั้งเป็นวัยที่มีการพัฒนาทุกด้าน เป็นวัยที่เต็มไปด้วยพลัง มีความต้องการเป็นอิสระอารมณ์รุนแรงและผันผวนเปลี่ยนแปลงได้ง่าย พฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นก็เป็นพฤติกรรมที่มาจากพลังในตัวของเขาเอง อาจแสดงออกมาในลักษณะที่รุนแรงมากขึ้นกว่าวัยอื่น ๆ นั่นคือ วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวออกมาได้ง่ายกว่าวัยอื่น ในขณะที่ความคิด ความยับยั้งชั่งใจมีน้อยกว่าวัยผู้ใหญ่ พฤติกรรมก้าวร้าวที่วัยรุ่นแสดงออก ก็อาจจะรุนแรงถึงขั้นที่สามารถทำให้ตนเองหรือผู้อื่นพิการหรือเสียชีวิตได้ เช่น การทะเลาะวิวาท ยกพวกทำร้ายกัน เป็นต้น ในทาง

จิตวิทยาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหามักชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ทำลายสิ่งของ ทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน และฝ่าฝืนระเบียบของสังคม พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นดังกล่าวหากไม่ได้รับการช่วยเหลือ หรือไม่สามารถปรับพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมได้ ก็จะทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมก้าวร้าว ติดตัวไปจนกระทั่งถึงวัยผู้ใหญ่ (สุชา จันทน์เอม, 2541; อ้างถึงใน หนูเล็ก บุญสิงห์, 2553 น. 17)

สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นช่วงวัยที่มีการพัฒนาทุกด้าน มีความต้องการเป็นอิสระ อารมณ์รุนแรง และผจญภัย เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ดังนั้นจึงเป็นช่วงวัยที่พฤติกรรมก้าวร้าวแสดงออกมาได้ง่ายกว่าช่วงวัยอื่น ๆ

1.3 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว

พฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกมาทั้งทางกายและทางวาจา มีสาเหตุของการแสดงพฤติกรรมจากปัจจัยใด นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้นำเสนอสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว ไว้ดังนี้

Goldstein (1974, p. 19; อ้างถึงใน วันวิสา ป้อมประสิทธิ์, 2561 น. 31) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญ เกี่ยวกับสาเหตุของความก้าวร้าว ตามแนวคิดของนิวแมน (Newman) ไว้ 2 สาเหตุดังนี้

1. อุปนิสัยของบุคคลที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่แล้ว มักขาดสติยังคิดที่จะควบคุมการกระทำของตนเอง ทำให้เป็นคนหุนหันพลันแล่น มีจริยธรรมต่ำ ไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนในชีวิต ชอบอ้างเหตุผลและโทษผู้อื่นเสมอ เป็นคนที่เคยได้รับรางวัลเมื่อเคยแสดงออกถึงความก้าวร้าว

2. สิ่งแวดล้อมที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นสิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกให้กระทำความก้าวร้าวอยู่เสมอ ๆ มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่เป็นแบบที่ก้าวร้าวแก่เด็ก

สิริอร วิชชาวุธ (2552 น. 35) ได้นำเสนอปัจจัยที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว ไว้ดังนี้

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เกิดขึ้นเมื่อการส่งเสริมให้ก้าวร้าวโดยการยกย่อง หรือให้กำลังใจเวลาที่มีความก้าวร้าว หรือการกระทำที่ก้าวร้าวที่ให้เกิดผลดี

2. การเลียนแบบ (Modeling) การเห็นตัวอย่างที่ก้าวร้าวโดยเฉพาะคนที่ตัวเองชื่นชอบจะทำให้ทำตามได้

3. ปทัสถานแห่งการเสนอสนอง (Norm of Reciprocity) เช่น สังคมมีความเชื่อว่ามี ความแค้นต้องชำระ ตาต่อตา ฟันต่อฟัน เมื่อเขาทำร้ายมาเราต้องร้ายตอบ ปทัสถานดังกล่าวส่งเสริมให้เกิดความก้าวร้าว

4. ความเครียด (Stress) การตกรงาน การถูกสังคมรังเกียจ อากาศร้อน การมีเสียงรบกวนหุล้วนทำให้คนก้าวร้าวได้

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2559 น. 46-47) ได้สรุปสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ไว้ดังนี้

1. การขาดความอบอุ่นในครอบครัว
2. ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้ ทำให้ไม่มีความสุข คิดว่าไม่มีใครเป็นเพื่อนที่ดีของตนเอง
3. บิดามารดาหรือผู้ปกครองเข้มงวด เจ้าระเบียบและเคร่งครัดมากเกินไป
4. บิดามารดาหรือผู้ปกครองรักและตามใจมากเกินไป เมื่อไม่ได้ตามที่ตนต้องการก็แสดงความก้าวร้าวข่มขู่ต่าง ๆ
5. เด็กบางคนแสดงความก้าวร้าวกับผู้ใหญ่ เพราะมีปัญหาบางประการเกิดขึ้น เช่น ไม่ชอบเพราะคิดว่าผู้ใหญ่ไม่ยุติธรรม หรือถูกดูหมิ่นโดยไม่ได้เป็นต้น
6. ความผิดปกติทางสมองและพัฒนาการ เช่น เด็กที่มีปัญหาโรคสมาธิสั้น อาจมีอาการก้าวร้าวเมื่อโกรธ เนื่องจากควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้ มีลักษณะโกรธง่าย หายเร็วอารมณ์ขึ้น ๆ ลง ๆ

โรงพยาบาลเด็กสินแพทย์ (2563, ออนไลน์) ได้ระบุสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นไว้ว่า เกิดจาก 3 ปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยทางสังคม เช่น เด็กมีโอกาสที่จะพบกับความรุนแรงมากขึ้น ผ่านทางสื่อ เกมภาพยนตร์ และข่าวต่าง ๆ
2. ปัจจัยทางครอบครัวและคนใกล้ชิด พบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่ทะเลาะเบาะแว้งใช้ความรุนแรง แยกแยก เด็กมีแนวโน้มที่จะแสดงความรุนแรงมากขึ้น
3. ปัจจัยในตัวเด็กเอง เช่น แนวโน้มของบุคลิกภาพที่ติดตัวมาตั้งแต่เด็ก ได้แก่ ระดับสติปัญญาภาวะทางสมอง เช่น สมาธิสั้น ออทิสติก และแนวโน้มของอุปนิสัยก้าวร้าวเนื่องจากพื้นฐานอารมณ์

ไกรสิทธิ์ นฤขัตพิชัย (2563, ออนไลน์) ได้สรุปสาเหตุของปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวว่าเกิดขึ้นจากปัจจัยหลัก 3 ประการคือ

1. ปัจจัยทางชีวภาพ ได้แก่ โครงสร้างทางสมองและระดับของสารเคมีที่ทำหน้าที่นำสัญญาณประสาทในสมอง ซึ่งจะมีผลต่อพื้นฐานอารมณ์ของเด็กแต่ละคน ทำให้เป็นคนใจร้อนหรือใจเย็น
2. ปัจจัยทางจิตใจ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของเด็กที่เกิดจากการเลี้ยงดู ทำให้เกิดความมั่นคงทางด้านอารมณ์สูงหรือต่ำ มีความอดทนรอคอยได้มากหรือน้อย หรือเด็กที่ถูกเลี้ยงดูโดยการตามใจเอาแต่ใจตัวเองมักมีปัญหาในด้านนี้
3. ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ได้แก่ รายการโทรทัศน์ วิดีโอเกม ภาพยนตร์

สรุปได้ว่า สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว มีหลายสาเหตุทั้งสาเหตุที่เกิดจากตัวของเด็กเอง เช่น ความผิดปกติทางสมองหรือทางร่างกาย สาเหตุที่เกิดจากครอบครัว เช่น การอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวด หรือปล่อยปละละเลย การได้รับรางวัลเมื่อแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว สาเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น การเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง ที่พบเห็นได้จากภาพยนตร์ เกม ข่าว และสื่อต่าง ๆ ที่เด็กได้เข้าถึงและสัมผัส

1.4 ประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าว

นักวิชาการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าวไว้ดังนี้

Buss (1961; อ้างถึงใน วลัยกรณ์ แพร์กิจธรรมชัย, 2555 น. 14) ได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย (Physical Aggression) เป็นพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้วิธีทางกาย เช่น แขน ขา หรือใช้อวัยวะทางกายร่วมกับอาวุธ เช่น มีด ปืน โดยมีเจตนาเพื่อให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด

2. พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา (Verbal Aggression) เป็นการตอบสนองสิ่งที่มากระตุ้นโดยใช้ถ้อยคำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งจำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ การปฏิเสธ การบังคับ ซึ่งการปฏิเสธ เป็นการปฏิเสธด้วยการแสดงท่าทางประกอบ เช่น การแสดงท่าทางรังเกียจ การหลบหน้า การปฏิเสธด้วยคำพูด เช่น การพูดตรง ๆ “ออกไปเดี๋ยวนี้” หรือการพูดให้ร้าย “ฉันไม่ได้ชอบคุณ” ซึ่งจะใช้ร่วมกับการแสดงอารมณ์เพื่อทำร้ายความรู้สึกของผู้อื่น และการบังคับเป็นสิ่งที่ทำผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด บุคคลเรียนรู้การบังคับจากการสังเกต และเลียนแบบมาจากการกระทำของบุคคลอื่น เช่น บิดา มารดา ครู เป็นต้น

Berkowitz (1965; อ้างถึงใน สมพร สุทัศนีย์, 2541 น. 2) แบ่งพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. พฤติกรรมก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือไปสู่เป้าหมาย (Instrumental Aggression) เป็นพฤติกรรมที่ไม่มีเจตนาร้าย แม้จะทำให้บุคคลหรือสิ่งของเสียหาย บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเพื่อผลบางอย่าง เช่น เพื่อระบายความคับข้องใจ เพื่อรางวัล หรือเพื่อเรียกร้องความสนใจ

2. พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดจากความโกรธ (Angry-aggressive หรือ Hostility Aggression) เป็นพฤติกรรมที่ต้องการให้บุคคลหรือสิ่งของได้รับอันตราย ตัวกำหนดพฤติกรรมก้าวร้าวชนิดนี้ คือ การได้รับโทษในอดีต และการถูกทำลายศักดิ์ศรีในปัจจุบัน

Alberti and Emmons (1978, p. 21-24; อ้างถึงใน สุนีย์ อีริวิรุฬห์, 2542 น. 35) ได้แบ่งพฤติกรรมก้าวร้าวออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวโดยทั่ว ๆ ไป (General Aggressiveness) หมายถึง ลักษณะที่บุคคลแสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นในทุก ๆ สถานการณ์อันเนื่องมาจากบุคคลเหล่านี้ มีความมั่นใจในตนเองมากเกินไป จะพูดกับใครมักจะออกคำสั่งและพูดดูถูกความคิดผู้อื่น ดังนั้น บุคคลเหล่านี้มักจะเกิดความขัดแย้งกับกลุ่มอยู่เสมอ จึงทำให้มีเพื่อนน้อยมาก และบุคคลเหล่านี้ต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่นมาก แต่เขามักจะไม่ว่าจะทำอย่างไร เพื่อที่จะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมได้

2. พฤติกรรมก้าวร้าวตามสถานการณ์ (Situation Aggressiveness) หมายถึง ลักษณะที่บุคคลแสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นตามสถานการณ์ และต้องการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองใหม่ตามที่ได้มีผู้เสนอแนะไว้

สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (2556 น. 9) ได้จำแนกพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความก้าวร้าวที่มีลักษณะจงใจทำร้ายผู้อื่น มีการวางแผน หวังผลประโยชน์ชัดเจน (Predatory Aggression)

2. พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นซ้ำจากการควบคุมตนเองไม่ได้ หุนหันพลันแล่น ไม่ได้คาดหวังผลประโยชน์อะไร นอกจากนี้ ก็ยังมีพฤติกรรมก้าวร้าวในรูปแบบอื่นอีก เช่น วัยรุ่นที่แสดงพฤติกรรม ก้าวร้าวเฉพาะในขณะที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่กำลังมีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือวัยรุ่น ที่มีพฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นที่ยอมรับของสังคมแต่พื้นฐานจิตใจบกร่องบางด้าน ก็อาจแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงในบางสถานการณ์ได้

สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าวสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าวโดยทั่ว ๆ ไป พฤติกรรมก้าวร้าวตามสถานการณ์ พฤติกรรมก้าวร้าวที่เป็นเครื่องมือไปสู่เป้าหมาย พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดจากความโกรธ ความก้าวร้าวที่มีลักษณะจงใจทำร้ายผู้อื่น พฤติกรรมก้าวร้าวที่เกิดขึ้นซ้ำจากการควบคุมตนเองไม่ได้ โดยการวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าว 2 ประเภท คือ ความก้าวร้าวที่แสดงออกทางด้านร่างกาย และความก้าวร้าวที่แสดงออกทางด้านวาจา

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก้าวร้าว

2.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud

ทฤษฎีกลุ่มจิตวิเคราะห์ที่เกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นมีหลายทฤษฎี ในเนื้อหานี้จะนำทฤษฎีพัฒนาการทางบุคลิกภาพของ Freud เพราะเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับจิตใต้สำนึก อธิบายสาเหตุพฤติกรรมมนุษย์โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น Freud เชื่อว่าการที่บุคคลมีพฤติกรรมต่างกัน ก็เนื่องจากมี

สัดส่วนขององค์ประกอบของจิตที่แตกต่างกัน ความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณของมนุษย์กลุ่มที่มีตามแนวความคิดนี้ได้รับอิทธิพลจากซิกมันด์ ฟรอยด์ ซึ่งมีแนวคิดว่า มนุษย์มีสัญชาตญาณสองชนิดในตนเองมาตั้งแต่เกิด ได้แก่ สัญชาตญาณแห่งชีวิต ซึ่งเป็นสัญชาตญาณแห่งความตาย เป็นสัญชาตญาณที่คนเราต้องการจะตาย ซึ่งนำไปสู่ความก้าวร้าว และสิ่งที่มีชีวิตทุกอย่างมีแรงผลักดันในตัวที่จะทำลายชีวิตกลับไปสู่สภาพไร้ชีวิต เขาเชื่อว่า พลังความก้าวร้าวของคนเราจะสั่งสมและต้องถูกปลดปล่อยออกมาไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง สังคมจึงต้องทำหน้าที่ในการที่จะสร้างแนวทางให้คนเราได้ระบายความก้าวร้าวออกมาเป็นสิ่งที่ยอมรับกันได้ ความต้องการของร่างกายมนุษย์ โดยธรรมชาติความก้าวร้าวจัดเป็นประเภทเดียวกันกับความต้องการทางเพศ ต้องมีการระบายออกไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ซึ่งการระบายออกนี้อาจจะเป็นไปในรูปแบบที่สังคมยอมรับ เช่น การแข่งขันต่าง ๆ ด้านกีฬา ฯลฯ หรือในทางที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น การทำร้ายร่างกาย ซึ่งรากฐานของแนวคิดนี้เชื่อว่าความก้าวร้าวเป็นสัญชาตญาณแห่งความตาย (Ihealth Instinct) ซึ่งจะระบายออกโดยการมุ่งร้ายต่อผู้อื่นหรือต่อตนเองก็ได้ (Freud, 1947; อ้างถึงใน เดิมทิพย์ พานิชพันธุ์, 2550 น. 35)

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ (Modeling Theory) ของ Bandura

Bandura (1976; อ้างถึงใน วารุณีย์ วรศักดิ์เสนีย์, 2554 น. 20-22) ได้อธิบายความก้าวร้าวในทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม 3 ลักษณะ คือ 1) การเกิดความก้าวร้าว (Origin of Aggression) 2) ตัวกระตุ้นให้เกิดความก้าวร้าว (Instigator of Aggression) และ 3) การเสริมแรงที่ทำให้เกิดความก้าวร้าวคงอยู่ (Reinforcement of Aggression)

1. การเกิดความก้าวร้าว หมายถึง พฤติกรรมก้าวร้าวได้มาอย่างไร ได้มาในรูปแบบใดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชื่อว่า พฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากการเรียนรู้ 2 ลักษณะคือ

1.1 การสังเกตเป็นการเรียนรู้จากตัวอย่าง โดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นเรียกว่าการสังเกตตัวแบบ การสังเกตแบบนี้ผู้สังเกตจะเรียนรู้กลวิธีในการแสดงพฤติกรรมในเวลาต่อมา นอกเหนือจากของตัวแบบแล้ว แบนดูราเชื่อว่าการเรียนรู้จากการสังเกตต้องรวมตัวประกอบกระบวนการทางปัญญาด้วยการสังเกต จึงสอนให้บุคคลคำนึงผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น การสังเกตแบบที่ได้รับการเสริมแรงทางสังคม (Vicarious Reinforcement) กระบวนการทางปัญญาจะทำให้บุคคลคาดหวังผลกระทบที่จะได้รับถ้าตนแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นบ้าง

1.2 การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วได้รางวัลเสริมแรงหรือการลงโทษพฤติกรรมก้าวร้าว นั้น จะเกิดขึ้นอีกในโอกาสต่อไป โดยนัยนี้พฤติกรรมก้าวร้าวจะเกิดในลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการจะทำเองจึงจะได้รับเสริมหรือแรงจูงใจ

2. ตัวกระตุ้นให้เกิดความก้าวร้าว ได้แก่ ประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งมีดังต่อไปนี้

2.1 อิทธิพลของตัวแบบ ตัวแบบมีอิทธิพลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ทดลอง

2.2 สิ่งเร้าไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การต่อสู้ การทำร้ายร่างกาย การถูกเหยียดหยามหรือการถอดถอน แรงเสริมสิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความคับข้องใจหรือความโกรธ ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมในรูปต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมก้าวร้าว

2.3 สิ่งจูงใจส่วนใหญ่ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของบุคคลเกิดจากการคาดหวังผลทางบวก ฉะนั้น ตัวกระตุ้นคือแรงเสริมที่บุคคลคาดหวัง มากกว่าการกระทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด

2.4 การควบคุมด้วยการสอน บุคคลจะถูกฝึกให้เชื่อฟังกฎและระเบียบต่าง ๆ ผู้ฝึกจะให้รางวัลแก่การไม่เชื่อฟังโดยวิธีการลงโทษที่รุนแรง ย่อมทำให้บุคคลเกิดความก้าวร้าวได้ เพราะทำให้บุคคลข้องใจและเห็นตัวแบบที่ก้าวร้าวด้วย

2.5 การควบคุมด้วยสิ่งที่เป็นมายา เป็นสิ่งเร้าภายนอกที่เกิดจากความเชื่อถือที่ผิดบางครั้งความเชื่อที่ผิดทำให้บุคคลก้าวร้าวได้

3. สิ่งที่ทำให้ความก้าวร้าวคงอยู่ ได้แก่ แรงเสริม แบบคูรา แบ่งแรงเสริมออกเป็น 3 ชนิดคือ

3.1 แรงเสริมภายนอกเมื่อบุคคลแสดงความก้าวร้าวแล้วได้รับแรงเสริมพฤติกรรมก้าวร้าวจะคงอยู่

3.2 แรงเสริมที่ได้รับจากการสังเกตบุคคลจะสังเกต และเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าวของตัวแบบที่ได้รับรางวัลมากกว่าตัวแบบที่ไม่ได้รับรางวัล ฉะนั้นตัวแบบก้าวร้าวที่ได้รับรางวัลจะเป็นตัวแบบที่มีประสิทธิภาพ แรงเสริมที่ได้จากการสังเกตจะทำหน้าที่ให้ข้อมูลและแรงจูงใจให้บุคคลแสดงความก้าวร้าว

3.3 แรงเสริมที่เกิดจากตนเอง ได้แก่ การลดค่าหรือศักดิ์ศรีของผู้อื่น เช่น การพูดนินทาหรือตำหนิผู้อื่น จะทำให้ตนเองรู้สึกมีค่ามากขึ้น รู้สึกพึงพอใจและได้ระบายความคับข้องใจ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมก้าวร้าว มีสาเหตุจากการสังเกตเป็นการเรียนรู้จากตัวอย่าง อาจจะเกิดในลักษณะพฤติกรรมที่ต้องกระทำเอง จึงจะได้รับแรงเสริมโดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น และเกิดจากสัญญาณที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งเป็นความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ ความก้าวร้าวของบุคคลจะสั่งสมและต้องถูกปลดปล่อยออกมาไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง ต้องมีการระบายออกไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม ต้องเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับได้

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

3.1 ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว

ความหมายของครอบครัว

Merriam-Webster Dictionary (2024, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของครอบครัว (Family) ไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง หน่วยพื้นฐานทางสังคม แต่ดั้งเดิมประกอบด้วย พ่อ-แม่ เลี้ยงดู ลูก ๆ หรือหน่วยทางสังคมใด ๆ ที่มีองค์ประกอบแตกต่างจากข้างต้น แต่ถือได้ว่ามีความหมายเดียวกัน เช่น ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว หรือกลุ่มบุคคลที่อาศัยอยู่ภายใต้หลังคาเดียวกัน ซึ่งมีผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวหนึ่งคน

Cambridge Dictionary (2024, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของครอบครัว (Family) ไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น แม่ พ่อ และลูก ๆ หรือกลุ่มคนที่ห่วงใยซึ่งกันและกันเพราะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือมีความสนใจร่วมกัน หรืออาจหมายรวมถึงสัตว์สิ่งของ ซึ่งอยู่ร่วมกันโดยมีสัมพันธ์ภาพแบบพ่อแม่ลูก หรือมีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องคล้ายคลึงกัน

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (2547 น. 1) ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความผูกพันและใช้ชีวิตร่วมกัน ทำหน้าที่เป็นสถาบันหลักเป็นแกนกลางของสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต ครอบครัวมีหลากหลายรูปแบบและหลายลักษณะนอกเหนือจาก ครอบครัวที่ครบถ้วนทั้งบิดามารดาและบุตร

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2554, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง สถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและหมายรวมถึงลูกด้วย

อัมพล สุอำพัน (2556 น. 16) ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง หน่วยที่เล็กที่สุดของสังคมที่ประกอบด้วย บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย บุตร พี่น้อง ฯลฯ แต่ความหมายของ “ครอบครัว” อาจจะเปลี่ยนไปตามวัตถุประสงค์ของ การพิจารณาศึกษาในแง่วิชาการต่าง ๆ ได้ ถ้าพิจารณาแง่เศรษฐกิจ ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคน ที่ใช้จ่ายร่วมกัน จากเงินบเดียวกัน สมาชิกครอบครัวจะเกี่ยวพันกันอย่างไรก็ได้ เช่น เป็นเพื่อนกัน เป็นนายจ้างกับลูกจ้าง เป็นต้น ถ้าพิจารณาในด้านพันธุกรรม ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่เกี่ยวพันกันทางโลหิต แต่ถ้าศึกษาในแง่กฎหมาย ครอบครัว หมายถึง ชายหญิงที่อยู่ร่วมกัน จดทะเบียนกัน บิดามารดาและบุตรมีหน้าที่ที่ปฏิบัติต่อกันตามกฎหมาย

ภาสิต ศิริเทศ (2565 น. 10) ได้ให้ความหมายของครอบครัวไว้ว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน อาจเกี่ยวหรือไม่เกี่ยวพันทางสายโลหิต หรือทางกฎหมาย

แต่มีปฏิสัมพันธ์กัน ให้ความรักและเอาใจใส่ต่อกัน มีความปรารถนาดีต่อกัน เช่น ลูกของลูกจ้าง อยู่ในบ้านเดียวกัน เจ้าของบ้านให้ความรักดูแลเอาใจใส่ ก็นับว่าเด็กนั้นเป็นครอบครัว ในแง่ทางสังคม ความสัมพันธ์นั้นอาจจะแน่นแฟ้นมั่นคงหรือร้าวราน แต่ไม่ถึงกับแตกแยกก็ยังนับว่าเป็นครอบครัวอยู่

สรุปได้ว่า ครอบครัว หมายถึง สถาบันพื้นฐานทางสังคม ประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ สองคนขึ้นไป ที่อยู่ร่วมกันภายใต้หลังคาเดียวกัน มีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกัน อาจมีความเกี่ยวพันกัน ทางสายโลหิตหรือไม่ก็ได้

ความหมายของการทำหน้าที่ของครอบครัว

การทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งสมาชิกในครอบครัวมีหน้าที่ดูแลซึ่งกันและกัน หากสมาชิกในครอบครัวมีความบกพร่องในหน้าที่ สมาชิกแต่ละคนสามารถดักเตือนกันได้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการทำหน้าที่ของ ครอบครัว ไว้ดังนี้

Friedman Bowen and Jones (2003; อ้างถึงใน พิชชา ถนอมเสียง, 2560 น. 27) ได้ให้ความหมายการทำหน้าที่ของครอบครัวว่า เป็นสิ่งที่ครอบครัวได้กระทำต่อกัน ซึ่งการปฏิบัติ หน้าที่ของครอบครัวในขั้นพื้นฐานนั้น เกิดเพื่อการตอบสนองความต้องการของสมาชิกครอบครัวและ สังคม โดยการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว เป็นส่วนสำคัญในโครงสร้างครอบครัว การปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ความรัก ความเอาใจใส่ หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดู การดูแลสุขภาพ การจัดหาทรัพยากร เศรษฐกิจ และการให้กำเนิดสมาชิกคนใหม่ในครอบครัว

Wright and Leahey (2009, p. 97) ได้ให้ความหมายการทำหน้าที่ของ ครอบครัวว่าเป็น กิจกรรมที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติในแต่ละระดับ ทั้งเป็นกิจกรรมส่วนตัวและเป็น กิจกรรมการดูแลสมาชิกในครอบครัวเมื่อเกิดการเจ็บป่วย สมาชิกในครอบครัวสามารถให้ความช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันเมื่อเกิดปัญหาและเกิดภาวะวิกฤตในครอบครัวได้

อัมพล สุอำพัน (2556 น. 17) ได้อธิบายว่าการทำหน้าที่ของครอบครัว คือ งาน หรือภาระที่ครอบครัว หนึ่ง ๆ ต้องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิก เพื่อให้มีความสุขอยู่ใน สังคมได้ดี และเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติสืบไป

ณัฐรดา อยู่ศิริ สุพิชฌาย์ นันทพานนท์ และหทัยพร พิระชัยรัตน์ (2557, ออนไลน์) ได้อธิบายว่าการทำหน้าที่ของครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีปฏิสัมพันธ์กัน ภายในและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของตน เพื่อให้ครอบครัวมีการตอบสนองทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อปรับตัวให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การทำหน้าที่ของครอบครัว หมายถึง การที่สมาชิกครอบครัวปฏิบัติหน้าที่ ของครอบครัวเพื่อการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อปรับตัวให้อยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีความสุข

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ของครอบครัว

แนวคิดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัวมีหลายแนวคิด ผู้วิจัยขอเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว 4 แนวคิด ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการทำหน้าที่ของครอบครัวของ Epstein Bishop and Levin (1978; อ้างถึงใน ทิพย์วัลย์ สุรินยา, 2564 น. 175-192) ได้สร้างรูปแบบ McMaster model of family function (MMFF) ซึ่งเป็นผลมาจากการศึกษาครอบครัวทั้งปกติและมีปัญหามาเป็นเวลานาน โดยเริ่มการศึกษาที่มหาวิทยาลัย McGill ประเทศแคนาดา ในช่วงปี ค.ศ. 1950 ในระยะต่อมาแนวคิดนี้ได้พัฒนาขึ้นมาโดย Epstein Bishop และ Levin แห่งมหาวิทยาลัย McMaster ประเทศแคนาดา และมหาวิทยาลัย Brown ประเทศสหรัฐอเมริกา แนวคิดนี้มองครอบครัวเป็นระบบเปิด และการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวประกอบด้วย ระบบย่อย ได้แก่ คู่สมรส ระบบบิดามารดา และบุตร ระบบพี่น้องและระบบเครือญาติ นอกจากนี้ ครอบครัวยังสัมพันธ์กับระบบภายนอก เช่น ชุมชน สถานบันการศึกษา ศาสนา การเมือง ซึ่งเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัวทั้งระบบ โดยแต่ละหน่วยในครอบครัวเกี่ยวข้องกัน พฤติกรรม ของสมาชิกคนหนึ่งมีอิทธิพลต่อสมาชิกคนอื่น ๆ การทำความเข้าใจสมาชิกในครอบครัวต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับครอบครัว และรูปแบบปฏิสัมพันธ์เป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมสมาชิกแต่ละคน McMaster model of family function แบ่งการทำหน้าที่ของครอบครัว เป็น 6 ด้าน คือ

1. การแก้ปัญหา (Problem solving) หมายถึง ความสามารถของครอบครัวในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม ทำให้ครอบครัวดำเนินไปได้และปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาการเงิน ปัญหาความขัดแย้งระหว่างพี่น้อง หรือความไม่ไว้วางใจระหว่างสามีภรรยา เป็นต้น ครอบครัวที่ทำหน้าที่ได้นั้น วิธีการแก้ปัญหาโดยรวมจะเป็นไปอย่างเรียบเรียงไม่ยุ่งเหยิงวุ่นวาย และไม่ปล่อยให้ปัญหาเรื้อรังจนแก้ไขลำบาก โดยทั่วไปแล้วการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพควรดำเนินเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 แยกแยะประเด็นปัญหาให้ชัดเจน มีการแยกแยะปัญหาได้ชัดเจน บ่อยครั้งที่ครอบครัวหยิบยกเอาปัญหาอื่นที่ไม่สำคัญขึ้นมา แต่ปัญหาสำคัญหรือที่เป็นความขัดแย้งจริง กลับไม่มีใครพูดถึง

ข้อ 2 สื่อสารให้เข้าใจกันเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีการบอกกล่าวสมาชิกในครอบครัว ด้วยกันเองหรือระบบภายนอกครอบครัว เพื่อจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสมกับ สถานการณ์

ข้อ 3 วางแผนแก้ไขปัญหา มีการร่วมกันคิดหาทางแก้ไขปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ แทนที่จะใช้วิธีเดิม ๆ ที่เคยทำมาประจำ โดยไม่ได้คำนึงว่าอาจมีวิธีอื่นที่ได้ผลดีกว่า

ข้อ 4 ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหที่เหมาะสม มีการตัดสินใจแน่ชัดว่า จะแก้ปัญหาด้วยวิธีใด ถ้าวิธีแรกไม่ได้ผลแล้วจะใช้วิธีใดต่อไป

ข้อ 5 ดำเนินการแก้ไขปัญหตามวิธีที่เลือก ทำการแก้ไขปัญหตามที่ตกลงกันได้จนครบถ้วน บางครอบครัวอาจทำไปเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นหรือไม่ได้ทำตามที่ตกลงไว้เลย

ข้อ 6 ติดตามให้การแก้ปัญหานั้นเป็นไปอย่างครบถ้วน ครอบครัวมีการติดตาม อย่างจริงจังว่าได้ใช้วิธีแก้ปัญหานั้นตามที่ตกลงกันไว้หรือไม่

ข้อ 7 ประเมินความสำเร็จของวิธีการแก้ไขปัญห ครอบครัวมีการประเมินว่า วิธีการแก้ปัญหานั้นได้ผลมากน้อยเพียงไร มีผลดีผลเสียอย่างไร และได้เรียนรู้อะไรจากปัญหาดังกล่าว

2. การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน ทั้งด้านคำพูด และท่าทาง ครอบครัวที่มีประสิทธิภาพจะสื่อสารได้ชัดเจนตรงไปตรงมากับคู่กรณี ไม่อ้อมค้อม เช่น “ฉันไม่ชอบที่เธอตื่นนอนสาย และฉันเหนื่อยที่ต้องคอยมาปลุกเธอให้ไปทำงานทันเวลา” มากกว่า “ดูซิ คนบ้านนี้ จะนอนกินบ้านกินเมืองกันไปถึงไหน คงได้เจริญหรอก ถ้าเป็นแบบนี้” ถ้ามีการสื่อสารคลุมเครือ อ้อมค้อมมากเท่าใด ครอบครัวก็ทำหน้าที่ได้ไม่ดีเท่านั้น

3. บทบาท (Role) หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิกปฏิบัติต่อกันซ้ำ ๆ เป็นประจำ เช่น บทบาทการหาปัจจัยสี่ให้แก่สมาชิก การอบรมเลี้ยงดู การสอนให้ลูกมีทักษะด้านการเรียนการคบเพื่อน การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ การออกกฎระเบียบเพื่อควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น ครอบครัวที่มีประสิทธิภาพจะมีการมอบหมายหน้าที่จำเป็นทุกด้านอย่างชัดเจนให้กับบุคคลที่เหมาะสม และดูแลว่าสมาชิกรับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ของตน โดยครบถ้วนหรือไม่ ถ้าไม่ทำจะมีบทลงโทษอย่างไร เพื่อเป็นการควบคุมให้สมาชิกทำหน้าที่ของตน โดยครบถ้วน ครอบครัวที่มีปัญหาจะมีการมอบหมายหน้าที่อย่างไม่เหมาะสม เช่น สมาชิกบางคนต้องรับหน้าที่มากเกินไปในขณะที่คนอื่นไม่ทำอะไรเลย

4. การตอบสนองทางอารมณ์ (Affective Responsiveness) หมายถึง ความสามารถที่จะตอบสนองอารมณ์ต่อกันอย่างเหมาะสม ทั้งอารมณ์ทฤษฎีบวกและอารมณ์เชิงลบ เช่น ภรรยา สามารถแสดงอารมณ์โกรธต่อสามีได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะทำให้เกิดการทะเลาะกันรุนแรง ลูกสามารถบอกถึงความเสียใจที่พ่อแม่ไม่พาไปเที่ยวตามสัญญาที่ตกลงกันได้ ลูกสามารถเล่าความโกรธที่มีต่อเพื่อนและครูให้พ่อแม่ฟังได้ เป็นต้น ครอบครัวที่ทำหน้าที่ได้เป็นปกติจะแสดงอารมณ์และตอบสนองอารมณ์ให้ครอบครัวรับรู้ได้หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ คือ ไม่ก้าวร้าวหรือเก็บอารมณ์ แต่ครอบครัวที่มีปัญหา มักจะมีความจำกัดในการแสดงอารมณ์ เช่น ไม่ค่อยแสดงออกว่ามีอารมณ์ความรู้สึกอะไรให้คนในครอบครัวรู้ บางครอบครัวแสดงออกเฉพาะอารมณ์ในเชิงบวกเท่านั้น แต่หลีกเลี่ยงการแสดงอารมณ์ด้านลบหรือเก็บกดอารมณ์ด้านลบต่อกัน เช่น พ่อไม่กล้าแสดงอารมณ์

ไม่พอใจเมื่อแม่ใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย แม่ไม่กล้าดุลูกเพราะกลัวลูกจะเสียใจ การที่ครอบครัวไม่สามารถตอบสนองอารมณ์กันได้อย่างเหมาะสม จะเป็นผลให้สมาชิกมีปัญหา ทางอารมณ์ และไม่สามารถเป็นตัวของตัวเองได้

5. ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Involvement) หมายถึง ระดับความผูกพันห่วงใย ที่สมาชิกแต่ละคนมีต่อกัน รวมทั้งการแสดงออกซึ่งความสนใจ และการเห็นคุณค่าของกันและกัน การปราศจากความผูกพัน หรือแม้แต่การผูกพันที่มากเกินไป มีการปกป้อง ดูแล หรือจู้จี้จ้าน มากเกินไป หรือผูกพันแน่นแฟ้นเหมือนทั้งคู่เป็นบุคคลเดียวกัน จนขอบเขตความเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคลไม่ชัดเจนหรือไม่มีเลย ย่อมทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างสมาชิกที่เหมาะสมจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจ เข้าใจ กล่าวคือ สมาชิกสนใจผูกพันอีกฝ่ายหนึ่งอย่างแท้จริง ด้วยการเข้าใจในความต้องการของอีกฝ่าย จะทำให้ตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ของอีกฝ่ายหนึ่งได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ความผูกพันที่สมาชิกมีต่อกันจึงต้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับด้วย และแตกต่างกันไปตามวัยของสมาชิกหรือวงจรชีวิตในแต่ละระยะ เช่น ลูกเล็กจะมีความผูกพันแน่นแฟ้นระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เนื่องจากวัยเด็กเล็กยังพึ่งพิงตัวเองไม่ได้ จึงต้องดูแลใกล้ชิด แต่เมื่อลูกเข้าสู่วัยรุ่น เริ่มมีความสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกครอบครัวมากขึ้น ความผูกพันระหว่างพ่อแม่กับลูกก็ต้องลดความเข้มข้นลง เป็นต้น

6. การควบคุมพฤติกรรม (Behavior Control) หมายถึง วิธีการที่ครอบครัวควบคุมหรือจัดการพฤติกรรมของสมาชิกให้ประพฤติตนอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ให้เกิดความเดือดร้อน แก่ตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมที่จำเป็นต้องควบคุมในด้านต่าง ๆ ได้แก่

6.1 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจและชีวภาพ เช่น ความต้องการทางเพศ และความก้าวร้าว

6.2 พฤติกรรมทางด้านสังคม เช่น การคบเพื่อนฝูง การเรียน การงาน

6.3 พฤติกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกายหรือทรัพย์สิน เช่น การเล่นโลดโผน การขับรถเร็ว การเล่นการพนัน การใช้สารเสพติด เป็นต้น

6.4 การรักษาระเบียบวินัยภายในครอบครัว เช่น การรักษาความสะอาด การใช้เวลาในครอบครัว

สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวตามแนวคิด Epstein Bishop and Levin โดยมีรูปแบบ McMaster แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การแก้ปัญหา (Problem Solving) การสื่อสาร (Communication) บทบาท (Role) การตอบสนองทางอารมณ์ (Affective Responsiveness) ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Involvement) และการควบคุมพฤติกรรม (Behavior Control)

2. แนวคิดการทำหน้าที่ของครอบครัวของ Skinner Steinhauer and Santa-Barbara

Skinner Steinhauer and Santa-Barbara (1995; อ้างถึงใน เพ็ญภา กุลนภาดล, 2557 น. 29) ได้กล่าวว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวเป็นรูปแบบที่สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติต่อกันเป็นประจำ ซึ่งเกิดจากปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างสมาชิกในครอบครัวตามโครงสร้างของครอบครัว จะได้สร้างรูปแบบของการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว โดยใช้แบบประเมินครอบครัว (Family Assessment Measure) ประเมินการปฏิบัติงานของครอบครัวใน 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว (Task Accomplishment) การแสดงบทบาท (Role Performance) การสื่อสาร (Communication) การแสดงออกทางอารมณ์ (Affective Expression) ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Involvement) การควบคุมพฤติกรรม (Behavior Control) และค่านิยม (Values) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน

1. ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว (Task Accomplishment) หมายถึง การที่ครอบครัวสามารถปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของครอบครัว ตามวัตถุประสงค์ด้านใหญ่ ๆ 3 ด้าน คือ

1.1 ภารกิจที่ 1 คือ ภารกิจพื้นฐาน (Basic Tasks) เป็นภาระที่สมาชิกสามารถดำรง อยู่ได้ เช่น การจัดหาที่อยู่อาศัยให้สมาชิก การดูแลให้มีอาหารและเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสม รวมทั้งดูแลด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย เป็นต้น

1.2 ภารกิจที่ 2 คือ ภารกิจด้านพัฒนา (Development Tasks) เป็นการที่สมาชิก ครอบครัวต้องพัฒนาไปตามขั้นตอนต่าง ๆ ของชีวิต การที่จะพัฒนาไปได้ด้วยดี ครอบครัวต้องปฏิบัติภารกิจหลายประการ เช่น การสร้างเอกลักษณ์ในครอบครัว การสร้างขอบเขตที่ชัดเจน การมีทิศทางในการพัฒนา

1.3 ภารกิจที่ 3 คือ ภารกิจในยามวิกฤต (Crisis Tasks) ยามวิกฤตการณ์ในครอบครัวเกิดขึ้น เช่น ตกงาน เจ็บป่วย เสียชีวิต นำมาซึ่งผลกระทบต่อสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวต้องมีการปรับตัวและแก้ไขวิกฤตการณ์เพื่อให้สมาชิกและครอบครัวอยู่อย่างสมดุล ซึ่งในการบรรลุภารกิจ ครอบครัวต้องมีกระบวนการภายในครอบครัวเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การแสดงบทบาท (Role Performance) หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิก ในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน เพื่อให้ครอบครัวปฏิบัติภารกิจของครอบครัวได้บรรลุความสำเร็จ และให้ครอบครัวดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข

3. การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน อาจแบ่งการสื่อสารได้โดยใช้คำพูด และการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด แต่เน้นประสิทธิภาพการสื่อสาร

ชัดเจน ไม่คลุมเครือ สื่อสารตรงต่อบุคคลเป้าหมาย ไม่อ้อมค้อมผ่านผู้อื่น โดยทำให้เกิดความเข้าใจกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

4. การแสดงออกทางอารมณ์ (Affective Expression) หมายถึง ความสามารถในการแสดงอารมณ์ต่อกันอย่างเหมาะสม เป็นการที่บุคคลในครอบครัวมีความสามารถในการสื่อให้อีกฝ่ายรู้ว่าเขารู้สึกเช่นไร และแสดงออกทางอารมณ์ทั้งเชิงบวกและลบได้อย่างเหมาะสม

5. ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Involvement) หมายถึง ระดับความผูกพันห่วงใยที่สมาชิกมีต่อกัน รวมทั้งแสดงออกซึ่งความสนใจและการเห็นคุณค่าของกันและกัน

6. การควบคุมพฤติกรรม (Control) หมายถึง กระบวนการที่สมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพล ซึ่งกันและกันในการควบคุมหรือจัดการพฤติกรรมสมาชิกในครอบครัว การควบคุมจะทำให้สมาชิกอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น

7. ค่านิยม (Values) หมายถึง ความเชื่อของสมาชิกครอบครัวแต่ละครอบครัว สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามแนวคิดของ Skinner Steinhauer และ Santa-Barbara ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว (Task Accomplishment) การแสดงบทบาท (Role Performance) การสื่อสาร (Communication) การแสดงออกทางอารมณ์ (Affective Expression) ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Involvement) การควบคุมพฤติกรรม (Behavior Control) และค่านิยม (Values)

3. แนวคิดการทำหน้าที่ของครอบครัว ของ Kilpatrick and Holland

Kilpatrick and Holland (1995; อ้างถึงใน เพ็ญนภา กลุณภาดล, 2558 น. 41-42) กล่าวถึงการทำงานในฐานะนักบำบัดครอบครัวว่าการทำงานกับครอบครัวโดยการนำเอาทฤษฎีมาประสานกันในแนวทางปฏิบัติเป็นการกระทำที่ยากมาก การบำบัดครอบครัวเป็นการช่วยเหลือครอบครัว โดยเน้นที่ความเข้มแข็งของครอบครัวและความสามารถในการเผชิญปัญหาของครอบครัวที่แตกต่างหลากหลายตามรูปแบบของแต่ละครอบครัวที่มีความแตกต่างกัน Kilpatrick and Holland แบ่งการปฏิบัติครอบครัวตามแนวคิดความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ของ Maslow โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับที่ 1 เป็นระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวขั้นพื้นฐาน การแสวงหาเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว เช่น ความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย การปกป้อง การให้ยารักษาโรค การดูแลซึ่งกันและกันเล็กน้อย ๆ โดยเน้นที่ความเข้มแข็งและแหล่งทรัพยากรของครอบครัว ในกรณีที่ครอบครัวประสบภาวะวิกฤติ เช่น ตกงาน หรือมีภาวะความเจ็บป่วยที่สำคัญส่งผลให้ครอบครัวยากไร้ขาดแคลน เมื่อครอบครัวประสบกับสถานการณ์ดังกล่าวครอบครัวจะขาดการควบคุม โครงสร้าง ขาดการจัดระบบระเบียบ ขาดภาวะผู้นำซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่สมาชิกในครอบครัวได้รับ

การเลี้ยงดูและปกป้องหรืออีกนัยหนึ่ง เป็นความจำเป็นและความสามารถของผู้ปกครองหรือหัวหน้าครอบครัวที่จะดูแลสมาชิกครอบครัวให้ได้รับความต้องการขั้นพื้นฐาน

2. ระดับที่ 2 เป็นระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวตามความต้องการขั้นพื้นฐานของความมั่นคงปลอดภัย ถ้าจะกล่าวถึงโครงสร้างบ้านก็เปรียบเสมือนโครงและหลังคาของบ้าน ซึ่งเป็นตัวแทนของโครงสร้างและจัดระเบียบของครอบครัวในฐานะของพ่อแม่ จะต้องจัดระบบโครงสร้างในครอบครัวเน้นที่ความแข็งแรงของครอบครัว รูปแบบของการเผชิญปัญหาของครอบครัว การควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวในการให้การบำบัดตามขั้นตอนนี้ จะต้องพัฒนาขีดความสามารถของครอบครัวในการรวมกำลังกันอย่างเข้มแข็งต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

3. ระดับที่ 3 เป็นระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวโดยจะเน้นที่พื้นที่ว่างกับความเป็นส่วนตัว และระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวนี้จะเน้นที่ขอบเขตความเป็นส่วนตัวในครอบครัวและลำดับขั้นของชั่วอายุคน

4. ระดับที่ 4 เป็นระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวเน้นที่ความสมบูรณ์ในการมีชีวิต ครอบครัว การเผชิญกับความขัดแย้งภายในตนเอง ความใกล้ชิดสนิทสนม ความภาคภูมิใจในตนเอง การหยั่งรู้และตระหนักถึงความปรารถนาในตนเอง การประเมินครอบครัวตามระดับการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวเพื่อการให้ช่วยเหลือครอบครัว

สรุปได้ว่า การทำหน้าที่ตามแนวคิดของ Kilpatrick และ Holland ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ระดับ แบ่งตามระดับ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ของ Maslow ได้แก่ ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวขั้นพื้นฐานการแสวงหา ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวตามความต้องการขั้นพื้นฐานของความมั่นคง ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวโดยจะเน้นที่พื้นที่ว่างกับ ความเป็นส่วนตัว และระดับการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวเน้นที่ความสมบูรณ์ในการมีชีวิต

4. แนวคิดการทำหน้าที่ของครอบครัวของ Wright and Leahey

Wright and Leahey (2009; อ้างถึงใน เพ็ญภา กุลนาคล, 2558 น. 43) มีแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติครอบครัวเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Instrument) และการแสดงออก (Expression) และได้สร้างรูปแบบการประเมิน ครอบครัวของคัลการี (Calgary Family Assessment Model: CFAM) เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ การพยาบาลในการประเมิน และให้ความรู้ครอบครัว ซึ่งเป็นการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติตน ซึ่งมีผลเชื่อมโยงไปถึงบุคคลอื่นทำได้โดยการสังเกตชีวิตของครอบครัวที่ครอบครัวแสดงออก โดยพิจารณาได้จากหน้าที่ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและการแสดงออก

1. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Instrument) เป็นการสังเกตชีวิตประจำวันของครอบครัวในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร การนอนหลับพักผ่อน

การเตรียมอาหาร การดูแลสุขภาพ และสิ่งที่แสดงออกมาให้เห็น เพื่อค้นหาปัญหาสุขภาพของครอบครัว

2. การแสดงออก (Expression) แบ่งออกเป็น 9 เรื่อง คือ

2.1 การแสดงออกทางอารมณ์ (Emotional Communication) สังเกตลักษณะและการแสดงออกของอารมณ์ ความรู้สึก เมื่อมีความสุข ความทุกข์ หรือโกรธ เช่น การแสดงออกมาทางคำพูด การแสดงท่าทางหรือทั้งสองอย่าง และการตอบสนองการแสดงออกในครอบครัว

2.2 การสื่อสารโดยใช้วาจา (Verbal Communication) จะมุ่งเน้นที่สัมพันธภาพ ในครอบครัวโดยดูจากการพูดคุย รองลงมาคือ เนื้อหาของสารที่ใช้ในการสื่อสาร

2.3 การสื่อสารโดยไม่ใช้วาจา (Nonverbal Communication) เป็นการแสดงออก ทางท่าทาง การสบตา การสัมผัส การให้สัญญาณ การแสดงออกทางใบหน้า

2.4 การสื่อสารแบบเวียน (Circular Communication) การสื่อสารระหว่างสมาชิก ในครอบครัว เป็นการแสดงออกถึงความต้องการ ความรู้สึกต่อกัน ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม การแสดงออกของอีกฝ่ายหนึ่งในการตอบสนองย้อนกลับ

2.5 การแก้ปัญหา (Problem Communication) ความสามารถในการแก้ไข ปัญหาของครอบครัว ครอบครัวที่เข้มแข็งนั้นเกิดจากมีความเชื่อในความสามารถของตนเองในอดีต ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา ต้องศึกษาถึงรูปแบบการแก้ไขปัญหาของครอบครัว ทั้งที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว ความต้องการการช่วยเหลือ มีแหล่งความช่วยเหลือใดบ้าง ที่ครอบครัวใช้

2.6 บทบาท (Role) แสดงถึงรูปแบบที่เหมาะสมของพฤติกรรมของสมาชิก ในครอบครัว บทบาทนั้นมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย พยาบาลต้องคอยช่วยเหลือดูแลสมาชิก ครอบครัวให้สามารถปรับตัวไม่ให้เกิดความขัดแย้งในบทบาทของตนเอง

2.7 สิ่งที่มีอิทธิพลและอำนาจในครอบครัว (Influent and Power) เช่น โครงสร้างทางสังคม ภาษา องค์กร และความมั่นคงในครอบครัวและในสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม สิ่ง ที่พยาบาลจะต้องตระหนักอยู่เสมอคือความแตกต่างของสมาชิกในครอบครัว เรื่อง บทบาท เพศ เศรษฐกิจของครอบครัว รวมทั้งระดับของชนชั้นทางสังคมเป็นสิ่งที่ส่งผลให้เกิดความขัดแย้ง ในครอบครัวได้

2.8 ความเชื่อ (Beliefs) ความเชื่อของครอบครัว คือ ทศนคติ ค่านิยม ข้อตกลงที่บุคคล หรือครอบครัวยึดถือ ความเชื่อที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทางวัฒนธรรม บางครั้ง พบว่า ความสามารถที่จะควบคุมความเจ็บป่วยทางร่างกายได้ ดังนั้น

จึงควรให้ความรู้ ความสำคัญกับความเชื่อของครอบครัว ศาสนา และจิตวิญญาณ รวมทั้งบทบาทของครอบครัว และบทบาทของพยาบาลในการให้การดูแลครอบครัว

2.9 ความสามัคคีและการร่วมมือกัน (Alliances and Coalitions) การรวมพลังของสมาชิกในครอบครัวมุ่งเน้นไปที่ทิศทางความสมดุล ความเหนียวแน่นของสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวหรือระหว่างครอบครัวกับพยาบาล

สรุปได้ว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวตามแนวคิดของ Wright and Leahey แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การปฏิบัติครอบครัวเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Instrument) และการแสดงออก (Expression)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการทำหน้าที่ของครอบครัว ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบการทำหน้าที่ของครอบครัว ดังตาราง 1

ตาราง 1 องค์ประกอบการทำหน้าที่ของครอบครัว

แนวคิด	การทำหน้าที่ของครอบครัว							
	การแก้ปัญหา	การสื่อสาร	บทบาท	การตอบสนองทางอารมณ์	ความผูกพันทางอารมณ์	การควบคุมพฤติกรรม	ค่านิยม	ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว
Epstein Bishop and Levin (1978; อ้างถึงใน ทิพย์วัลย์ สุรินยา, 2564 น. 175-192)	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Skinner Steinhauer and Santa-Barbara (1995; อ้างถึงใน เพ็ญนภา กุลนภาดล, 2557 น. 29)		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kilpatrick and Holland (1995; อ้างถึงใน เพ็ญนภา กุลนภาดล, 2558 น. 41-42)	✓		✓					
Wright and Leahey (2009; อ้างถึงใน เพ็ญนภา กุลนภาดล, 2558 น. 43)	✓	✓	✓	✓			✓	

จากตาราง 1 สรุปได้ว่า การทำหน้าที่ของครอบครัว ประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความถี่มากกว่าครึ่งหนึ่งของแหล่งที่มาดังนี้ การแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาท และการตอบสนองทางอารมณ์

การวัดการทำหน้าที่ของครอบครัว

การวัดการทำหน้าที่ของครอบครัวสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัวจุฬาลงกรณ์แฟมิลีอินเวนทอรี (CFI) ที่พัฒนาโดย อุมพร ตรังคสมบัติ (2540 น. 62) ซึ่งดัดแปลงจากแบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัว (FAD) ตามแนวคิดแมคมาสเตอร์ที่พัฒนา โดย Epstein และคนอื่น ๆ (1984; อ้างถึงใน ดาราณี วันวา และ อรพรรณ ลือบุญรัชชัย, 2557 น. 68-80) มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ และผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัวที่สอดคล้องกับองค์ประกอบการทำหน้าที่ของครอบครัว คือ การแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาท และการตอบสนองทางอารมณ์ จำนวน 10 ข้อ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3.2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

ความหมายของพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

World Health Organization (WHO) (2018, Website) ได้นิยามพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Drinking Behavior) ไว้ว่า หมายถึง ปริมาณความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2547 น. 5) ได้นิยามพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Drinking Behavior) ไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสม ปริมาณความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายบุคคล

นุชนาภรณ์ หลายเจริญ (2550 น. 6) ได้นิยามพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ไว้ว่า หมายถึง ความถี่และปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด ได้แก่ เหล้าชนิดต่าง ๆ เช่น เหล้าขาว เหล้าวิสกี้ กระแช่ สาโท สกายวาย เบียร์ เป็นต้น ที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมดื่มในแต่ละวันและในแต่ละระยะของการทดลอง จากการบันทึกพฤติกรรมตนเองของผู้ดื่มแอลกอฮอล์ ที่เข้ารับบริการคลินิกบำบัดแอลกอฮอล์

ศักดิ์ดา ทาคำ (2558 น. 4-5) ได้นิยามพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ประวัติการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เหตุการณ์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก สาเหตุของการดื่ม ผู้ร่วมดื่ม ค่าใช้จ่ายในการดื่ม ผลจากการดื่ม การแสดงออกหลังการดื่ม และการเป็นผู้ขับขี่ยานพาหนะเองหลังการดื่ม

เกรียงกมล ภัทรพรไพศาล (2560 น. 6) ได้นิยามพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วย ที่ทำการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในปัจจุบัน ความถี่ในการดื่ม สถานที่ซื้อเครื่องดื่ม สถานที่เดิม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปริมาณการดื่มแต่ละครั้ง และค่าใช้จ่ายในการดื่มแอลกอฮอล์แต่ละครั้ง

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ลักษณะหรือรูปแบบการดื่มของนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วย ปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์ เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

แบบวัดการดื่มแอลกอฮอล์

ผู้วิจัยใช้แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา (Alcohol Use Identification Test หรือ AUDIT) โดยกล่าวถึงวิธีการคัดกรองผู้ดื่มสุราที่ดื่มแบบมีความเสี่ยง (Hazardous Use) หรือดื่มแบบอันตราย (Armful Use) แบบประเมินนี้พัฒนาโดยองค์การอนามัยโลก (World Health Organization) เพื่อให้เป็นเครื่องมือแบบง่ายในการคัดกรองการดื่มสุราที่มากเกินไป และในการประเมินที่มีเวลาจำกัด ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ

การให้คะแนนและการแปลผล

คะแนนระหว่าง 8 ถึง 15 เหมาะที่จะให้คำแนะนำอย่างง่าย (Simple Advice) โดยมุ่งเน้น ให้ลดการดื่มแบบเสี่ยง (Hazardous Drinking) คะแนนระหว่าง 16 ถึง 19 แนะนำให้รับคำปรึกษาแบบสั้น (Brief Counseling) และติดตามต่อเนื่อง คะแนนตั้งแต่ 20 ขึ้นไป จำเป็นต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยภาวะติดสุราต่อไป (ปริทรรศ ศิลปกิจ และพันธุ์นภา กิตติรัตน์ไพบูลย์, 2552 น. 17-20)

3.3 ปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์

ความหมายของการกำกับอารมณ์

Calkins and Leerkas (2004; อ้างถึงใน สนิทนาฏ ไชยวงศ์, 2556 น. 19) ได้ให้ความหมายของการกำกับอารมณ์ไว้ว่า การกำกับอารมณ์เป็นทั้งพฤติกรรม ทักษะและกระบวนการที่มาจากจิตสำนึกหรือไร้จิตสำนึก เป็นทั้งกลไกที่เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติและเป็นการพยายามที่ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งทำหน้าที่ในการปรับเปลี่ยนอารมณ์ให้เหมาะสมก่อนที่จะแสดงอารมณ์นั้นออกมา

Gross (2007; อ้างถึงใน ณัฏฐ์ธิน คุ่มรอด, 2561 น. 136-151) ได้ให้ความหมายของการกำกับอารมณ์ไว้ว่า หมายถึง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปในชีวิต ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องมีการกำกับอารมณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลควบคุมกำกับอารมณ์อยู่ แสดงว่า บุคคลพยายามจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นและใช้วิธีกำกับอารมณ์เหล่านั้น การตระหนักรู้

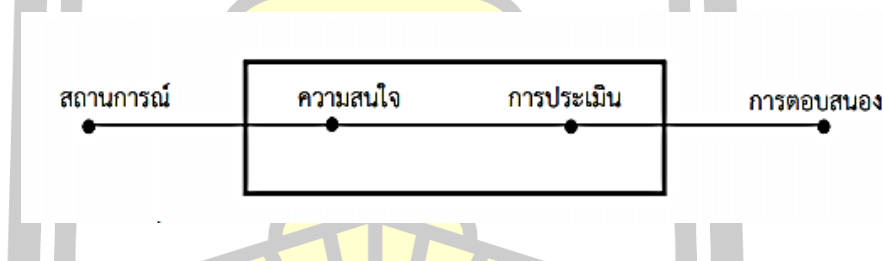
ในอารมณ์และจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นให้มีการควบคุมให้เกิดเสถียรภาพทางอารมณ์ และอารมณ์ในเชิงบวกต่อสถานการณ์นั้น ๆ

Berking and Wupperman (2012; อ้างถึงใน จุฑาทิพย์ โพธิ์ทิ, 2562 น. 20) ได้อธิบายว่า การกำกับอารมณ์เป็นความสามารถในการควบคุมความรุนแรงของอารมณ์ ระยะเวลาที่เกิดอารมณ์และความพยายามในการเปลี่ยนแปลง ความคิดหรือพฤติกรรมเพื่อจัดการกับอารมณ์ที่เข้มข้น และรุนแรงนั้นได้

สรุปได้ว่า การกำกับอารมณ์ หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอก เป็นการตระหนักรู้ในอารมณ์ของตนเอง เพื่อควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเองที่เผชิญต่อสถานการณ์ต่าง ๆ และการแสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสมเมื่อได้รับการกระทบจากสถานการณ์นั้น

กระบวนการของการกำกับอารมณ์

Gross (2008, p. 498-499; อ้างถึงใน จุฑาทิพย์ โพธิ์ทิ, 2562 น. 18) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ไว้ว่า เป็นสิ่งที่มนุษย์โดยทั่วไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งคนเราจำเป็นต้องมีการกำกับอารมณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ ซึ่ง Gross ได้นำเสนอกระบวนการของการเกิดอารมณ์ เรียกว่า “The Modal Model of Emotion” ซึ่งแสดงการเกิดอารมณ์ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กระบวนการของการเกิดอารมณ์ The “modal model” of emotion.

ที่มา: Gross (2008, p. 498-499; อ้างถึงใน จุฑาทิพย์ โพธิ์ทิ, 2562 น. 18)

นอกจากนี้ Gross ยังมีการนำเสนอลักษณะสำคัญของอารมณ์ 3 ประการ (Core Feature of Emotion) เพื่อให้ทราบว่าบุคคลสามารถกำกับอารมณ์ตนเองได้ในจุดต่าง ๆ โดยลักษณะสำคัญของอารมณ์ 3 ประการ ได้แก่

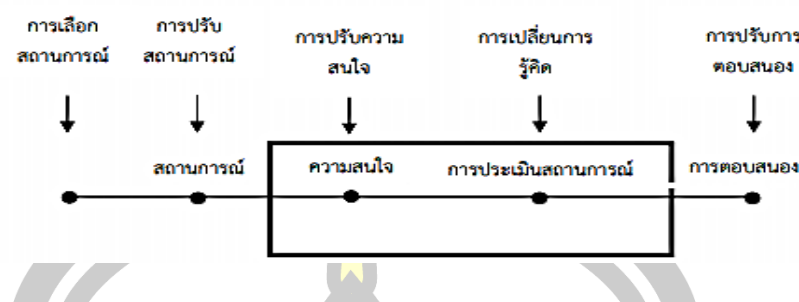
1. คุณลักษณะทั่วไปที่อธิบายว่าจะทำอย่างไรกับสิ่งที่ก่อให้เกิดอารมณ์ อารมณ์เป็นความคิดต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลเข้าร่วมกับสถานการณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเป้าหมายในปัจจุบัน บุคคลนั้น โดยเป้าหมายของบุคคลจะมีส่วนในการสนับสนุนให้เกิดการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ก่อนจะนำไปสู่การแสดงออกของอารมณ์ เป้าหมายเหล่านี้อาจจะยั่งยืน เช่น การมีชีวิตอยู่ หรือ

เป้าหมายชั่วคราว เช่น การชนะการแข่งขันฟุตบอล อาจจะเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ความต้องการเป็นที่น่าเชื่อถือ หรือเป็นเป้าหมายภายนอก อาทิ ความต้องการแก้คืนสุดท้าย เป็นต้น อย่างไรก็ตามเมื่อเป้าหมายหรือการให้ความหมายต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลนั้นเปลี่ยนแปลงไป ก็จะทำให้อารมณ์ของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปด้วย

2. คุณลักษณะทั่วไปที่อธิบายว่าจะทำอย่างไรกับองค์ประกอบของอารมณ์ อารมณ์เป็นแนวความคิดโดยทั่วไปซึ่งมีหลายแง่มุม ปรากฏการณ์ที่ปรากฏเป็นรูปร่างที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอย่างอิสระในขอบเขตของประสบการณ์ส่วนตัว พฤติกรรม และสรีรวิทยาซึ่งอยู่ภายนอก ประสบการณ์ของอารมณ์ความรู้สึก คือ ความรู้สึกที่เรามีอารมณ์ผูกติด ยึดติดไว้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งในชีวิตประจำวันการพูดคำว่าอารมณ์และความรู้สึก มักจะใช้แทนกันได้ และมีหลายบริบทที่แยกออกจากกันระหว่างประสบการณ์ทางอารมณ์และด้านอื่น ๆ ของอารมณ์ความรู้สึก นอกจากนี้ ในการก่อให้เกิดความรู้สึกส่วนตัว อารมณ์ก็มักจะทำให้เรามีโอกาสมากขึ้นที่จะทำบางสิ่งบางอย่าง เช่น การเข้าหาคนอื่น การพูดในความหมายต่าง ๆ การร้องไห้ ในอีกนัยหนึ่งมากกว่าที่เราต้องการให้เป็น แรงกระตุ้นเหล่านี้จะทำหน้าที่ในวิธีการบางอย่าง และไม่ให้กระทำการโดยคนอื่น ๆ จะเกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลงของ Autonomic and Neuroendocrine และ Neuroendocrine ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ประมาณการณ์การตอบสนองพฤติกรรมร่วม จึงให้การสนับสนุนการเผาผลาญสำหรับการดำเนินการและปฏิบัติตามนั้น จะเห็นได้ว่าอารมณ์ มักจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในแต่ละขอบเขตของการตอบสนอง

3. คุณลักษณะทั่วไปที่อธิบายว่า จะทำอย่างไรกับความเปลี่ยนแปลงได้ง่ายของอารมณ์ อารมณ์ทำหน้าที่เหมือนเป็นตัวออกคำสั่ง เมื่อมีอารมณ์เกิดขึ้นก็จะเกิดการรบกวนต่อการตระหนักรู้ (Awareness) ของบุคคล แต่อย่างไรก็ตามการตระหนักรู้ของบุคคลนั้นก็ไม่ถูกรบกวนเสมอไป ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลมีความสนใจกับสถานการณ์นั้นมากน้อยเพียงใด

จากกระบวนการเกิดอารมณ์ทั้ง 3 ลักษณะนี้ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเกิดอารมณ์มีลักษณะเป็นเส้นตรง โดยอารมณ์จะเกิดขึ้นเมื่อได้สัมผัสกับสถานการณ์ (Situation) แล้ว บุคคลนั้นให้ความสนใจของเขาต่อสถานการณ์แล้ว (Attention) บุคคลจะทำการประเมิน (Appraisal) กับสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งการประเมินสถานการณ์ทำให้บุคคลเกิดการตอบสนอง (Response) ฉะนั้น แสดงให้เห็นว่าอารมณ์อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น บุคคลจึงกำกับอารมณ์ตนเองเองตั้งแต่ก่อนเกิดอารมณ์ Gross ได้เสนอเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ ที่แสดงถึงกระบวนการกำกับอารมณ์ที่สำคัญ 5 ระยะ ได้แก่ การเลือกสถานการณ์ (Situation Selection) การปรับแต่งสถานการณ์ (Situation Modification) การปรับความสนใจ (Attentional Deployment) การเปลี่ยนการรู้คิด (Cognitive Change) และการปรับการตอบสนอง (Response Modulation) ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 กระบวนการกำกับอารมณ์

ที่มา: Gross (2008, p. 498-499; อ้างถึงใน จุฑาทิพย์ โพธิ์ทิ, 2562 น. 19)

จากแผนภาพกระบวนการกำกับอารมณ์ที่สำคัญ 5 ระยะ นี้ Gross ได้อธิบายไว้ว่า การกำกับอารมณ์นั้นสามารถทำได้ ใน 4 ส่วนแรก ได้แก่ การเลือกสถานการณ์ (Situation Selection) การปรับสถานการณ์ (Situation Modification) การปรับความสนใจ (Attentional Deployment) และการเปลี่ยนการรู้คิด (Cognitive Change) ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ก่อนการตอบสนอง หรือการแสดงอารมณ์ออกมา เรียกว่า Antecedent-focused ส่วนการปรับการตอบสนอง (Response Modulation) นั้น เป็นการมุ่งกำกับอารมณ์ที่ทำได้เมื่อแสดงอารมณ์หรือพฤติกรรมออกมาแล้ว ซึ่ง Gross ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ในแต่ละจุดดังต่อไปนี้

การเลือกสถานการณ์ (Situation Selection) เป็นการกำกับอารมณ์ตนเองก่อนที่สถานการณ์จะเกิดขึ้นว่าจะเผชิญหรือไม่เผชิญกับสถานการณ์นั้น โดยการกำกับอารมณ์ในจุดนี้ต้องอาศัยความเข้าใจที่เหมาะสมและถูกต้อง เนื่องจากบุคคลอาจมีการประเมินสถานการณ์ที่ผิดพลาด ซึ่งส่งผลต่อการแสดงออกทางอารมณ์ที่อยู่ในระดับไม่เหมาะสม เพราะโดยปกติบุคคลมักเลือกสถานการณ์ที่ทำให้ตนเองมีอารมณ์ทางบวกและเลี่ยงอารมณ์ทางลบ เช่น คนที่ขี้อายมักจะรู้สึกดีที่ได้เลี่ยงการเข้าสังคม ซึ่งเป็นการเลือกให้ตนเองมีอารมณ์ทางบวกในระยะสั้น แต่การเลือกเช่นนี้ ก็ส่งผลเสียในระยะยาว เนื่องจากอาจทำให้เขากลายเป็นคนที่รู้สึกโดดเดี่ยวทางสังคมได้ ดังนั้น ประโยชน์ของการเลือกสถานการณ์นั้นจะช่วยให้บุคคลเกิดการซึ่กันน้ำหนักหรือจัดสมดุลระหว่างการเลือกสถานการณ์ต่าง ๆ

การปรับสถานการณ์ (Situation Modification) เป็นส่วนของการกำกับอารมณ์ที่สามารถทำได้เมื่อมีสถานการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นแล้วและบุคคลไม่อาจหลีกเลี่ยงสถานการณ์นั้นได้ การปรับสถานการณ์จึงเป็นการปรับปรุงสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ดีขึ้น หรือเลือกเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในด้านที่บุคคลต้องการ แต่ไม่ใช้การหลีกเลี่ยงที่จะเผชิญกับสถานการณ์การปรับความสนใจ (Attentional Deployment) เป็นวิธีการที่บุคคลสามารถกำกับอารมณ์ตนเอง โดยไม่ต้องเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ แต่เป็นการมุ่งสนใจสถานการณ์อย่างเหมาะสม โดยมี 2 วิธีการ ได้แก่

การเปลี่ยนความสนใจไปที่อื่น (Distraction) โดยการมุ่งความสนใจไปที่ด้านอื่นของเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนความสนใจไปจากสิ่งเร้าที่อาจส่งผลกระทบต่ออารมณ์

การเปลี่ยนการครุ่นคิดจดจ่อ (Concentration) ในบางครั้งการที่บุคคลครุ่นคิดจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป ก็อาจส่งผลให้เกิดอารมณ์ทางลบได้ การปรับเปลี่ยนการครุ่นคิดจดจ่อ โดยการให้ความสนใจสิ่งเร้าอื่น ๆ จึงเป็นการมุ่งควบคุมการเกิดขึ้นของอารมณ์ทางลบได้

การปรับความสนใจ (Attentional Deployment) เป็นหนึ่งในกระบวนการกำกับอารมณ์อย่างแรกๆที่ปรากฏ กลยุทธ์สำหรับการเปลี่ยนจุดมุ่งเน้นความสนใจในสถานการณ์อย่างเหมาะสมประกอบด้วย 3 วิธีการ คือ การเปลี่ยนความสนใจ (Distraction) ความจดจ่อ (Concentration) และความครุ่นคิด (Rumination)

1. การเปลี่ยนความสนใจ คือ มุ่งเน้นความสนใจไปในด้านที่ไม่ใช้อารมณ์ต่อสถานการณ์ หรือการย้ายความสนใจออกจากสถานการณ์ทันทีโดยสิ้นเชิง เช่น เมื่อเด็กทารกเปลี่ยนการจ้องมองออกจากสิ่งกระตุ้นอารมณ์เพื่อจะลดการถูกกระตุ้นทางอารมณ์ นอกจากนี้ ยังอาจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการมุ่งเน้นภายใน เช่น เมื่อบุคคลพลอยวางจากเป้าหมายที่เข้าใจยาก โดยการเปลี่ยนความสนใจไปยังเป้าหมายที่เข้าใจง่ายมากขึ้น การอบรมที่มีการเชื่อมโยงไปยังสิ่งไม่พึงประสงค์อาจจะหยุดชะงักโดยกล่าวว่า "หยุด!" หรือโดยการกล่าวอ้างความคิด หรือความทรงจำที่ไม่สอดคล้องกับสภาวะอารมณ์

2. ความจดจ่ออาจถูกนำไปใช้เพื่อดึงดูดความสนใจไปยังสิ่งเร้าอารมณ์ เช่น การแสดงของนักแสดงที่เรียกความสนใจโดยเหตุการณ์ทางอารมณ์ เพื่อดึงอารมณ์ประทับใจจากผู้ชมออกมาความจดจ่อนับเป็นจุดเริ่มต้นของการกำกับอารมณ์เช่นเดียวกับตัวอย่างของการเปลี่ยนความสนใจข้างต้น การใช้ความจดจ่อถือเป็นการเลือกสถานการณ์ภายในอย่างหนึ่งที่ไม่พึงประสงค์ ตัวอย่างเช่น การจัดการการควบคุม (Repressive Coping) อาจจะเกี่ยวข้องกับการหันเหความสนใจไปจากสิ่งเร้าที่อาจคุกคามอย่างรวดเร็ว ในกรณีเช่นนี้ การปรับความสนใจจะมีประสิทธิภาพเมื่อใช้การเลือกสถานการณ์ภายใน ซึ่งแสดงให้เห็นขอบเขตที่แทรกซึมเข้าไปในกลยุทธ์การกำกับอารมณ์

3. ความครุ่นคิด เกี่ยวข้องกับการขึ้นความสนใจ และความสนใจดังกล่าวก็จะขึ้นความรู้สึก การครุ่นคิดในอารมณ์เชิงลบเป็นลักษณะเฉพาะของภาวะซึมเศร้า ซึ่งจะนำไปสู่อาการซึมเศร้าที่รุนแรงมากขึ้น ในทำนองเดียวกันความวิตกกังวล หรือการมุ่งเน้นความสนใจเกี่ยวกับภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตจะนำไปสู่ความวิตกกังวลที่ยาวนาน ดังนั้น สิ่งที่ควรพิจารณาคือการหาวิธีที่ดีที่สุดที่จะเป็นตัวแทนของความสมดุลที่ซับซ้อนระหว่างความเสียหายในระยะสั้นและระยะยาวกับผลประโยชน์ของรูปแบบความสนใจต่าง ๆ ของการกำกับอารมณ์

การเปลี่ยนการรู้คิด (Cognitive Change) เป็นวิธีการเปลี่ยนแปลงการประเมินสถานการณ์ เปลี่ยนแปลงการคิดเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และประมาณความสามารถในการ

กำกับอารมณ์ตนเอง ซึ่งทำได้โดยการประเมินความหมายของสถานการณ์ใหม่อีกครั้ง (Reappraisal) หรือ ตรวจสอบความเข้าใจของตนเองที่มีต่อสถานการณ์ดังกล่าวอีกครั้ง การปรับการตอบสนอง (Response Modulation) เป็นวิธีที่กำกับอารมณ์หรือการตอบสนองทางอารมณ์ของตนเอง หลังจากอารมณ์นั้นเกิดขึ้นแล้ว ด้วยการป้องกัน ยับยั้งหรือกำจัดอารมณ์ที่การตอบสนองทางอารมณ์หรือพฤติกรรมเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการหลีกเลี่ยงหรือยับยั้งอารมณ์ที่รุนแรงภายใน (Suppression) (Gross, 2008, p. 498-499; อ้างถึงใน จุฬาทิพย์ โพธิ์ทิ, 2562 น. 18-19)

จากการกระบวนการกำกับอารมณ์ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า กระบวนการกำกับอารมณ์ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ การเลือกสถานการณ์ (Situation Selection) การปรับสถานการณ์ (Situation Modification) การปรับความสนใจ (Attentional Deployment) และการเปลี่ยนการรู้คิด (Cognitive Change) แต่ละส่วนมีเป็นระยะแสดงให้เห็นว่ากระบวนการเกิดกำกับอารมณ์จะเผชิญหรือไม่เผชิญกับสถานการณ์นั้น จะแสดงออกมาด้วยวิธีที่แตกต่าง สามารถทำได้ตั้งแต่กระบวนการเกิดอารมณ์ แต่บุคคลก็ยังสามารถกำกับอารมณ์ได้

การวัดการกำกับอารมณ์

แบบวัดการกำกับอารมณ์ (Emotion Regulation Questionnaire: ERQ) พัฒนาขึ้นโดย Gross and John (2003, p. 348-362) เป็นมาตรวัด 10 รายการที่ออกแบบมาเพื่อวัดแนวโน้มของผู้ตอบแบบสอบถามในการกำกับอารมณ์ของตนประกอบด้วย 2 วิธีคือ 1) การประเมินความรู้คิด (Cognitive Reappraisal) และ 2) การยับยั้งการแสดงออก (Expressive Suppression) ผู้ตอบแต่ละข้อในลักษณะเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

หนูเล็ก บุญสิงห์ (2553 น. 80-87) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 1 ความมุ่งหมายของการวิจัยมีดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าว 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียน จำนวน 470 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบวัดปัจจัย จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงขลา เขต 1 มี 8 ปัจจัย คือ ปัญหาสุขภาพกาย ปัญหาสุขภาพจิต การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละ

ละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมของครูที่ปรึกษา

สาวณี สุขพันธ์ (2554 น. 80-86) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลปัจจัย หรือตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 56 โรงเรียน จังหวัดศรีสะเกษ จำนวนนักเรียน 1,500 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษ การวิเคราะห์โมเดลพื้นฐานความก้าวร้าวของแบนดูรา มี 4 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขัน พฤติกรรมครู ความฉลาดทางอารมณ์ และเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว โดยสรุป การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน พฤติกรรมครู ความฉลาดทางอารมณ์และเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนควรส่งเสริมผลักดัน ให้เกิดการนำปัจจัยดังกล่าวไปใช้ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อไป

ชีวฮวย แซ่ลิ้ม (2558 น. 82-75) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยมียัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา 1) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยใช้กรอบแนวคิด PRECEDE model กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม จำนวน 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบมีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายน้อยร้อยละ 93.7 แบบมีความเสี่ยงร้อยละ 2.7 แบบอันตรายร้อยละ 1.8 และการดื่มแบบติดร้อยละ 1.8 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตามความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ได้แก่ ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = -0.325, p < 0.01$) การรับรู้ผลกระทบจากการดื่ม ($r = -0.195, p < 0.05$) การเข้าถึงแหล่งซื้อขาย ($r = -0.188, p < 0.05$) แรงสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัว ($r = -0.250, p < 0.01$) จากเพื่อน ($r = -0.189, p < 0.05$) และจากสถานศึกษา ($r = -0.196, p < 0.05$) ส่วนความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

ทิพย์สุดา เมฆประยูร (2560 น. 101-116) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับน้อย 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับพฤติกรรมก้าวร้าว โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากเพื่อน การอบรมเลี้ยงดู แบบปล่อยปละละเลย พฤติกรรมของครูและสัมพันธภาพภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.403 ถึง 0.758 3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากเพื่อนและสัมพันธภาพภายในครอบครัวทั้ง 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าว ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .826 มีอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.2 ($R^2 = .682$) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .428 (S.E.est) สามารถนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ตามลำดับได้ดังนี้

$$y = -.415 + .552X_6 + .224X_4 + .195X_3 + .095X_2$$

$$y' = .502X_6 + .244X_4 + .169X_3 + .083X_2$$

วันวิสา ป้อมประสิทธิ์ (2561 น. 90-97) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว 2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้ใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเอง กับกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดสระแก้ว จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเอง จำนวน 14 แผน แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวตามสถานการณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนน

พฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองหลังได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเอง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองหลังได้รับการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว สูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กนกรัตน์ เสืออ่วม (2561 น. 97-100) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 อำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น ศึกษา ระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 307 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 อำเภอ บางปะกง มีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัจจัยของระดับพฤติกรรมก้าวร้าว พบว่า นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 อำเภอ บางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีระดับพฤติกรรมในด้านการใช้ความรุนแรงในครอบครัว เป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ อิทธิพลจากเกม อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน และอิทธิพลจากสื่อ ตามลำดับ ผลการทดสอบ สมมติฐาน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 อำเภอ บางปะกงที่มี เพศ อายุ กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา สถานภาพของบิดา มารดา การอาศัยอยู่กับครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู มีปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิจารณ์ ด้านสมัคร (2562 น. 72-74) ได้ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้น เงินที่ได้รับเมื่อมาโรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของนักเรียน เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4-6 ในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในภาพรวม อยู่ในระดับปฏิบัติน้อย ($\bar{X} = 1.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน อยู่ในระดับปฏิบัติน้อย ยกเว้นด้านสถานที่ที่ดื่มอยู่ในระดับปฏิบัติน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.43$) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรม เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้น เงินที่ได้รับเมื่อมาโรงเรียนและ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นเงินที่ได้รับเมื่อมาโรงเรียนที่ไม่แตกต่างกัน

พระมหาประภาส ปรีชาโน และคณะ (2562 น. 142-154) ได้ศึกษาการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนด้วยหลักอุตตรทิศ เพื่อลดปัญหาทางครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) ศึกษาการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนด้วยหลักอุตตรทิศ และ 3) เสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนด้วยหลักอุตตรทิศ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปกครอง เด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และเด็กและเยาวชนอายุ 16-18 ปี จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า เด็กและเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากสาเหตุอิทธิพลจากสื่อ อิทธิพลจากเพื่อน อิทธิพลจากบิดามารดา อิทธิพลจากครูและสัมพันธภาพภายในครอบครัว การป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวทิศทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านมิตรแท้ ด้านครอบครัว ด้านบิดามารดา และด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับจริง เพราะถ้าเด็กและเยาวชนคบกับภักตมิตรมีครอบครัวดี มีบิดามารดาดี มีสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยป้องกันการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชน ข้อเสนอแนะ ด้านกาย วาจาและจิตใจไม่ควรพูดหรือทำร้ายตนเองและผู้อื่น สมาชิกในครอบครัวทุกคนควรมีความรักสามัคคีต่อกัน คบภักตมิตรบิดามารดาครอบครัวเลี้ยงดูด้วยความรักและเข้าใจเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่เลียนแบบสื่อที่ชักนำไปในทางไม่ดีและครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ จะช่วยป้องกันไม่ให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้

ชนิษฐา พรหมกระโทก และวิลาวัลย์ ชมนิรัตน์ (2563 น. 22-31) ได้ศึกษาการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นชุมชนเขตชานเมืองจังหวัดแห่งหนึ่ง ในภาคอีสานของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นเขตชานเมืองจังหวัดขอนแก่น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ วัยรุ่นอายุ 10-15 ปี จำนวน 11 คน ผู้ปกครอง จำนวน 11 คน และผู้เกี่ยวข้องในการดูแลวัยรุ่นในชุมชน จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและแบบประเมินรูปแบบการตีมีแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (AUDIT) ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นกลุ่มที่ศึกษา จำนวน 11 คน เป็น เพศชาย 4 คน ร้อยละ 36.36 เพศหญิง 7 คน ร้อยละ 63.64 ทั้งหมดเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากแบบประเมินรูปแบบการตีมีแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (AUDIT) พบว่า วัยรุ่นมีการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์อยู่ในระดับเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 36.36 ระดับเสี่ยงสูงร้อยละ 36.36 และระดับอันตราย ร้อยละ 27.28 วัยรุ่นมีการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ให้ผู้ปกครองและคนในชุมชนเห็นบ่อยครั้ง เริ่มตีมีตั้งแต่อายุ 11 ปี ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ครอบครัว สิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมประเพณี และการเข้าถึง

ได้ง่าย ผลกระทบจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ มีทั้งด้านร่างกาย การเรียน อารมณ์และพฤติกรรม ไม่เหมาะสม การป้องกันการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นที่มีในชุมชน พบว่า มีการดำเนินการ ป้องกันทั้งระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และเทศบาล แต่ยังมี ลักษณะแยกส่วนขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนา รูปแบบการดูแล เพื่อป้องกันและลดการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นโดยการประสานและเชื่อมโยงการทำงาน ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลวัยรุ่นทุกภาคส่วนในชุมชน

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Morse (2003, Website) ได้ศึกษาผลกระทบของการปรับใช้แบบจำลองการสอน ครอบครัวในโรงเรียนสำหรับเด็กที่ประสบกับภาวะอารมณ์ที่รุนแรง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลองการสอนครอบครัวที่ใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมใน โรงเรียน และผลของโปรแกรมดังกล่าวต่อพฤติกรรมของนักเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาว่า แบบจำลองเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ที่น่ายินดีและพึงพอใจในโรงเรียน โดยการจัดการ พฤติกรรมด้วยตัวของพวกเขาเองได้อย่างไร พฤติกรรมการควบคุมตนเอง ได้ให้เด็กควบคุม สภาพแวดล้อมของพวกเขา และส่งเสริมความยากให้ลดลงด้วยกฎและระเบียบของโรงเรียน การ ดำเนินการทำให้เห็นผลด้านบวกต่อความสามารถของนักเรียนในด้านปฏิกิริยาตอบโต้ต่อคนอื่น ๆ และทัศนคติเกี่ยวกับโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนเอกชน อายุ 12-17 ปี ซึ่งนักเรียนเหล่านี้ได้รับการวินิจฉัยว่า มีความผิดปกติของอารมณ์ หรือพฤติกรรม ที่ไร้ระเบียบการวิจัยได้เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบจำลองของผู้ปกครองและ ครู ผลการวิจัยพบว่า ในตอนแรกผู้ปกครองและครูมีความเห็นไม่แตกต่างกัน

Kristi (2011, Website) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการปฏิบัติหน้าที่ของ ครอบครัว ความยืดหยุ่นในครอบครัวและคุณภาพชีวิต โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่วิธีการ เปลี่ยนแปลงในครอบครัว อันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของบุคคลที่มีความพิการที่มารับบริการ ในหน่วยงาน พื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 1,000 คน ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว และความยืดหยุ่นในครอบครัวมีบทบาทสำคัญคุณภาพชีวิตสำหรับคนพิการ มีความสัมพันธ์ในระดับ มาก เช่นเดียวกับความยืดหยุ่นในครอบครัวก็มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการเช่นกัน

Calvete and Orue (2012, p. 338-347) บทบาทของการกำกับอารมณ์ในการทำนาย ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางสังคม การประมวลผลและพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น จุดมุ่งหมาย หลักของการศึกษานี้คือเพื่อประเมินบทบาทในระดับปานกลางของการกำกับอารมณ์ในความสัมพันธ์ ระหว่างองค์ประกอบบางส่วนของ การประมวลผลข้อมูลทางสังคม (การตีความที่ไม่เป็นมิตรและความ โกรธ) และพฤติกรรมก้าวร้าว จุดมุ่งหมายรอง คือ เพื่อประเมินว่าการกำกับอารมณ์ การตีความที่ไม่ เป็นมิตร และความโกรธเป็นสาเหตุของความแตกต่างทางเพศในพฤติกรรมก้าวร้าวหรือไม่ วัยรุ่น

ทั้งหมด 1,125 คน (เด็กหญิง 627 คน) กรอกแบบสอบถามการประมวลผลข้อมูลทางสังคม เพื่อประเมินการตีความที่ไม่เป็นมิตร ความโกรธ และการกำกับอารมณ์ ประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวเชิงรุก และเชิงรุก โดยรายงานตนเองและเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า การกำกับอารมณ์เชิงบวกทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวในทางลบ และลดความสัมพันธ์ระหว่างความโกรธกับพฤติกรรมก้าวร้าวตอบโต้ คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กผู้ชายที่สูงขึ้นนั้น มาจากคะแนนความโกรธที่สูงขึ้นและคะแนนการกำกับอารมณ์ที่ต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม ความแข็งแกร่งของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีความคล้ายคลึงกันสำหรับทั้งเด็กชายและเด็กหญิง ผลการศึกษานี้บ่งชี้ถึงความสำคัญของการกำกับอารมณ์ในฐานะเป้าหมายสำหรับการแทรกแซงพฤติกรรมก้าวร้าว

Henneberger (2016, p. 145-155) ได้ศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัวและพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงสูง: การตรวจสอบผลกระทบตามเชื้อชาติ การศึกษานี้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระยะยาวระหว่างการอยู่ร่วมกันในครอบครัว การเฝ้าสังเกตของผู้ปกครอง และความก้าวร้าวทางกายภาพ โดยใช้ข้อมูลจากตัวอย่างโครงการป้องกันความรุนแรงหลายจุดของเยาวชนที่มีความเสี่ยงสูง (ความก้าวร้าวในระดับสูง) ผู้เข้าร่วมเป็นนักเรียนมัธยมต้นที่มีความเสี่ยงสูง 1,232 คน (ชาย 65 เปอร์เซ็นต์ ที่เป็นชาวแอฟริกันอเมริกัน 70% และเป็นชาวฮิสแปนิก 15 %) มีการระบุรูปแบบทางประชากรที่มีความหมาย หลังจากควบคุมสภาพการแทรกแซงและสถานที่ศึกษาแล้ว การติดต่อกันในครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญต่อการรุกรานทางร่างกาย ยิ่งกว่านั้นสำหรับเยาวชนชาวฮิสแปนิก การตรวจสอบโดยผู้ปกครองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการรุกรานทางร่างกายสำหรับเยาวชนแอฟริกันอเมริกันเท่านั้นการค้นพบของเราชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการแทรกแซงของครอบครัวที่มีความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม เพื่อป้องกันการรุกรานทางร่างกายในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

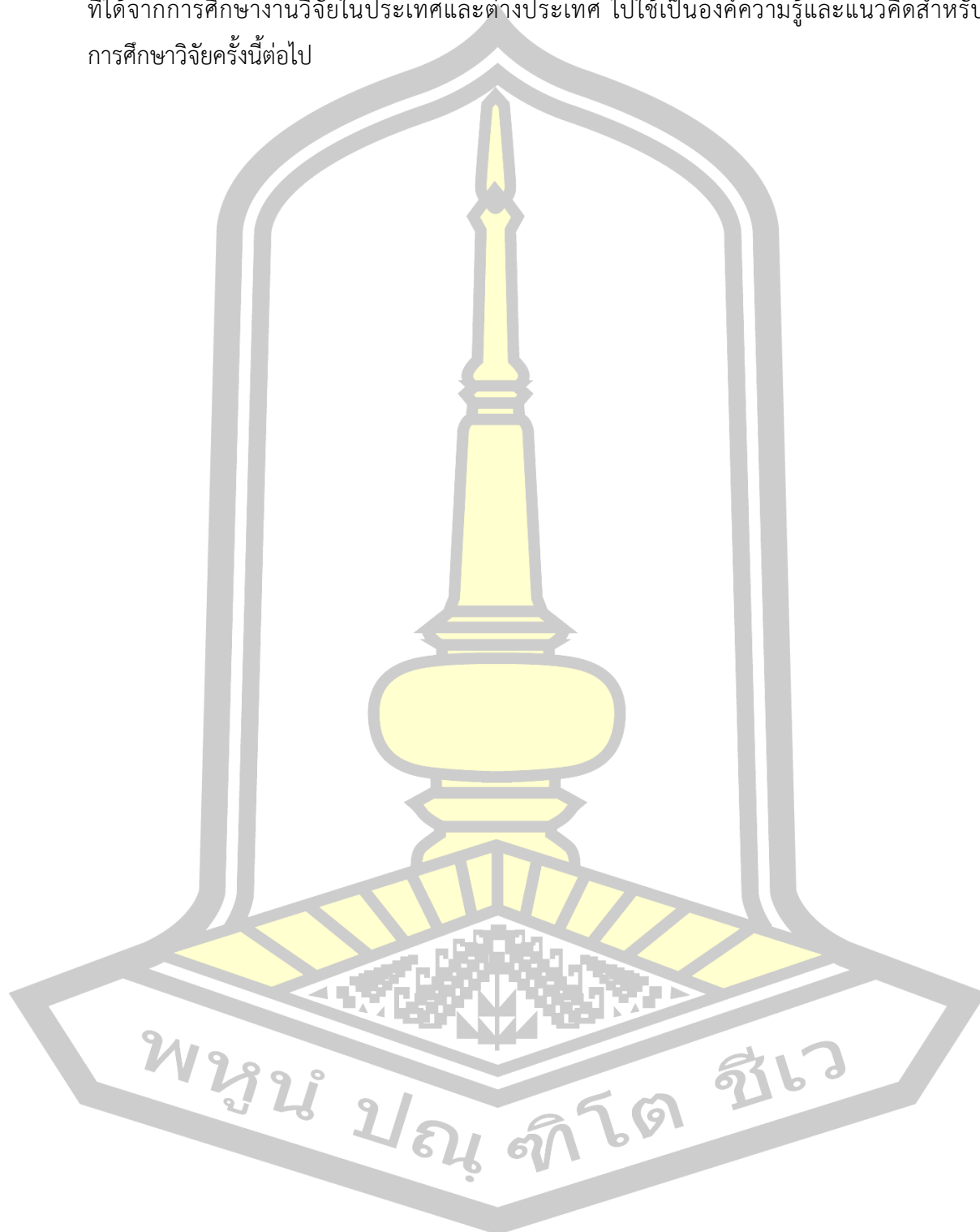
Harrison (2017, Website) ได้ศึกษาความก้าวร้าวในพี่น้อง: ความสัมพันธ์กับรูปแบบการเลี้ยงดู, พฤติกรรมการครอบงำทางสังคมและรูปแบบการเกิดความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจประสบการณ์การความก้าวร้าวระหว่างพี่น้อง การวิจัยก่อนหน้านี้มุ่งเน้นไปที่ การทำนาย และผลกระทบของพี่น้องที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อกัน อย่างไรก็ตาม ยังขาดหลักฐานที่ชัดเจนที่สำรวจประสบการณ์ของความรุนแรงในครอบครัวในรูปแบบนี้ วิทยานิพนธ์นี้มีส่วนสนับสนุนความรู้เดิมโดยการสำรวจผลกระทบของความรุนแรงในครอบครัวหลายรูปแบบต่อการใช้ความก้าวร้าวระหว่างพี่น้อง โดยถามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวเหล่านี้เกี่ยวกับประสบการณ์ย้อนหลังของพวกเขา และพัฒนามาตรการเชิงปริมาณของความก้าวร้าวของพี่น้องโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมโดยใช้เทคนิคการศึกษาจดหมายเหตุ เชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาจดหมายเหตุของการสำรวจความรุนแรงในครอบครัวแห่งชาติ เพื่อสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวที่เกิดขึ้นร่วมกันและความก้าวร้าวของ

พี่น้อง ผลการวิจัยพบว่า เมื่อความก้าวร้าวทางวาจาหรือทางร่างกายเกิดขึ้นพร้อมกันเพิ่มขึ้น ในสภาพแวดล้อมของครอบครัว ความถี่ของความก้าวร้าวทั้งทางร่างกายและทางวาจาระหว่างพี่น้อง ก็เพิ่มขึ้น

Lawler (2021, p. 534-544) การใช้แอลกอฮอล์และความก้าวร้าววัดในกลุ่มย่อยของ นักเรียน (n = 1560) จากการศึกษาสภาพภูมิอากาศและการป้องกัน (Climate and Preventionure) ประเทศออสเตรเลีย ผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจด้วยตนเองโดยใช้การประเมินทั้งห้า แบบ (อายุ 13, 13.5, 14, 15 และ 16 ปี) ในการวิเคราะห์แบบสองขั้นตอน แบบจำลองเส้นโค้งการเติบโตแฝงแบบขนานและแบบถดถอยอัตโนมัติ ถูกนำมาใช้เพื่อตรวจสอบวิถีเฉพาะบุคคล (หรือ ผลกระทบระหว่างบุคคล) ของการใช้แอลกอฮอล์และการรุกราน และระบุผลกระทบที่แตกต่างกัน ตามเวลา (หรือผลกระทบจากภายในบุคคล) ของการใช้แอลกอฮอล์ในการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นระหว่างอายุ 13 ถึง 16 ปี ในขณะที่ระดับความก้าวร้าว โดยเฉลี่ยลดลงเมื่อเวลาผ่านไป การเติบโตโดยรวมของการใช้แอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการก้าวร้าวที่เพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 16 ปี และในทางกลับกัน ปริมาณการใช้แอลกอฮอล์ที่เพิ่มขึ้น (เพิ่มขึ้นตามเวลา) สัมพันธ์กับการเพิ่มความก้าวร้าวที่สอดคล้องกันในแต่ละช่วงเวลา

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาสุขภาพกาย ปัญหาสุขภาพจิต การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกดขี่ การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย การอบรมเลี้ยงดูแบบรักตามใจ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย สัมพันธภาพภายในครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมของครู ความฉลาดทางอารมณ์ การเลียนแบบสื่อ และเจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว พบนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับน้อย ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากเพื่อนและสัมพันธภาพภายในครอบครัวทั้ง 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าว ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มี เพศ อายุกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา สถานภาพของบิดามารดา การอาศัยอยู่กับครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู มีปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เด็กและเยาวชน มีพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากสาเหตุอิทธิพลจากสื่อ อิทธิพลจากเพื่อน อิทธิพลจากบิดามารดา อิทธิพลจากครูและสัมพันธภาพภายในครอบครัว การป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านมิตรแท้ ด้านครอบครัว ด้านบิดามารดา และด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับจริง เพราะถ้าเด็กและเยาวชนคบกับยามิตรมีครอบครัวดี มีบิดามารดาดี มีสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมช่วยป้องกันการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชน โดยงานวิจัยต่างประเทศมีค้นพบว่า การกำกับอารมณ์อาจสามารถนำมาแทรกแซงเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว และการตรวจสอบพฤติกรรมก้าวร้าวในครอบครัวพบว่า ความ

ก้าวร้าวในครอบครัวยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความก้าวร้าวระหว่างพี่น้อง ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ไปใช้เป็นองค์ความรู้และแนวคิดสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 19 โรงเรียน จำนวนประชากร 7,358 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33, 2564, ออนไลน์) ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนและจำนวนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ม.ต้น
โรงเรียนขนาดเล็ก		
1.	โรงเรียนรามวิทยา รัชมิงคลาภิเษก	638
2.	โรงเรียนสุรินทร์ภักดี	96
3.	โรงเรียนพญารามวิทยา	146
4.	โรงเรียนสุรินทร์ราชมงคล	109
5.	โรงเรียนโชคเพชรพิทยา	121

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน ม.ต้น
6.	โรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม	147
7.	โรงเรียนมหิธรวิทยา	74
8.	โรงเรียนนาบัววิทยา	127
9.	โรงเรียนศรีรามประชาสรรค์	65
10.	โรงเรียนตั้งใจวิทยา	86
11.	โรงเรียนท่าสว่างวิทยา	98
12.	โรงเรียนแสงทรัพย์ประชาวิทยาการ	29
13.	โรงเรียนเทนมียมิตรประชา	138
โรงเรียนขนาดกลาง		
14.	โรงเรียนสวายวิทยาการ	377
15.	โรงเรียนนาดีวิทยา	314
16.	โรงเรียนศรีไผทสมันต์	106
โรงเรียนขนาดใหญ่		
17.	โรงเรียนวีรวัฒน์โยธิน	1,523
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		
18.	โรงเรียนสุรวิทยาการ	1,615
19.	โรงเรียนสิรินธร	1,549
	รวมทั้งหมด	7,358

ตัวอย่าง ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 389 คน โดยมีรายละเอียดการกำหนดตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (ภัทรานิษฐ์ เหมาะทอง วนิดา ทองโคตร และสุพรรณิ อึ้งปัญสัตว์งศ์, 2562, ออนไลน์) ทำการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง (Sample Size) ที่ใช้ในการวิจัย จากจำนวนประชากร 7,358 คน ให้ความคลาดเคลื่อน (e) ไม่เกิน 5 % (ความเชื่อมั่น 95%) มีรายละเอียดการคำนวณ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{7,358}{1 + (7,358 \times 0.0025)}$$

$$n = \frac{7,358}{19.395}$$

$$n = 379$$

ผลการคำนวณปรากฏว่า ได้จำนวนตัวอย่าง 379 คน เพื่อให้ตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ผู้วิจัยจึงใช้ตัวอย่าง จำนวน 389 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มนักเรียนจากแต่ละสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2566 จำนวน 19 โรงเรียน โดยทำการแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียน เป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก 4 โรงเรียน จำนวน 7 โรงเรียน จาก 19 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มนักเรียนจากแต่ละสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2566 จำแนกตามระดับชั้น ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มประชากรแต่ละชั้น ร้อยละ 10 ได้ตัวอย่าง จำนวน 389 คน ดังรายละเอียดตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแต่ละชั้นของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์

ลำดับที่	โรงเรียน/ระดับชั้น	ประชากร	ตัวอย่าง
1.	โรงเรียนสุรวิทยาคาร		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	543	54
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	539	52
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	533	53
	รวม	1,615	159
2.	โรงเรียนวิรุฒนโยธิน		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	542	50
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	528	50
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	453	49
	รวม	1,523	149
3.	โรงเรียนนาดีวิทยา		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	102	11
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	103	10
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	109	10
	รวม	314	31
4.	โรงเรียนศรีไผทสมันต์		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	21	3
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	37	5
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	48	6
	รวม	106	14
5.	โรงเรียนสุรินทร์ราชมงคล		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	33	4
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	36	4
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	40	4
	รวม	109	12

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน/ระดับชั้น	ประชากร	ตัวอย่าง
6.	โรงเรียนพญารามวิทยา		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	63	4
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	48	5
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	35	6
	รวม	146	15
7.	โรงเรียนสุรินทร์ภักดี		
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	32	4
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	27	2
	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	37	3
	รวม	96	9
รวมทั้งหมด		3,909	389

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบวัด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถาม ดังนี้ 1) เพศ 2) อายุ 3) กำลังศึกษาระดับชั้น 4) ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร และ 5) จำนวนพี่น้อง

ตอนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบประเมิน AUDIT ฉบับภาษาไทย แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย นายแพทย์ปริทรรศ ศิลปกิจ แพทย์หญิงพันธุ์ภา กิตติรัตนไพบูลย์ (แผนงานการพัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการบำบัดรักษาผู้มีปัญหาการบริโภคสุราแบบบูรณาการ (ผรส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2552 น. 14) เป็นการตอบแบบประเมินด้วยตนเอง โดยแต่ละคำถามจะมีชุดคำตอบให้เลือกตอบ และแต่ละคำตอบจะมีคะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 4

ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว เป็นแบบวัดมาตรฐานค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ เป็นแบบวัดมาตรฐานค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวนรวม 7 ข้อ แบ่งเป็น

ตอนที่ 4.1 การประเมินการรู้คิด จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4.2 การยับยั้งการแสดงออก จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวนรวม 10 ข้อ แบ่งเป็น

ตอนที่ 5.1 ความก้าวร้าวทางวาจา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5.2 ความก้าวร้าวทางร่างกาย จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ทำการวิจัยครั้งนี้และกำหนดนิยามศัพท์

2. สร้างแบบวัดให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์ โดยแบบวัดแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ที่สร้างขึ้นโดยองค์การอนามัยโลก และแปลเป็นภาษาไทยโดยปริทรรศ ศิลปะกิจ และพันธุ์ณา กิตติรัตนไพบูลย์ มาประยุกต์ใช้ จำนวน 10 ข้อ โดยแต่ละคำถามจะมีชุดคำตอบให้เลือกตอบหลายแบบ เกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ คือ 0 - 4 คะแนน คะแนนรวมตั้งแต่ 0 - 40 คะแนน การแปลผลคะแนนพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ เทียบเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน 0-7 หมายถึง มีพฤติกรรมการตีมีแบบเสี่ยงต่ำ

คะแนน 8-15 หมายถึง มีพฤติกรรมการตีมีแบบเสี่ยง

คะแนน 16-19 หมายถึง มีพฤติกรรมการตีมีแบบอันตราย

คะแนน มากกว่า 20 หมายถึง มีพฤติกรรมการตีมีแบบติด

ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตรฐานค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตรฐานค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวนรวม 10 ข้อ แบ่งเป็น

ตอนที่ 4.1 การประเมินการรู้คิด จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 4.2 การยับยั้งการแสดงออก จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวนรวม 10 ข้อ แบ่งเป็น

ตอนที่ 5.1 ความก้าวร้าวทางวาจา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5.2 ความก้าวร้าวทางร่างกาย จำนวน 5 ข้อ

โดยแบบวัดตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และ ตอนที่ 5 กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน และการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

2.1 คำถามเชิงนิมิตหรือเชิงบวก (Positives Scale) (ตอนที่ 3 และตอนที่ 4)

มากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
มาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

2.2 คำถามเชิงนิเสธหรือเชิงลบ (Negatives Scale) (ตอนที่ 5)

มากที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน
มาก	เท่ากับ	2 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	4 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน

2.3 การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

3. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมของประเด็นข้อคำถาม อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะให้ปรับปรุงข้อคำถามให้กระชับ ชัดเจนและสอดคล้องกับนิยามศัพท์ และให้นำแบบวัดเสนอต่อคณะผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ (Index of Item- objective Congruence : IOC)

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามของแบบวัดตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และจัดทำแบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) สำหรับผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ภรพวรรณ ยุระยาตร์ อาจารย์ประจำ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ วุฒิการศึกษา กศ.ด. สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาคลินิกและสุขภาพจิต

4.2 รองศาสตราจารย์ ดร.อพันธ์ พิสุทธิพร อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย การวัดผลและประเมินผล

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ ชันแก้ว ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ พศ.ด. สาขาวิชาพุทธจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา

4.4 อาจารย์ ดร.ละอียด วงศ์ภูมิเมือง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนปากคาดพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา

4.5 อาจารย์สาวณี สุขพันธ์ ครูโรงเรียนบ้านจันทน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา

ผลการประเมินความสอดคล้อง พบว่า

ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว จำนวน 10 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 ทุกข้อ

ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ จำนวนรวม 10 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.20-0.80

ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว จำนวนรวม 10 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 ทุกข้อ

5. ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแบบวัด โดยตัดข้อที่มีค่า IOC ต่ำออก ทำให้แบบวัดตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ ซึ่งสร้างข้อคำถามไว้ 10 ข้อ ตัดข้อที่มีค่า IOC ต่ำออก 3 ข้อ คงเหลือ 7 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 4.1 การประเมินการรู้คิด เหลือจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 4.2 การยับยั้งการแสดงออก เหลือจำนวน 3 ข้อ

6. จัดพิมพ์แบบวัด เพื่อนำไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างจำนวน 50 คน

7. นำแบบวัดที่ได้จากการทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน แล้วนำผลคะแนนมาวิเคราะห์คุณภาพ ได้แก่ 1) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation: r_{xy}) และ 2) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบวัด ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α) ของครอนบาค ผลการหาคุณภาพแบบวัด ปรากฏดังนี้

7.1 ตอนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ผลการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ตามรายงานของแผนงานการพัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการบำบัดรักษาผู้มีปัญหาการบริโภคสุราแบบบูรณาการ (พรส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) (กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2552 น. 14) พบว่า แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ มีความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับสูง เมื่อทดสอบความเชื่อมั่นแบบทดสอบซ้ำ (Test-retest Reliability) พบว่า มีความเชื่อมั่นสูง ($r = 0.86$) (ปริทรรศ ศิลปกิจ และพันธุ์ธนา กิตติรัตน์ ไพบุลย์ 2552 น. 13)

7.2 ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.377-0.789 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.880 (ภาคผนวก ข)

7.3 ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.452-0.650 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.813 (ภาคผนวก ข) และมีผลการหาคุณภาพดังนี้

7.3.1 ตอนที่ 4.1 การประเมินการรู้คิด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.452-0.571 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.724 (ภาคผนวก ข)

7.3.2 ตอนที่ 4.2 การยับยั้งการแสดงออก มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.611-0.650 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.791 (ภาคผนวก ข)

7.4 ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.425-0.727 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.859 (ภาคผนวก ข) และมีผลการหาคุณภาพดังนี้

7.4.1 ตอนที่ 5.1 ความก้าวร้าวทางวาจา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.425-0.727 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.755 (ภาคผนวก ข)

7.4.2 ตอนที่ 5.2 ความก้าวร้าวทางร่างกาย มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.506-0.706 และค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.841 (ภาคผนวก ข)

8. นำแบบวัดที่ผ่านการทดลองใช้และหาคุณภาพได้เข้าเกณฑ์แล้ว ไปจัดพิมพ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอเอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในคน เพื่อเสนอขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และได้รับการรับรองตามใบรับรองการวิจัยในคน เลขที่การรับรอง 385-367/2565 (ภาคผนวก ง)

2. เมื่อผ่านกระบวนการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัย และได้รับการอนุมัติการเก็บข้อมูลวิจัยแล้วนั้น ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนตัวอย่างเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ประสานงานกับโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อนัดหมายเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อ 1) ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบวัดด้วยตนเอง และขอความอนุเคราะห์ครูแนะแนวของโรงเรียนตัวอย่างทุกโรงในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนัดหมายกำหนดการส่งคืนแบบวัดให้แก่ผู้วิจัยภายใน 3 สัปดาห์ 2) อธิบายวัตถุประสงค์ เครื่องมือ การขอความยินยอม และวิธีการเก็บข้อมูลและส่งคืนแบบวัดให้ผู้วิจัย 3) ขอข้อมูลการติดต่อครูแนะแนวทุกโรงเรียน ได้แก่ หมายเลขโทรศัพท์มือถือ ไลน์ หรือเฟซบุ๊ก ในกรณีตอบข้อสงสัย และติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยฝากซองเปล่า ติดแสตมป์ และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ครูแนะแนวส่งแบบวัดที่นักเรียนตอบแล้ว กลับคืนให้ผู้วิจัย โดยนัดหมายเก็บรวบรวมข้อมูลและส่งคืนภายใน 3 สัปดาห์

5. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ครูแนะแนวของโรงเรียนตัวอย่าง ดังนี้ 1) ติดต่อประสานนักเรียนตามจำนวนตัวอย่างแต่ละโรงเรียน 2) ชี้แจงวัตถุประสงค์และการตอบแบบวัด 3) แจกแบบวัดให้นักเรียนตอบแบบวัดด้วยตนเองและส่งคืนครูแนะแนว ใช้เวลาตอบแบบวัดประมาณ 30 นาที 4) เก็บรวบรวมส่งคืนให้แก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ต่อไป

6. ผู้วิจัยตรวจสอบและติดตามแบบวัดจากครูแนะแนวแต่ละโรงเรียน ตามวันที่ได้นัด

หมาย

7. หลังจากได้รับแบบวัดกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบวัด เพื่อนำมาตรวจให้คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ

1. รวบรวมแบบวัดและคะแนนของตัวอย่าง
2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่าง ค่าสถิติพื้นฐานที่จำเป็น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคำนวณหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างข้อคำถามทั้งหมด โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
3. เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ โดยใช้ t-test Independent Samples
4. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบวัด โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 น. 111)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือที่เป็นแบบวัดโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนของแบบวัดแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 น. 116)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด x
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน x แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง x กับ y
	n	แทน	จำนวนตัวคู่ของแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

1.3 สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบวัด หาโดยวิธีใช้สูตร α – Coefficient ของ Cronbach ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 น. 114)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561 น. 141)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{x_1+x_2+\dots+x_n}{N} = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 X แทน ข้อมูลแต่ละตัวในชุดข้อมูล
 N แทน จำนวนข้อมูล

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและ
 พัฒนาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561 น. 143)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวอย่าง
 X แทน ข้อมูลแต่ละตัว
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของตัวอย่าง

2.3 ร้อยละ หาโดยใช้สูตร ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553 น. 119)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตาม
 เพศ เป็นแบบ 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน (Independent Samples t-test) (บุญชม ศรีสะอาด,
 2553 น. 133) โดยใช้สูตรดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$\bar{X}_1 \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

S_p^2 แทน ความแปรปรวนร่วม (Pooled variance)

$n_1 n_2$ แทน ขนาดของตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) (คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2561 น. 154) โดยใช้สูตรดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ X แทน คะแนนของตัวแปร X (คะแนนรวม)

Y แทน คะแนนของตัวแปร Y (คะแนนรายข้อ)

r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวแปร X กับ Y

3.3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สมการถดถอยเชิงพหุคูณของประชากร

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + \varepsilon$$

สมการถดถอยเชิงพหุคูณของตัวอย่าง

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k$$

โดยที่ X คือ ตัวแปรอิสระ

Y คือ ตัวแปรตาม

K คือ จำนวนตัวแปรอิสระ

สูตรการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ a และ b

$$a = Y - b_1X_1 - b_2X_2 - \dots - b_kX_k$$

$$b_i = \frac{\sum X_iY_i - \sum X_i \sum Y_i}{n \sum X_i^2 - (\sum X_i)^2}$$

การวิเคราะห์เชิงถดถอยเชิงพหุคูณมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ

1. ความผิดพลาด (error) ต้องเป็นตัวแปรสุ่ม และมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ
2. ความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Y) ในทุกค่าของตัวแปรอิสระ (X) จะต้องเท่ากัน
3. ค่าความผิดพลาดของตัวแปรตาม (Y) แต่ละค่าเป็นอิสระกัน
4. ตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์จะต้องเป็นอิสระกัน

พหุคูณ ปณ จิตโต ชีเว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน สถิติทดสอบที่ใช้เปรียบเทียบใน t-distribution
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์
R^2_{Adj}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง
SE_{est}	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
F	แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ F-distribution
Sig	แทน นัยสำคัญทางสถิติ
**	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
FEM	แทน การทำหน้าที่ของครอบครัว
RIS	แทน พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์
ER	แทน การกำกับอาารมณ์
AGG	แทน พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 1.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 - 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ
3. ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ที่ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
 - 1.1 ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 4 พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

พฤติกรรมก้าวร้าว	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
พฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา	2.02	1.25	น้อย
พฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย	1.62	1.08	น้อย
โดยรวม	1.82	1.19	น้อย

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยรวม อยู่ในระบับน้อย ($\bar{X} = 1.82$, S.D.= 1.19) และมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา ($\bar{X} = 2.02$, S.D.= 1.25) และพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย ($\bar{X} = 1.62$, S.D.= 1.08) โดยรวมในระดับน้อยทั้งสองด้าน

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2.1 การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียน	4.03	10.74	มาก

จากตาราง 5 พบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 10.74)

1.2.2 พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยทำการศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (The Alcohol Use Disorder Identification Test: AUDIT) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนตัวอย่าง และคะแนนพฤติกรรม จำแนกตามระดับความเสี่ยงของพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับความเสี่ยงของพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวนตัวอย่าง		คะแนนพฤติกรรม	
	จำนวน	ร้อยละ	คะแนน	ค่าเฉลี่ย
ระดับที่ 1 มีพฤติกรรมดื่มแบบเสี่ยงต่ำ	326	83.80	210	19.35
ระดับที่ 2 มีพฤติกรรมดื่มแบบเสี่ยง	36	9.26	411	37.88
ระดับที่ 3 มีพฤติกรรมดื่มแบบอันตราย	27	6.94	464	42.76
ระดับที่ 4 มีพฤติกรรมดื่มแบบติด	-	-	-	-
โดยรวม	389	100.00	1,085	100.00

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีระดับความเสี่ยงของพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ในระดับที่ 1 มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำมากที่สุด (ร้อยละ 83.80) ค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ 19.35 คะแนน รองลงมาคือ ระดับที่ 2 มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยง (ร้อยละ 9.26) ค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ 37.88 คะแนน และระดับที่ 3 มีพฤติกรรมการดื่มแบบอันตราย (ร้อยละ 6.94) ค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ 42.76 คะแนน ส่วนระดับที่ 4 มีพฤติกรรมการดื่มแบบติด ไม่มีนักเรียนเข้าเกณฑ์

1.2.3 การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการประเมินความรู้คิด	3.92	0.94	มาก
ด้านการยับยั้งการแสดงออก	3.84	0.99	มาก
โดยรวม	3.89	0.97	มาก

จากตาราง 7 พบว่า การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินความรู้คิด โดยรวม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการประเมินความรู้คิดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.94) และด้านการยับยั้งการแสดงออก โดยรวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการยับยั้งการแสดงออก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.97)

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ชาย	249	1.20	0.51	-1.240	.216
หญิง	140	1.28	0.65		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณ์ที่ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณ์ ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณ์ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปร	FEM	RIS	ER	AGG
การทำหน้าที่ของครอบครัว (FEM)	1.000			
พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (RIS)	-.020	1.000		
การกำกับอาารมณ์ (ER)	.683**	-.097	1.000	
พฤติกรรมก้าวร้าว (AGG)	-.287**	.672**	-.472**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรียงลำดับความสัมพันธ์ได้ดังนี้ พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (RIS) ($r = .672^{**}$) การทำหน้าที่ของครอบครัว (FEM) ($r = -.287^{**}$) และการกำกับอาารมณ์ (ER) ($r = -.472^{**}$)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std. Error	β		
Constant	3.437	.151		22.689**	.000
พฤติกรรมการตีแกลลอฮอลล์ (RIS)	.105	.005	.632	20.010**	.000
การกำกับอารมณ์ (ER)	-.491	.038	-.411	-13.012**	.000
R=.787 R ² =.619 R ² _{Adj} =.617 SE _{est} =.54911 F=169.311** Sig=.000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบ Stepwise พบว่า พฤติกรรมการตีแกลลอฮอลล์ (RIS) และการกำกับอารมณ์ (ER) ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (AGG) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) .787 ค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ (R²) สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 61.90 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) .54911 โดยเขียนในรูปสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$AGG' = 3.437 + .105 \text{ RIS} - .491 \text{ ER}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'AGG = .632 \text{ RIS} - .411 \text{ ER}$$

ให้ AGG แทน พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 RIS แทน พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์
 ER แทน การกำกับอารมณ์

โดยสรุป ปัจจัยพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และการกำกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์” สามารถสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าว

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าว และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีดังนี้

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยรวม อยู่ในระดับน้อย และมีความก้าวร้าวทางวาจา และความก้าวร้าวทางร่างกาย อยู่ในระดับน้อย

1.2 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน พบว่า

1.2.1 ด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.2.2 ด้านพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีระดับความเสี่ยงของพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล ในระดับที่ 1 มีพฤติกรรมการตีแบบเสี่ยงต่ำมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับที่ 2 มีพฤติกรรมการตีแบบเสี่ยง และระดับที่ 3 มีพฤติกรรมการตีแบบอันตราย ส่วนระดับที่ 4 มีพฤติกรรมการตีแบบติด ไม่มีนักเรียนเข้าเกณฑ์

1.2.3 การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการกำกับอารมณ์ด้านการประเมินความรู้สึก และด้านการยับยั้งการแสดงออก อยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ สรุปได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยพบว่า ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการตีแอลกอฮอล และด้านการกำกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปัจจัยพฤติกรรมการตีแอลกอฮอลและการกำกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ร้อยละ 61.9

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์” สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยรวม อยู่ในระดับน้อย โดยมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา และพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกายในระดับน้อยเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ การแสดงออกของนักเรียนผสมผสานระหว่างความเป็นเด็ก และความเป็นหนุ่มสาว เป็นช่วงวัยแห่งการเรียนรู้เพื่อค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนยังอยู่ในขอบเขตของความเป็นเด็กที่ย้ำเกรงต่อผู้ใหญ่ ผลการวิจัยนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ กนกรัตน์ เสืออ่วม (2561 น. 91) ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ การทำหน้าที่ของครอบครัว ทั้งด้านการแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาท และการตอบสนองทางอารมณ์ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมากทุกข้อ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยนี้ ได้รับปฏิบัติและการแสดงออกจากครอบครัวเป็นอย่างดีเหมาะสม ซึ่งครอบคลุมด้านการแก้ปัญหาในครอบครัว การสื่อสารกันในครอบครัว บทบาทของสมาชิก และการตอบสนองทางอารมณ์ ตามแนวคิดของ Wright and Leahey (2009; อ้างถึงใน เพ็ญณา กลุณภาดล, 2558 น. 43) ซึ่งได้กล่าวถึงบทบาทของครอบครัวเกี่ยวกับการแสดงออก (Expression) ของครอบครัวไว้ว่า การแสดงออกทางอารมณ์ของครอบครัว สืบเนื่องจากลักษณะและการแสดงออกของอารมณ์ ความรู้สึก เมื่อมีความสุข ความทุกข์ หรือโกรธ เช่น การแสดงออกมาทางคำพูด การแสดงท่าทางหรือทั้งสองอย่าง การสื่อสารในครอบครัว ทั้งการเข้าใจและการไม่เข้าใจ การสื่อสารแบบเวียน การแก้ปัญหาของครอบครัวเป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ครอบครัวที่เข้มแข็งนั้นเกิดจากมีความเชื่อในความสามารถของตนเองในอดีตประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา และบทบาทที่เหมาะสมของพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว โดยการแสดงออกของครอบครัวที่เหมาะสมยังส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียนดังการศึกษาของ Morse (2003, Website) ได้ศึกษาผลกระทบของการปรับใช้แบบจำลองการสอนครอบครัวในโรงเรียนสำหรับเด็กที่ประสบกับภาวะอารมณ์ที่รุนแรง โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาว่าแบบจำลองเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ที่น่ายินดีและพึงพอใจในโรงเรียนการดำเนินการนี้ทำให้เห็นผลด้านบวกต่อความสามารถของนักเรียนในด้านปฏิกิริยาตอบโต้ต่อคนอื่น ๆ และทัศนคติเกี่ยวกับโรงเรียน

ผลการศึกษาพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีระดับความเสี่ยงของพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ ในระดับที่ 1 มีพฤติกรรมการตีมีแบบเสี่ยงต่ำมากที่สุด (ร้อยละ 83.80) รองลงมาคือ ระดับที่ 2 มีพฤติกรรมการตีมีแบบเสี่ยง (ร้อยละ 9.26) และระดับที่ 3 มีพฤติกรรมการตีมีแบบอันตราย (ร้อยละ 6.94) ส่วนระดับที่ 4 มีพฤติกรรมการตีมีแบบติด ไม่มี

นักเรียนเข้าเกณฑ์ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในระดับที่ 1 และระดับที่ 2 มากกว่าระดับพฤติกรรมการดื่มแบบอันตราย สอดคล้องกับการศึกษาของ ขนิษฐา พรหมกระโทก และวิลาวัลย์ ขมนิรัตน์ (2563 น. 22-31) ได้ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นชุมชนเขตชานเมืองจังหวัดแห่งหนึ่ง ในภาคอีสานของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นกลุ่มที่ศึกษาทั้งหมดเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากแบบประเมินรูปแบบการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (AUDIT) พบว่า วัยรุ่นมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 36.36 ระดับเสี่ยงสูงร้อยละ 36.36 และระดับอันตราย ร้อยละ 27.28

ผลการศึกษาด้านการกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการกำกับอารมณ์ด้านการประเมินความรู้สึก และด้านการยับยั้งการแสดงออกอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสามารถในการกำกับอารมณ์อย่างเหมาะสม ในระดับมากแสดงถึงความสามารถในการจัดการอารมณ์ที่เกิดขึ้น และการควบคุมพฤติกรรมแสดงออกได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ Gross (2007; อ้างถึงใน ญัฐธิดา คัมรอด, 2561 น. 136-151) ซึ่งได้กล่าวถึงการกำกับอารมณ์ไว้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปในชีวิต ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องมีการกำกับอารมณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมตามโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้มีการควบคุมให้เกิดเสถียรภาพทางอารมณ์ และอารมณ์ในเชิงบวกต่อสถานการณ์นั้น ๆ

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีเพศแตกต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่า เพศของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นเพศชาย หรือเพศหญิง ไม่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กนกรัตน์ เสืออ่วม (2561 น. 97-100) ได้ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ อภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ ส่งผลอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยพบว่า ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และด้านการกำกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเมื่อครอบครัวของนักเรียน

มีการทำหน้าที่เป็นอย่างดีแล้ว ย่อมมีการดูแลอบรมสั่งสอนนักเรียนไม่ให้มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือ พบพฤติกรรมก้าวร้าวในระดับน้อย เพราะครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการอบรมสั่งสอนและป้องกัน พฤติกรรมก้าวร้าว สอดคล้องกับแนวความคิดการทำหน้าที่ของครอบครัวของ Epstein Bishop and Levin (1978; อ้างถึงใน ทิพย์วัลย์ สุรินยา, 2564 น. 175-192) ซึ่งได้นำเสนอไว้ว่า ครอบครัวที่มีการตอบสนองทางอารมณ์ต่อกันอย่างเหมาะสม ครอบครัวที่ทำหน้าที่ได้เป็นปกติจะแสดงอารมณ์และ ตอบสนองอารมณ์ให้ครอบครัวรับรู้ได้หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ คือ ไม่ก้าวร้าวหรือ เก็บอารมณ์ และการแสดงความผูกพันทางอารมณ์ของครอบครัว ด้วยความสนใจ และการเห็นคุณค่าของกันและกันอย่างเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป จะช่วยให้เกิดความเข้าใจกัน ซึ่งส่งผลดีต่อสมาชิกในครอบครัว และสอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาประภาส ปรีชาโน และ คณะ (2562 น. 142-154) ได้ศึกษาการป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนด้วยหลัก อุตตรทิศ เพื่อลดปัญหาทางครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า เด็กและ เยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดจากสาเหตุอิทธิพลจากสื่อ อิทธิพล จากเพื่อน อิทธิพลจากบิดามารดา อิทธิพลจากครูและสัมพันธภาพภายในครอบครัว การป้องกัน พฤติกรรมก้าวร้าวทิศทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านมิตรแท้ ด้านครอบครัว ด้านบิดามารดา และ ด้านสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับจริง เพราะถ้าเด็กและเยาวชนคบกับเพื่อนมิตรมีครอบครัวดี มีบิดา มารดาดี มีสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมช่วยป้องกันการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนได้ และ สอดคล้องกับการศึกษาของ Henneberger (2016, p. 145-155) ได้ศึกษาการทำหน้าที่ของ ครอบครัวและพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นที่มีความเสี่ยงสูง ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการรุกรานทางร่างกายสำหรับเยาวชนแอฟริกันอเมริกัน การค้นพบนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของครอบครัวเพื่อป้องกันการรุกรานทางร่างกายในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการตีมีแอลกอฮอล์ส่งผลต่อ ร่างกายของผู้ตีโดยตรง โดยมีระดับผลกระทบตามปริมาณการตี ดังนี้ 1) ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 30 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ หรือตีมีแอลกอฮอล์ 4 แก้ว แก้วละ 1 ฝา จะมีการครีครื้น สนุกสนานร่าเริง 2) ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ หรือตีมีแอลกอฮอล์ 6 แก้ว แก้วละ 1 ฝา จะทำให้การ ควบคุมการเคลื่อนไหวเสียไป ไม่สามารถควบคุมได้ดีเท่าภาวะปกติ 3) ระดับแอลกอฮอล์ในเลือด 100 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ หรือตีมีแอลกอฮอล์ 12 แก้ว แก้วละ 2 ฝา จะมีการเดินไม่ตรงทาง 4) ระดับ แอลกอฮอล์ในเลือดมากกว่า 200 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ หรือตีมีแอลกอฮอล์ 24 แก้ว แก้วละ 2 ฝา จะเกิด อาการสับสน 5) ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมากกว่า 300 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ จะมีการง่วง งง และ ซึม และ 6) ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดมากกว่า 400 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ จะเกิดอาการสลบ และ

อาจถึงตายได้ (กรมสุขภาพจิต, 2562, ออนไลน์) และจากการศึกษาผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน โดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) (2566, ออนไลน์) พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนนำไปสู่ปัญหาอื่น หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ในทางลบ เช่น ทะเลาะวิวาท อุบัติเหตุ จราจร พุดจาหายาบคาย การถูกกลั่นแกล้งจากการทะเลาะวิวาท การรบกวน/คุกคามตามท้องถนนในสถานที่สาธารณะต่าง ๆ จากคนหรือเยาวชนที่ดื่มแอลกอฮอล์ จากข้อมูลข้างต้นจึงสนับสนุนผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ขนิษฐา พรหมกระโทก และวิลาวณีย์ ขมนิรัตน์ (2563 น. 22-31) ได้ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นชุมชนเขตชานเมืองจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคอีสานของประเทศไทย พบว่า วัยรุ่นมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยมีการดื่มให้ผู้ปกครองและคนในชุมชนเห็นบ่อยครั้ง ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ครอบครัว สิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมประเพณี และการเข้าถึงได้ง่าย และผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีทั้งด้านร่างกาย การเรียน อารมณ์ และพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการกำกับอารมณ์เป็นการรู้เท่าทันอารมณ์ก่อนที่จะส่งผลไปถึงการแสดงพฤติกรรมทางกายที่มีต้นเหตุจากอารมณ์นั้น ดังนั้น หากนักเรียนมีการกำกับอารมณ์ในระดับมาก จึงทำให้สามารถระดับและสกัดกั้นพฤติกรรมก้าวร้าวให้ลดลงได้ ดังที่ ฐานิดาวาลค์ วันทนิยกุล และเพ็ญญา กลิ่นภาดล (2558; อ้างถึงใน พรพิมล พรหมนิส, 2561 น. 39) ได้ศึกษาการกำกับอารมณ์พบว่า มีความสำคัญอย่างมากในรูปแบบที่เป็นเหตุปัจจัยทำให้เกิดปัญหา ด้านสุขภาพจิต เนื่องจากการกำกับอารมณ์นั้นเป็นกระบวนการปรับมุมมองต่อสถานการณ์และการปรับอารมณ์เชิงลบให้เป็นอารมณ์เชิงบวก เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของบุคคลต่อสถานการณ์ที่ตึงเครียด ดังนั้น นักจิตวิทยาจึงมักใช้ในการส่งเสริมการปรับตัว การสร้างสุขภาวะทางจิตหรือปัจจัยปกป้องทางจิตใจ เพื่อช่วยลดโอกาสในการเกิดปัญหาด้านจิตเวช เช่น การฝึกรับรู้อารมณ์ (Emotion awareness) การยอมรับอารมณ์ (Emotion acceptance) การลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การกำกับอารมณ์ จึงถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของพัฒนาการมนุษย์ทั้งด้านสุขภาพจิตและด้านร่างกายในทุก ๆ ช่วงพัฒนาการของชีวิต สอดคล้องกับการศึกษาของ วันวิสาข์ ป้อมประสิทธิ์ (2561 น. 80-90) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การกำกับอารมณ์สามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Calvete and Orue (2012,

p. 338-347) ซึ่งทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการกำกับอารมณ์ในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทางสังคม การประมวลผลและพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า การกำกับอารมณ์เชิงบวกทำนายพฤติกรรมก้าวร้าวในทางลบ และลดความสัมพันธ์ระหว่างความโกรธกับพฤติกรรมก้าวร้าวตอบโต้ คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กผู้ชายที่สูงขึ้นนั้น มาจากคะแนนความโกรธที่สูงขึ้นและคะแนนการกำกับอารมณ์ที่ต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม ความแข็งแกร่งของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีความคล้ายคลึงกันสำหรับทั้งเด็กชายและเด็กหญิง ผลการศึกษานี้บ่งชี้ถึงความสำคัญของการกำกับอารมณ์ในฐานะเป้าหมายสำหรับการแทรกแซงพฤติกรรมก้าวร้าว

ปัจจัยพฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์และการกำกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ร้อยละ 61.9 สอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพย์สุดา เมฆประยูร (2560 น. 101-116) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมก้าวร้าว การเลียนแบบสื่อ อิทธิพลจากเพื่อนและสัมพันธ์ภายในครอบครัวทั้ง 4 ตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมก้าวร้าว ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.2

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

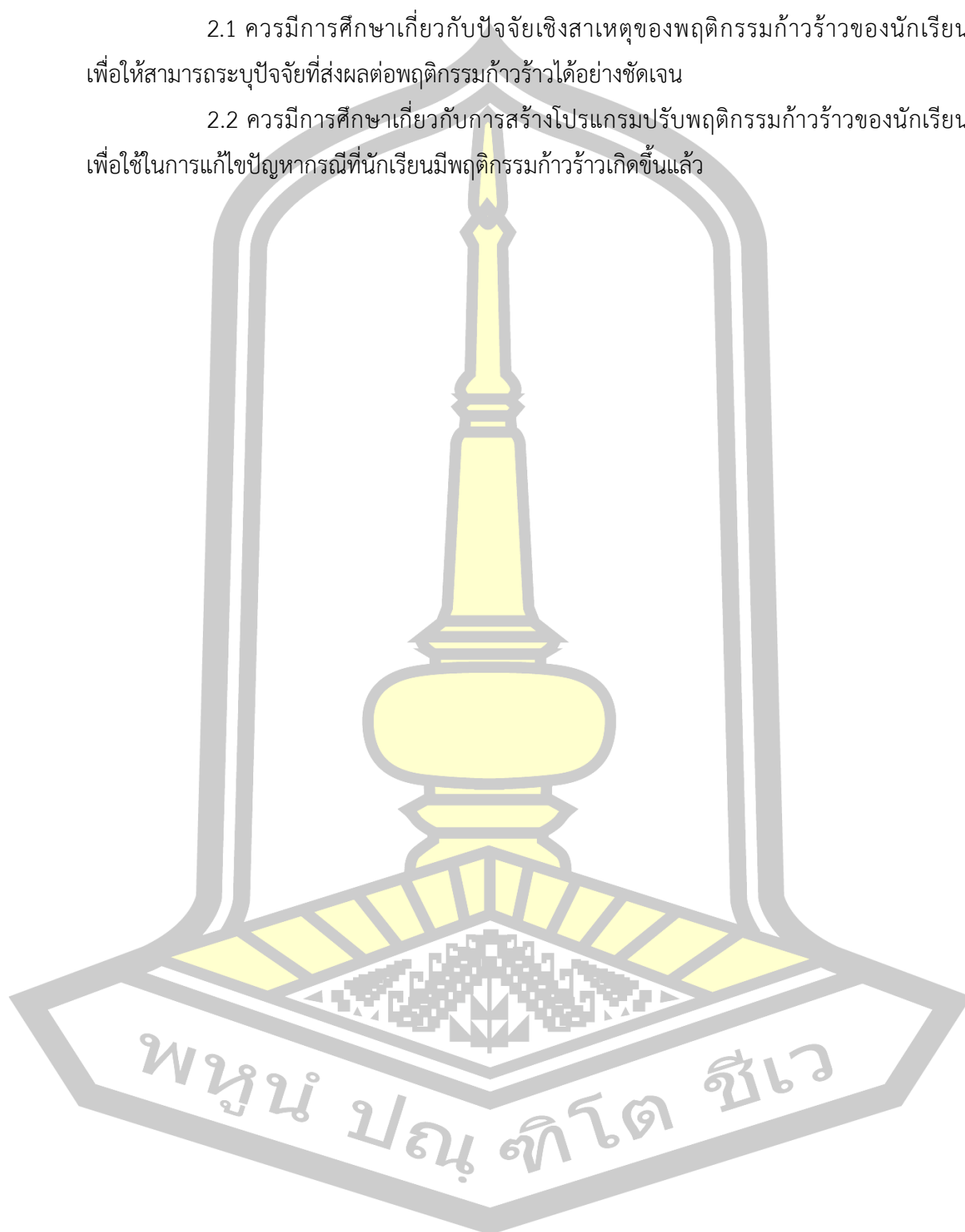
1.1 ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โดยส่งเสริมด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว หรือพัฒนาคุณลักษณะการกำกับอารมณ์ของนักเรียน เพื่อใช้ลดพฤติกรรมก้าวร้าว

1.2 พฤติกรรมการตีมีแอลกอฮอล์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญ โดยส่งเสริมให้มีการรณรงค์ตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ โดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อร่วมสอดส่องพฤติกรรมของนักเรียน อย่างเคร่งครัด

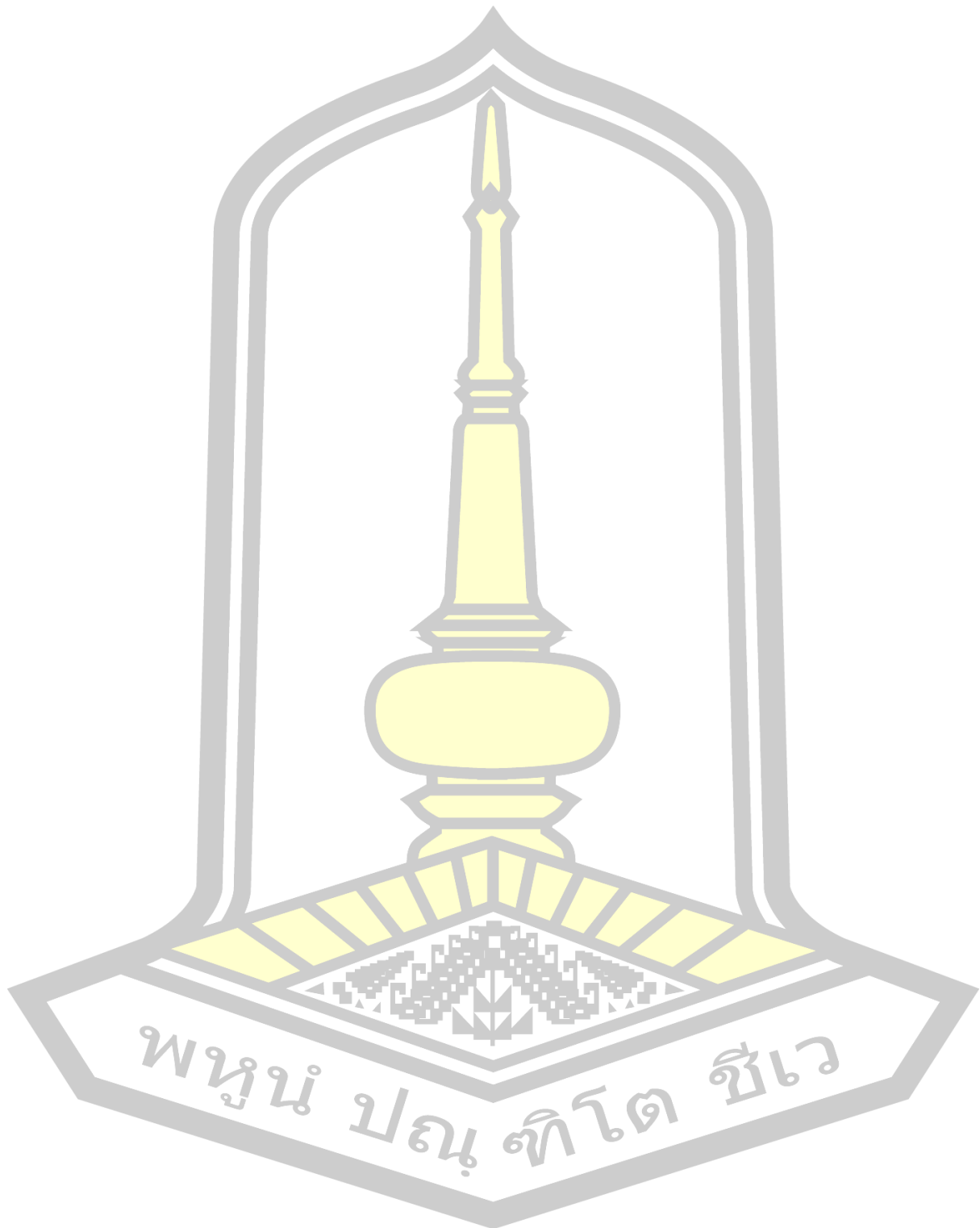
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน เพื่อให้สามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวได้อย่างชัดเจน

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างโปรแกรมปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหากรณีที่นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้นแล้ว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ เสืออ่วม. (2561). *พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2565). *สรุปรายงานผลสำรวจสถานการณ์ความคงอยู่และสถานะความเข้มแข็งของศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ประจำปี 2564*. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2565. จาก <https://opendata.nesdc.go.th/dataset/family>.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2565). *รายงานสถิติคดี พ.ศ. 2565*. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2565. จาก <https://www.djop.go.th/storage/files/2/%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%AA%E0%B8%96%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%84%E0%B8%94%E0%B8%B5%202565.pdf>.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2543). *อัคร : ความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- กรมสุขภาพจิต. (2547). *การทบทวนองค์ความรู้ และงานเกี่ยวข้องในเรื่องระบาวินิจฉัยของปัญหาสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวช*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- . (2562). *สายตีมืดมัว แอลกอฮอล์ในเลือดระดับไหนถึงตาย*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2567. จาก <https://dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=29977>.
- เกรียงกมล ภัทรพรไพศาล. (2560). *พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยรัฐบาล*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ไกรสิทธิ์ นฤชัตพิชัย. (2563). *โรคเครียด หรือ Adjustment Disorder*. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 2566. จาก https://www.manarom.com/blog/Adjustment_Disorder.html.
- ชนิษฐา พรหมกระโทก และวิลาวุณย์ ชมนิรัตน์. (2563). *การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในชุมชนเขตชานเมืองจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคอีสานของประเทศไทย*. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*, 38(8), 22-31.

คณาจารย์ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2561).

พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

จุฑาทิพย์ โพธิ์ทิ. (2562). การพัฒนาโปรแกรมฝึกความจำขณะทำงานตามหลักการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวร่างกาย แบบลาบาน สำหรับเพิ่มความสามารถในการกำกับอารมณ์ของวัยรุ่น: การศึกษาเชิงพฤติกรรม และคลื่นไฟฟ้าสมอง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชีวฮวย แซ่ลิ้ม. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ณัฐธิน คุ่มรอด. (2561). ผลของโปรแกรมการกำกับอารมณ์ต่ออาการซึมเศร้าของผู้ป่วยโรคซึมเศร้า. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, 31(2), 136-151.

ณัฐรา อยู่ศิริ สุพิชฌาย์ นันทพานนท์ และหทัยพร พิระชัยรัตน์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่าง การเปิดเผยตนเอง ความเหงา และการทำหน้าที่ของครอบครัวต่อพฤติกรรม การเสพติด อินเทอร์เน็ต. สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2566. จาก <https://smarterlifeby psychology.com/2022/02/11/family-function/>.

ดารานี วันวา และอรพรรณ ลือบุญรัชชัย. (2557). ผลของกลุ่มสนับสนุนครอบครัวต่อการทำหน้าที่ของครอบครัว ตามการรับรู้ของผู้ดูแลในครอบครัวผู้ป่วยจิตเภท. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, 8(1), 68-80.

ดิชลา แสงแก้ว อรวรรณ หนูแก้ว และวันดี สุทธธัญ. (2559). ผลของโปรแกรมการจัดการพฤติกรรมตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชายสมาธิสั้น. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 4(ฉบับพิเศษ), 214-229.

เต็มทิพย์ พานิชพันธุ์. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชนชาย ในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 2 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิพย์วัลย์ สุรินยา. (2564). โปรแกรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวไทย. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 47(1), 175-192.

ทิพย์สุดา เมฆประยูร. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- นรรักษ์ ฝันเชียร. (2562). การแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่มีความก้าวร้าว. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 65. จาก <https://www.trueplookpanya.com/education/content/75192>.
- นวลนภา สวยสด และคณะ. (2564). การทำหน้าที่ของครอบครัวและความเข้มแข็งของครอบครัว ที่มีผู้สูงอายุ จังหวัดแพร่. วารสารสุขศึกษา, 44(1), 129-139.
- นุชนภาภรณ์ หลายเจริญ. (2550). ผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวทางการปรับพฤติกรรม ทางปัญญาต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปภาวิน พันชมภู. (2563). ผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบบูรณาการที่มีผลต่อการกำกับ ตนเองและพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริทรรศ ศิลปกิจ และพันธุ์ธนาภักดิ์. (2552). AUDIT แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา แนวปฏิบัติสำหรับสถานพยาบาลปฐมภูมิ. ฉบับปรับปรุงครั้งที่สอง. กรุงเทพฯ: ทานตะวัน เปเปอร์. จาก https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/67205/WHO_MSD_MSB_01.6a_tha.pdf?sequence=5&isAllowed=y.
- ผุสดี เลี่ยมดี. (2562). การตรวจสอบความกลมกลืนโมเดลเชิงโครงสร้างระหว่างทฤษฎีพฤติกรรม ตามแผนกับพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นในเขตและนอกเขตเทศบาลตำบลสังขะ จังหวัดสุรินทร์. วารสารวิชาการ สาธารณสุข, 28(1), 88-96.
- แผนงานการพัฒนากระบวนการ รูปแบบ และวิธีการบำบัดรักษาผู้มีปัญหาการบริโภคสุราแบบบูรณาการ (ผรส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กรมสุขภาพจิต กระทรวง สาธารณสุข. (2552). AUDIT แบบประเมินปัญหาการดื่มสุรา แนวปฏิบัติสำหรับ สถานพยาบาลปฐมภูมิ. คลังความรู้สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต. สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2567. จาก <https://dmh-elibrary.org/items/show/1209>.
- พงษ์เกษม สิงห์รุ่งเรือง. (2559). การพัฒนาโปรแกรมกิจกรรมนันทนาการเพื่อลดพฤติกรรมความ ก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษาโดยบูรณาการแนวคิดปรับพฤติกรรมทางปัญญา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุขศึกษบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรพิมล พรหมนัส. (2561). ผลของโปรแกรมการกำกับอารมณ์ต่อความสามารถทางอารมณ์และสังคมของเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระมหาประภาส ปรีชาโน และคณะ. (2562). การป้องกันพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กและเยาวชน ด้วยหลักอุตตรทิศ เพื่อลดปัญหาทางครอบครัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง, วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ, 29(1), 142-154.
- พิกุลทอง กัลยา. (2559). ผลของโปรแกรมการจัดการพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กสมาธิสั้น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชชา ถนอมเสียง. (2560). การเสริมสร้างการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวที่มีบุตรติดเกมออนไลน์ โดยการใช้รูปแบบการปรึกษาครอบครัวเชิงกลยุทธ์. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิพัฒน์ พันเลี้ยว. (2559). ผลของโปรแกรมบำบัดการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยติดสารแอมเฟตามีน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เพ็ญภา กุลนภาดล. (2557). จิตวิทยาครอบครัว. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- . (2558). การปรึกษาครอบครัว Family counseling. ชลบุรี: เนติการพิมพ์.
- ภัทรานิษฐ์ เหมาะะทอง วนิดา ทองโคตร และสุพรรณิ อึ้งปัญสัตวงศ์. (2562). การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (Determining the sample size by the Yamane's formula.). สืบค้นเมื่อ 2 เมษายน 2567. จาก https://sc2.kku.ac.th/stat/statweb/images/Eventpic/60/Seminar/01_9_Yamane.pdf.
- ภาสิต ศิริเทศ. (2565). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับครอบครัว. เพชรบุรี: สาขาสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- โรงพยาบาลเด็กสินแพทย์. (2563). วัยรุ่นไทย ก้าวร้าวมากขึ้น เกิดจากอะไรและควรแก้ไขอย่างไร. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 2566 จาก <https://www.synphaet.co.th/children->.
- วลัยกรณ์ แพร่กิจธรรมชัย. (2555). ผลของการปรับพฤติกรรมเพื่อลดความก้าวร้าวของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วันวิสา ป้อมประสิทธิ์. (2561). ผลการใช้กิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการกำกับตนเองเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วารุณี วรศักดิ์เสนีย์. (2554). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมพลศึกษาตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ ด่านสมัค. (2562). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชายุทธศาสตร์การจัดการธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ศักดิ์ดา ทาคำ. (2558). พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และคุณภาพชีวิตของประชาชนอายุ 20 ปี ขึ้นไป ตำบลบ้านเอื้อม อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). (2566). นักดื่มหน้าใหม่ ภัยเหล้ามือสองในเยาวชน. สืบค้นเมื่อ 6 พฤษภาคม 2567. จาก <https://cas.or.th/wp-content/uploads/2019/08/33-นักดื่มหน้าใหม่-ภัยเหล้ามือสองในเยาวชน-1.pdf>.
- สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2559). คู่มือการดูแลเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาพฤติกรรม-อารมณ์ สำหรับบุคลากรสาธารณสุข (ฉบับทดลองใช้). พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์. (2556). แนวทางการช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง. กรุงเทพฯ: ดิโนดู มีเดียพลัส.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ภาพสีนรุ: ประสานการพิมพ์.
- สมพร สุทัศน์ย์. (2541). มนุษย์สัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- สาวณี สุขพันธ์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สินีนานู ไชยวงศ์. (2556). ผลของกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแนวปัญญาพฤติกรรมนิยมต่อการกำกับ
อารมณ์ตนเองและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริอร วิชาวุธ. (2552). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนีย์ ธีรวิรุฬห์. (2542). การศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2547). นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนสถาบัน
ครอบครัว พ.ศ. 2547-2556. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. (2564). ระบบสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. สืบค้นเมื่อ เมษายน 2564. จาก <https://www.secondarysurin.go.th/eservice/>.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. สืบค้นเมื่อ 16
เมษายน 2567. จาก <https://dictionary.orst.go.th/>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). สรุปผลที่สำคัญการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และการดื่มสุรา
ของประชากร พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- หนูเล็ก บุญสิงห์. (2553). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมพร เบญจพลพิทักษ์. (2565). Hfocus เจาะลึกระบบสุขภาพ. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2565. จาก
<https://www.hfocus.org/content/2022/06/25238>.
- อัมพล สุอำพัน. (2556). จิตวิทยากับการดำรงชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- อานนท์ คุณากรจรสพงศ์. (2561). ปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการควบคุมความ
ก้าวร้าวด้วยตนเองของเด็กและเยาวชนกระทำผิด ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน.
ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2540). จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว = Family therapy and
family counseling. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์.

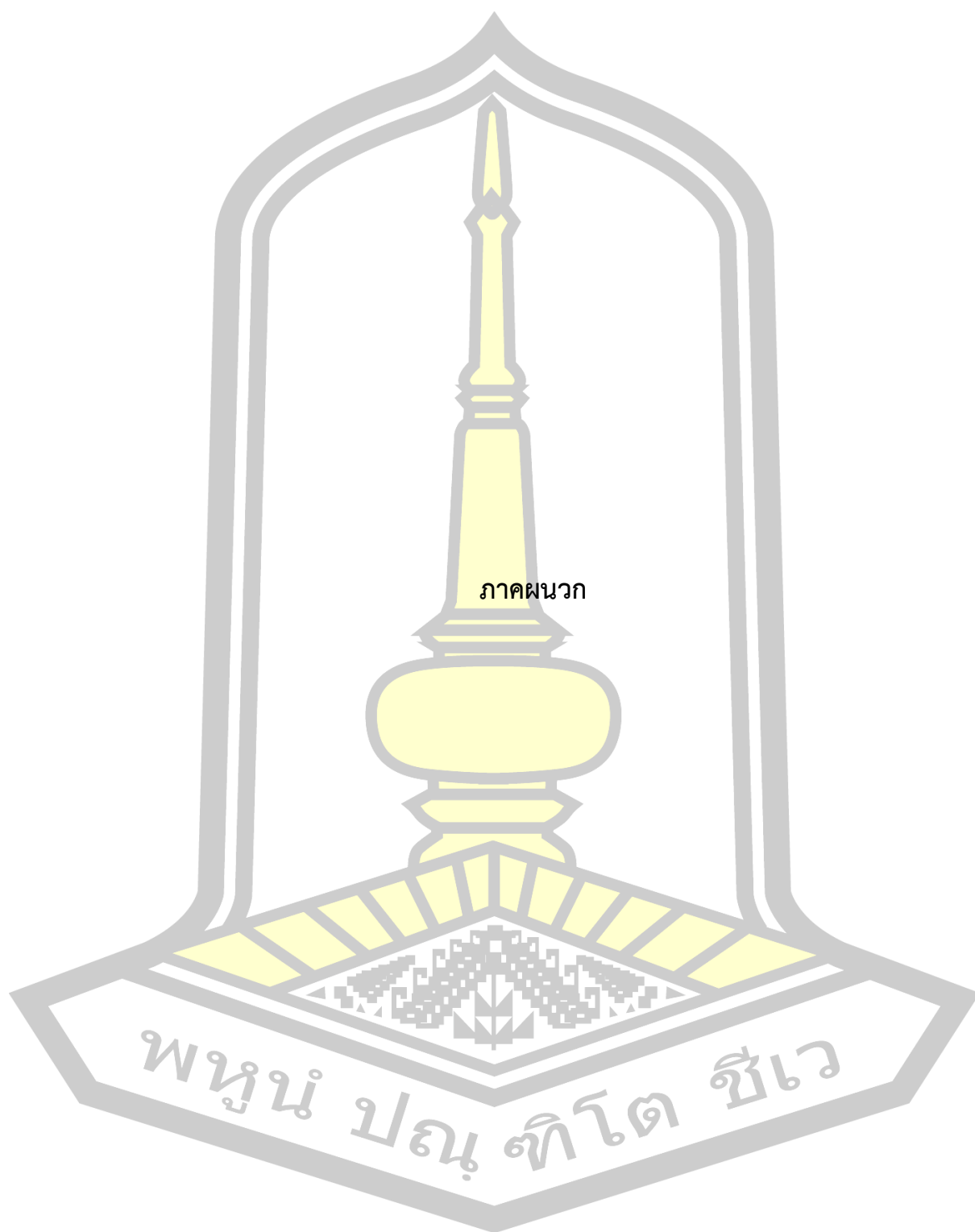
- Calvete, E. and Orue, I. (2012). The The Role of Emotion Regulation in the Predictive Association Between Social Information Processing and Aggressive Behavior. *Adolescents International Journal of Behavioral Development*, 36(5), 338-347. DOI: 10.1177/0165025412444079.
- Cambridge Dictionary. (2024). *Cambridge Dictionary*. Date to Accessed May 2024. from <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/family?q=Family>.
- Giancola, S. P. (2000). *Adolescence Behavior Problem : Peer Pressure is all it is Cracked up to be*. Date to Accessed April, 2022. from <http://erreccas.uncg.edu/vituallib/subabuse/1089.html>.
- Gross, J. J. (2008). *Handbook of Emotion Regulation*. New York: Guilford Press.
- Gross, J. J. and John, O. P. (2003). Individual Differences in Two Emotion Regulation Processes: Implications for Affect, Relationships, and Well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 348-362. doi:10.1037/0022-3514.85.2.348.
- Harrison, N. (2017). *A Sibling Aggression: Associations with Parenting Styles, Social Dominance Behaviour and Co-occurring forms of Family Aggression*. A thesis the degree of Doctor University of Central Lancashire. from <https://clock.uclan.ac.uk/20917/1/20917%20Harrison%20Natalie%20Final%20e-Thesis%20%28Master%20Copy%29.pdf>.
- Henneberger, A. K. (2016). Family Functioning and High Risk Adolescents' Aggressive Behavior: Examining Effects by Ethnicity. *Journal of Youth and Adolescence*, (45), 145–155.
- Kristi, P. O. (2011). *The Relationship Between Family Function, Family Resilience, and Quality of Life Among Vocational Rehabilitation*. Utah: Utah State University. <https://www.proquest.com/openview/8940d9e25a0802d1ec4e3fcc86051c5a/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750>.
- Lawler, S. M. (2021). Is Adolescent Alcohol Use Linked to Spikes in Aggressive Behaviour? A Growth Curve Analysis. *Prevention Science*, (22), 534–544.
- Merriam-Webster Dictionary. (2024). *Merriam-Webster Dictionary*. Date to Accessed May 2024. from <https://www.merriam-webster.com/dictionary/family>.

Morse, S. A. (2003). *The Impact of an Adaptation of the Teaching – Family Model at a School for Children with Severe Emotional Challengers*. A Dissertation Presented. Professions. Widener University. from <https://www.proquest.com/openview/b5ed9ad9c659f60f79ee1ed98c54655b/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>.

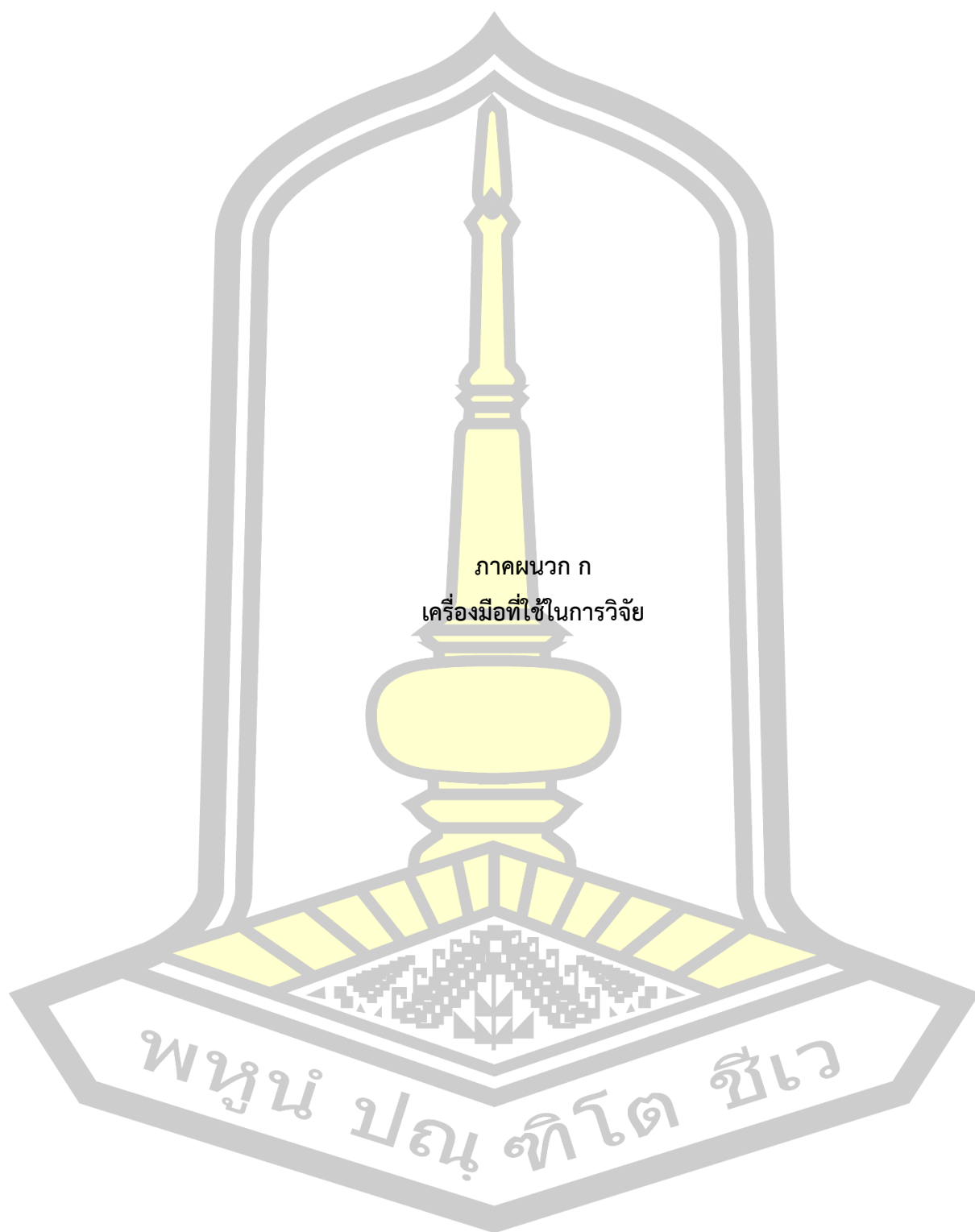
World Health Organization (WHO). (2018). *Alcohol*. Date to Accessed April 2022. from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/alcohol>.

Wright, L. M. and Leahey, M. (2009). *Nurses and Families: A Guide to Family Assessment and Intervention*. 3rd ed. Philadelphia: F.A. Davis.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พูน ปณ จิต ชีวะ

แบบวัดเพื่อการวิจัย

เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว และปัจจัยด้านการกำกับอาารมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อแม้ว่าบางประโยคอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนทุกประการ ขอให้เลือกคำตอบตามความเป็นจริง ที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด
2. ขอให้นักเรียนตอบแบบวัดให้ครบทุกข้อ ข้อมูลที่นักเรียนตอบนี้ จะเป็นความลับและผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวม ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อนักเรียน
3. แบบวัดนี้แบ่งเป็นออกเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด	จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว	จำนวน 10 ข้อ
ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์	จำนวน 7 ข้อ
ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว	จำนวน 10 ข้อ

พูน ปณ จิโต ชีเว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ถูกต้องที่สุด

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 12 () 13 () 14 () 15 () 16 () อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. กำลังศึกษาระดับชั้น

() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 () ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่ใคร

() อยู่กับพ่อแม่ () อยู่กับพ่อหรือแม่
() อยู่กับญาติ () อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. จำนวนพี่น้อง

() ลูกคนเดียว () 2 คน
() 3 คน () มากกว่า 3 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

คำชี้แจง: ข้อคำถามต่อไปนี้ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้นักเรียนอ่าน

ข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงที่นักเรียนปฏิบัติ โดยให้

ตอบเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อคำถาม โดยมี 5 ตัวเลือก ดังนี้

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับ				
		0	1	2	3	4
1.	คุณดื่มสุร่าบ่อยเพียงไร	ไม่เคยเลย	เดือนละครั้ง	2-4 ครั้งต่อเดือน	2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	4 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์

ข้อ	ข้อความถาม	ระดับ				
		0	1	2	3	4
2.	เลือกตอบเพียงข้อเดียว เวลาที่คุณดื่มสุรา โดยทั่วไป แล้วคุณดื่ม ประมาณเท่าไร ต่อวัน <u>หรือ</u>	1-2 ดื่ม	3-4 ดื่ม มาตรฐาน	5-6 ดื่ม มาตรฐาน	มาตรฐาน 7-9 ดื่ม มาตรฐาน	ตั้งแต่ 10 ดื่ม มาตร ฐาน ขึ้นไป
	ถ้าโดยทั่วไปดื่มเบียร์ เช่น สิงห์ ไฮเนเกน ลีโอ เซียร์ ไทเกอร์ ช้าง ดื่มประมาณเท่าไรต่อวัน <u>หรือ</u>	1-1.5 กระป๋อง/ $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ ขวด	2-3 กระป๋อง/ 1-1.5 ขวด	3.5-4 กระป๋อง/ 2 ขวด	4.5-7 กระป๋อง/ 3-4 ขวด	7 กระป๋อง /4 ขวด ขึ้นไป
	ถ้าโดยทั่วไปดื่มเหล้า เช่น แมโจง หงส์ทอง หงส์ทิพย์ เหล้าขาว 40 ดีกรี ดื่มประมาณ เท่าไร ต่อวัน	2-3 ฝา	1/4 แบน	1/2 แบน	3/4 แบน	1 แบน ขึ้นไป
3.	บ่อยครั้งเพียงไรที่คุณดื่มเบียร์ 4 กระป๋อง ขึ้นไป หรือเหล้าวิสกี้ 3 เป๊กขึ้นไป	ไม่เคยเลย	น้อยกว่า เดือนละ ครั้ง	เดือนละ ครั้ง	สัปดาห์ละ ครั้ง	ทุกวัน หรือ เกือบ ทุกวัน
4.	ในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว มีบ่อยครั้ง เพียงไรที่คุณ พบว่าคุณ ไม่สามารถหยุดดื่มได้ หากคุณสามารถเริ่มดื่มไปแล้ว	ไม่เคยเลย	น้อยกว่า เดือนละ ครั้ง	เดือนละ ครั้ง	สัปดาห์ละ ครั้ง	ทุกวัน หรือ เกือบ ทุกวัน

ข้อ	ข้อความถาม	ระดับ				
		0	1	2	3	4
5.	ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณไม่ได้ทำสิ่งที่คุณควรจะทำตามปกติ เพราะคุณมัวแต่ไปดื่มสุราเสีย	ไม่เคยเลย	น้อยกว่าเดือนละครั้ง	เดือนละครั้ง	สัปดาห์ละครั้ง	ทุกวันหรือเกือบทุกวัน
6.	ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณต้องรีบดื่มสุราทันทีในตอนเช้า เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตตามปกติ หรือถอนอาการเมาค้างจากการดื่มหนักในคืนที่ผ่านมา	ไม่เคยเลย	น้อยกว่าเดือนละครั้ง	เดือนละครั้ง	สัปดาห์ละครั้ง	ทุกวันหรือเกือบทุกวัน
7.	ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณรู้สึกไม่ดี โกรธหรือเสียใจ เนื่องจากคุณได้ทำบางสิ่งบางอย่างลงไปขณะที่คุณดื่มสุราเข้าไป	ไม่เคยเลย	น้อยกว่าเดือนละครั้ง	เดือนละครั้ง	สัปดาห์ละครั้ง	ทุกวันหรือเกือบทุกวัน
8.	ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณไม่สามารถจำได้ว่าเกิดอะไรขึ้นในคืนที่ผ่านมา เพราะว่าคุณได้ดื่มสุราเข้าไป	ไม่เคยเลย	น้อยกว่าเดือนละครั้ง	เดือนละครั้ง	สัปดาห์ละครั้ง	ทุกวันหรือเกือบทุกวัน

พหุบัน ปณ จิตโต ชีเว

ข้อ	ข้อความถาม	ระดับ				
		0	1	2	3	4
9.	ตัวคุณเองหรือคนอื่น เคยได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นผลจากการดื่มสุราของคุณหรือไม่	ไม่เคยเลย	-	เคย แต่ไม่ได้เกิดขึ้นในปีที่แล้ว	-	เคยเกิดขึ้นในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว
10.	เคยมีแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์หรือเพื่อนฝูง หรือญาติพี่น้องแสดงความเป็นห่วงเป็นใยต่อการดื่มสุราของคุณหรือไม่	ไม่เคยเลย	-	เคย แต่ไม่ได้เกิดขึ้นในปีที่แล้ว	-	เคยเกิดขึ้นในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว

ที่มา: แบบประเมิน AUDIT : <https://auditscreen.org/translations/>

ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความถาม	ระดับ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของนักเรียน					
2.	พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสนใจและส่งเสริมในกิจกรรมที่นักเรียนชอบ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ทุกคนในครอบครัวของนักเรียนต่างรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
4.	ครอบครัวของนักเรียน อยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี					
5.	เวลามีปัญหาคนในครอบครัวช่วยกันแก้ปัญหา					
6.	ไม่ว่านักเรียนตัดสินใจเรื่องใด ๆ คนในครอบครัวจะร่วมกันตัดสินใจ					
7.	สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญต่างๆ					
8.	พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนดูแลบุตรหลานด้วยความยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เช่น ไม่ลำเอียงเข้าข้างบุตรหลานคนใดคนหนึ่ง					
9.	เมื่อนักเรียนเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ครอบครัวของนักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาได้ดี					
10.	ครอบครัวของนักเรียนคุยกันได้ทุกเรื่อง แม้ว่าความคิดเห็นไม่ตรงกัน ก็รับฟังกัน					

ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ตอนที่ 4.1 การประเมินความรู้สึก						
1.	เมื่อมีคนมาตำหนินักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกไม่พอใจ นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อทำให้รู้สึกโกรธลดลงหรือหายไป					
2.	เมื่อนักเรียนเกิดความวิตกกังวล หรือ เครียด นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดการความคิดเพื่อลดความวิตกกังวล หรือ เครียดได้					
3.	เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อจัดการอารมณ์เชิงลบ เช่น โกรธ วิตกกังวล เป็นต้น					
4.	นักเรียนสามารถประเมินสภาพอารมณ์ของตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนการแสดงออกอย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์					
ตอนที่ 4.2 การยับยั้งการแสดงออก						
5.	นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองเพื่อไม่แสดงพฤติกรรมเชิงลบในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ได้					
6.	ในขณะที่นักเรียนอารมณ์ไม่ดี นักเรียนสามารถควบคุมตนเองและแสดงพฤติกรรมออกอย่างปกติ					
7.	นักเรียนสามารถควบคุมการกระทำของตนเอง ให้แสดงออกอย่างเหมาะสม					

ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว

ข้อที่	ข้อคำถาม	ระดับ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ตอนที่ 5.1 ความก้าวร้าวทางวาจา						
1.	นักเรียนพูดจาหยาบคายกับคนที่นักเรียนไม่ชอบ					
2.	นักเรียนพูดตะคอกใส่เพื่อน จนทำให้เพื่อนรู้สึกแค้น					
3.	นักเรียนชอบล้อเลียนเพื่อน ทำให้เพื่อนอับอาย					
4.	เมื่อนักเรียนไม่ชอบเพื่อนคนไหน นักเรียนจะทำทางทำทางไม่พอใจ เช่น มองด้วยหางตา หรือเบะปากใส่					
5.	นักเรียนล้อชื่อพ่อแม่ของเพื่อน					
ตอนที่ 5.2 ความก้าวร้าวทางร่างกาย						
6.	ถ้ามีคนมาทำให้นักเรียนไม่พอใจ นักเรียนจะปาสิ่งของใส่คนนั้นๆ ทันที					
7.	นักเรียนมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อย หรือต่บตีเพื่อน จนทำให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย					
8.	นักเรียนชอบแกล้งผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรงจนทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บทางร่างกาย					
9.	เมื่อทะเลาะกับเพื่อน นักเรียนจะใช้กำลังในการตัดสินปัญหา					
10.	เวลาเกิดความไม่พอใจนักเรียนจะหยิก ตี หรือต่บเพื่อนจนได้รับความบาดเจ็บ					

พูน ปณ ภิโต ชีเว

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน การตรวจพิจารณาเครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ชื่อเครื่องมือ “การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์”

คำถาม	ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
1.การทำหน้าที่ของครอบครัว (Family Functioning)								
(1) พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อความรู้สึกรักของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(2) พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสนใจและส่งเสริม ในกิจกรรมที่นักเรียนชอบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(3) ทุกคนในครอบครัวของนักเรียนต่างรับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(4) ครอบครัวของนักเรียน อยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(5) เวลามีปัญหาคนในครอบครัวช่วยกันแก้ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(6) ไม่ว่านักเรียนตัดสินใจเรื่องใด ๆ คนในครอบครัวจะร่วมกันตัดสินใจ	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
(7) สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญต่าง ๆ	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
(8) พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนดูแลบุตรหลานด้วยความยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เช่น ไม่ลำเอียงเข้าข้างบุตรหลานคนใดคนหนึ่ง	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

คำถาม	ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
(9) เมื่อนักเรียนเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ครอบครัวยุติของนักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาได้ดี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(10) ครอบครัวยุติของนักเรียนคุยกันได้ดีทุกเรื่อง แม้ว่าความคิดเห็นไม่ตรงกันก็รับฟังกัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2. การกำกับทางอารมณ์ (Emotion Regulation)								
2.1 การประเมินความรู้คิด								
(1) เมื่อมีคนมาตำหนินักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกไม่พอใจ นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อทำให้รู้สึกโกรธ ลดลงหรือหายไป	-1	1	1	1	1	4	0.60	ใช้ได้
(2) เมื่อนักเรียนเกิดความวิตกกังวลหรือ เครียด นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดการความคิดเพื่อลดความวิตกกังวล หรือ เครียดได้	-1	1	1	1	1	4	0.60	ใช้ได้
(3) เมื่อนักเรียนกำลังเผชิญกับสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่งนักเรียนสามารถเปลี่ยนความสนใจไปทางด้านอื่นที่อาจส่งผลกระทบต่ออารมณ์ได้	-1	1	0	0	1	2	0.20	ปรับปรุง
(4) เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อจัดการอารมณ์เชิงลบ เช่น โกรธ วิตกกังวล เป็นต้น	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้

คำถาม	ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
(5) นักเรียนสามารถประเมินสภาพ อารมณ์ของตนเองเพื่อปรับเปลี่ยน การแสดงออกอย่างเหมาะสมต่อ สถานการณ์	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2.2 การยับยั้งการแสดงออก								
(6) หากนักเรียนกำลังเผชิญกับ เหตุการณ์ที่ทำให้นักเรียนไม่พอใจ นักเรียนอาจจะโทรหาใครเพื่อเล่าให้ เขาฟัง เพื่อปรับปรุงอารมณ์ให้อยู่ใน ภาวะปกติ	-1	1	0	1	1	3	0.40	ปรับปรุง
(7) เมื่อมีคนทำให้นักเรียนโกรธ นักเรียนสามารถควบคุม อารมณ์ของ ตนเองเพื่อไม่ให้แสดงออกว่าโกรธได้	-1	1	0	1	1	3	0.40	ปรับปรุง
(8) นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ ตัวเองเพื่อไม่แสดงพฤติกรรมเชิงลบ ในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ได้	0	1	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
(9) ในขณะที่นักเรียนอารมณ์ไม่ดี นักเรียนสามารถควบคุมตนเองและ แสดงพฤติกรรมออกอย่างปกติ	0	1	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
(10) นักเรียนสามารถควบคุม การกระทำของตนเองให้แสดงออก อย่างเหมาะสม	1	1	0	1	0	3	0.80	ใช้ได้
3.พฤติกรรมก้าวร้าว								
3.1 ความก้าวร้าวทางวาจา								
(1) นักเรียนพูดจาหยาบคายกับคนที่ นักเรียนไม่ชอบ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

คำถาม	ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	แปลผล
(2) นักเรียนพูดตะคอกใส่เพื่อนจนทำให้เพื่อนรู้สึกแค้น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(3) นักเรียนชอบล้อเลียนเพื่อนทำให้เพื่อนอับอาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(4) เมื่อนักเรียนไม่ชอบเพื่อนคนไหนนักเรียนจะทำทางทำทางไม่พอใจ เช่น มองด้วยหางตา หรือเบะปากใส่	0	1	1	1	1	5	0.80	ใช้ได้
(5) นักเรียนล้อชื่อพ่อแม่ของเพื่อน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.2 ความก้าวร้าวทางร่างกาย								
(6) ถ้ามีคนมาทำให้นักเรียนไม่พอใจนักเรียนจะปาสิ่งของใส่คนนั้นๆทันที	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(7) นักเรียนมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อยหรือตบตีเพื่อนจนทำให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(8) นักเรียนชอบแกล้งผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรงจนทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บทางร่างกาย	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(9) เมื่อทะเลาะกับเพื่อน นักเรียนจะใช้กำลังในการตัดสินปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
(10) เวลาเกิดความไม่พอใจนักเรียนจะหยิก ตี หรือตบเพื่อนจนได้รับความบาดเจ็บ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ผลการทดลองใช้เครื่องมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบวัด

ข้อ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	21	42.00
หญิง	29	58.00
รวม	50	100.00
2. อายุ		
12	0	0.00
13	7	14.00
14	23	46.00
15	15	30.00
16	5	10.00
อื่นๆ โปรดระบุ	0	0.00
รวม	50	100.00
3. กำลังศึกษาระดับชั้น		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	5	10.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	23	46.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	22	44.00
รวม	50	100.00
4. ปัจจุบันอาศัยอยู่ใคร		
อยู่กับพ่อแม่	33	66.00
อยู่กับพ่อหรือแม่	6	12.00
อยู่กับญาติ	5	10.00
อื่นๆ โปรดระบุ	6	12.00
รวม	50	100.00

ข้อ	ความถี่	ร้อยละ
5. จำนวนพี่น้อง		
ลูกคนเดียว	11	22.00
2 คน	21	42.00
3 คน	16	32.00
มากกว่า 3 ขึ้นไป	2	4.00
รวม	50	100.00

ตอนที่ 2 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	50	12.9
	Excluded ^a	339	87.1
	Total	389	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.769	12

ตอนที่ 3 แบบวัดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของครอบครัว

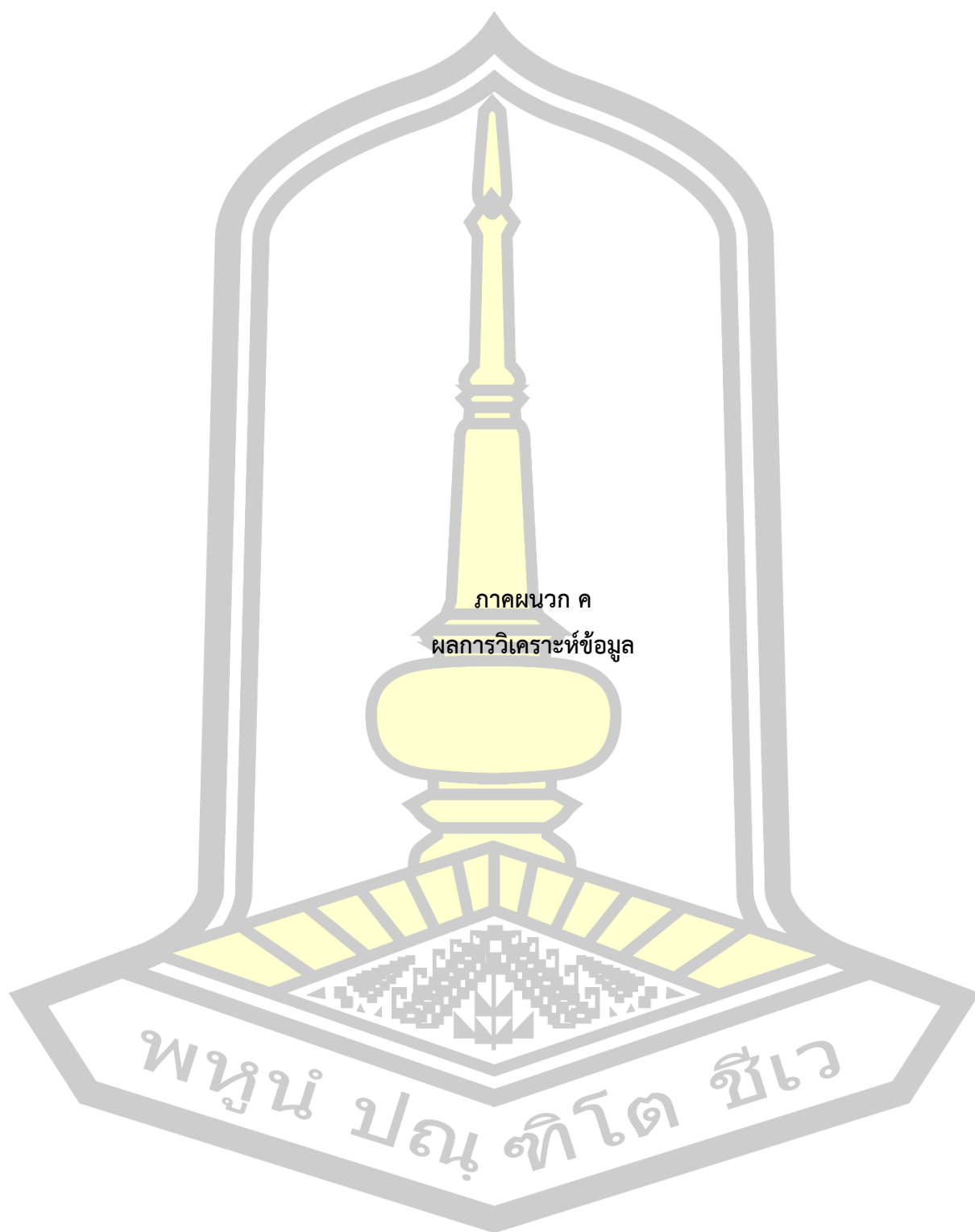
ข้อ	ioc เฉพาะข้อที่เลือกใช้	r_{xy}
1. พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของนักเรียน	1.00	0.496
2. พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสนใจและส่งเสริมในกิจกรรมที่นักเรียนชอบ	1.00	0.495
3. ทุกคนในครอบครัวของนักเรียนต่างรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	1.00	0.582
4. ครอบครัวของนักเรียน อยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี	1.00	0.770
5. เวลามีปัญหาคนในครอบครัวช่วยกันแก้ปัญหา	1.00	0.789
6. ไม่ว่านักเรียนตัดสินใจเรื่องใด ๆ คนในครอบครัวจะร่วมกันตัดสินใจ	0.80	0.566
7. สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญต่าง ๆ	0.80	0.377
8. พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนดูแลบุตรหลานด้วยความยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เช่น ไม่ลำเอียงเข้าข้างบุตรหลานคนใดคนหนึ่ง	0.80	0.678
9. เมื่อนักเรียนเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ครอบครัวของนักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาได้ดี	1.00	0.708
10. ครอบครัวของนักเรียนคุยกันได้ทุกเรื่อง แม้ว่าความคิดเห็นไม่ตรงกัน ก็รับฟังกัน	1.00	0.640
ค่า ioc ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.377-0.789 ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.880		

ตอนที่ 4 แบบวัดเกี่ยวกับการกำกับอารมณ์

ข้อ	ioc เฉพาะข้อที่เลือกใช้	r_{xy}
ตอนที่ 4.1 การประเมินความรู้คิด		
1. เมื่อมีคนมาตำหนินักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกไม่พอใจ นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อทำให้รู้สึกโกรธ ลดลงหรือหายไป	0.60	0.452
2. เมื่อนักเรียนเกิดความวิตกกังวล หรือ เครียด นักเรียน สามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดการความคิดเพื่อลดความวิตก กังวล หรือ เครียดได้	0.60	0.571
3. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา นักเรียน สามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อจัดการอารมณ์เชิงลบ เช่น โกรธ วิตกกังวล เป็นต้น	0.60	0.547
4. นักเรียนสามารถประเมินสภาพอารมณ์ของตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนการแสดงออกอย่างเหมาะสม ต่อสถานการณ์	0.80	0.493
ค่า ioc ระหว่าง 0.60-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.452-0.571 ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.724		
ตอนที่ 4.2 การยับยั้งการแสดงออก		
5. นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองเพื่อไม่แสดง พฤติกรรมเชิงลบในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ได้	0.60	0.611
6. ในขณะที่นักเรียนอารมณ์ไม่ดี นักเรียนสามารถควบคุม ตนเองและแสดงพฤติกรรมออกอย่างปกติ	0.60	0.641
7. นักเรียนสามารถควบคุมการกระทำของตนเองให้ แสดงออกอย่างเหมาะสม	0.80	0.650
ค่า ioc ระหว่าง 0.60-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.611-0.650 ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.791		
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตอนที่ 4 (α) เท่ากับ 0.813		

ตอนที่ 5 แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว

ข้อ	ioc เฉพาะข้อที่เลือกใช้	r_{xy}
ตอนที่ 5.1 ความก้าวร้าวทางวาจา		
1. นักเรียนพูดจาหยาบคายกับคนที่นักเรียนไม่ชอบ	1.00	0.727
2. นักเรียนพูดตะคอกใส่เพื่อน จนทำให้เพื่อนรู้สึกแค้น	1.00	0.538
3. นักเรียนชอบล้อเลียนเพื่อน ทำให้เพื่อนอับอาย	1.00	0.540
4. เมื่อนักเรียนไม่ชอบเพื่อนคนไหน นักเรียนจะทำทาง ทำทางไม่พอใจ เช่น มองด้วยหางตา หรือเบะปากใส่	0.80	0.441
5. นักเรียนล้อชื่อพ่อแม่ของเพื่อน	1.00	0.425
ค่า ioc ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.425-0.727 ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.755		
ตอนที่ 5.2 ความก้าวร้าวทางร่างกาย		
6. ถ้ามีคนมาทำให้นักเรียนไม่พอใจ นักเรียนจะปาสิ่งของ ใส่คนนั้นๆ ทันที	1.00	0.702
7. นักเรียนมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อย หรือต่ตีเพื่อนจน ทำให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย	1.00	0.706
8. นักเรียนชอบแกล้งผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรงจนทำให้ผู้อื่น บาดเจ็บทางร่างกาย	1.00	0.638
9. เมื่อทะเลาะกับเพื่อน นักเรียนจะใช้กำลังในการตัดสิน ปัญหา	1.00	0.686
10. เวลาเกิดความไม่พอใจนักเรียนจะหยิก ตี หรือ ต่ตีเพื่อน จนได้รับความบาดเจ็บ	1.00	0.506
ค่า ioc เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.506-0.706 ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.841		
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตอนที่ 5 (α) เท่ากับ 0.859		

1. ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด

ตาราง 11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	249	64.01
หญิง	140	35.99
รวม	389	100.00
2. อายุ		
12 ปี	13	3.34
13 ปี	102	26.22
14 ปี	182	46.79
15 ปี	90	23.14
16 ปี	2	0.51
อื่นๆ โปรดระบุ.....	-	-
รวม	389	100.00
3. กำลังศึกษาระดับชั้น		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	130	33.42
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	128	32.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	131	33.68
รวม	389	100.00
4. ปัจจุบันอาศัยอยู่กับใคร		
อยู่กับพ่อแม่	218	56.04
อยู่กับพ่อหรือแม่	107	27.51
อยู่กับญาติ	38	9.77
อื่นๆ โปรดระบุ.....	26	6.68
รวม	389	100.00

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด	ความถี่	ร้อยละ
5. จำนวนพี่น้อง		
ลูกคนเดียว	78	20.05
2 คน	200	51.41
3 คน	87	22.37
มากกว่า 3 ขึ้นไป	24	6.17
รวม	389	100.00

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบวัดส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.01) อายุ 14 ปี (ร้อยละ 46.79) กำลังศึกษาระดับชั้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ร้อยละ 33.68) อาศัยอยู่กับพ่อหรือแม่ (ร้อยละ 56.04) และมีจำนวนพี่น้อง 2 คน (ร้อยละ 51.41)

2. ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 12 พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความก้าวร้าวทางวาจา			
1. นักเรียนพูดจาหยาบคายกับคนที่นักเรียนไม่ชอบ	2.22	1.30	น้อย
2. นักเรียนพูดตะคอกใส่เพื่อน จนทำให้เพื่อนรู้สึกแค้น	1.94	1.08	น้อย
3. นักเรียนชอบล้อเลียนเพื่อน ทำให้เพื่อนอับอาย	1.92	1.14	น้อย
4. เมื่อนักเรียนไม่ชอบเพื่อนคนไหน นักเรียนจะทำท่าทางไม่พอใจ เช่น มองด้วยหางตา หรือเบะปากใส่	2.32	1.40	น้อย
5. นักเรียนล้อชื่อพ่อแม่ของเพื่อน	1.72	1.22	น้อย
รวม	2.02	1.25	น้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความก้าวร้าวทางร่างกาย			
6. ถ้ามีคนมาทำให้นักเรียนไม่พอใจ นักเรียนจะปาล้างของใส่คนนั้นๆ ทันที	1.42	0.84	น้อยที่สุด
7. นักเรียนมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อย หรือตบตีเพื่อนจนทำให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย	1.58	0.98	น้อย
8. นักเรียนชอบแกล้งผู้อื่นด้วยวิธีรุนแรงจนทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บทางร่างกาย	1.52	1.00	น้อย
9. เมื่อทะเลาะกับเพื่อน นักเรียนจะใช้กำลังในการตัดสินปัญหา	1.81	1.26	น้อย
10. เวลาเกิดความไม่พอใจนักเรียนจะหยิก ตี หรือตบเพื่อนจนได้รับความบาดเจ็บ	1.75	1.22	น้อย
รวม	1.62	1.08	น้อย
โดยรวม	1.82	1.19	น้อย

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82$, S.D. = 1.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 1.25) และมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.62$, S.D. = 1.08)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจา โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.02$, S.D. = 1.25) โดยมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางวาจาในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับเฉลี่ยรายข้อ จากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ ข้อ 4 เมื่อนักเรียนไม่ชอบเพื่อนคนไหน นักเรียนจะทำท่าทางไม่พอใจ เช่น มองด้วยหางตา หรือเบะปากใส่ ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 1.40) รองลงมา คือ ข้อ 1 นักเรียนพูดจาหยาบค้ายกับคนที่นักเรียนไม่ชอบ ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 1.30) และ ข้อ 2 นักเรียนพูดตะคอกใส่เพื่อน จนทำให้เพื่อนรู้สึกแยะ ($\bar{X} = 1.94$, S.D. = 1.08) ตามลำดับ

และนักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวทางร่างกาย โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.82$, S.D. = 1.19) เรียงลำดับเฉลี่ยรายข้อจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ ข้อ 9 เมื่อทะเลาะกับ

เพื่อน นักเรียนจะใช้กำลังในการตัดสินปัญหา ($\bar{X} = 1.81$, S.D. = 1.26) รองลงมาคือข้อ 10 เวลาเกิดความไม่พอใจนักเรียนจะหยิก ตี หรือตบเพื่อนจนได้รับความบาดเจ็บ ($\bar{X} = 1.75$, S.D. = 1.22) และข้อ 7 นักเรียนมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อย หรือตบตีเพื่อนจนทำให้เกิดความเจ็บปวดทางร่างกาย ($\bar{X} = 1.58$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

2.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยด้านการกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1.1 การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของนักเรียน	4.21	0.89	มาก
2. พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสนใจและส่งเสริมในกิจกรรมที่นักเรียนชอบ	4.09	0.91	มาก
3. ทุกคนในครอบครัวของนักเรียนต่างรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	4.23	0.75	มาก
4. ครอบครัวของนักเรียน อยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี	4.16	0.85	มาก
5. เวลามีปัญหาคนในครอบครัวช่วยกันแก้ปัญหา	4.04	1.01	มาก
6. ไม่ว่านักเรียนตัดสินใจเรื่องใด ๆ คนในครอบครัวจะร่วมกันตัดสินใจ	3.88	1.02	มาก
7. สมาชิกในครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญต่างๆ	3.90	1.02	มาก
8. พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียนดูแลบุตรหลานด้วยความยุติธรรม ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง เช่น ไม่ลำเอียงเข้าข้างบุตรหลานคนใดคนหนึ่ง	4.07	1.06	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. เมื่อนักเรียนเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ครอบครัวของนักเรียน ร่วมกันแก้ปัญหาได้ดี	3.90	1.07	มาก
10. ครอบครัวของนักเรียนคุยกันได้ทุกเรื่อง แม้ว่าความคิดเห็นไม่ ตรงกันก็รับฟังกัน	3.86	1.19	มาก
โดยรวม	4.03	10.74	มาก

จากตาราง 13 พบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 10.74) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 9 ทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ ข้อ 3 ทุกคนในครอบครัวของนักเรียนต่างรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.75) รองลงมา คือข้อ 1 พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของนักเรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.89) และข้อ 4 ครอบครัวของนักเรียน อยู่ร่วมกันด้วยความรักและสามัคคี ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

2.1.2 พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยทำการศึกษาพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบวัดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (The Alcohol Use Disorder Identification Test: AUDIT) การตอบแบบประเมินด้วยตนเอง ที่สร้างขึ้นโดยองค์การอนามัยโลก แปลเป็นภาษาไทยโดย ปรีทรรศ ศิลปะกิจ และพันธุภา กิตติรัตนไพบูลย์ มีจำนวน 10 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 14

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความถี่และร้อยละผลการตอบแบบวัดพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
1. คุณดื่มสุร่าบ่อยเพียงไร		
ไม่เคยเลย	284	73.01
เดือนละครั้ง	45	11.57

ตาราง 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
2-4 ครั้งต่อเดือน	30	7.71
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	27	6.94
4 ครั้งขึ้นไปต่อสัปดาห์	3	0.77
โดยรวม	389	100.00
2. เลือกตอบเพียงข้อเดียว		
เวลาที่คุณดื่มสุรา โดยทั่วไปแล้วคุณดื่ม ประมาณเท่าไรต่อวัน หรือ		
1-2 ดื่ม	-	-
3-4 ดื่ม มาตรฐาน	-	-
5-6 ดื่ม มาตรฐาน	2	1.90
มาตรฐาน 7-9 ดื่ม มาตรฐาน	3	2.86
ตั้งแต่ 10 ดื่ม มาตรฐานขึ้นไป	1	0.95
รวม	6	5.71
ถ้าโดยทั่วไปดื่มเบียร์ เช่น สิงห์ ไฮเนเกน ลิโอ เซียร์ ไทเกอร์ ซ้าง ดื่มประมาณเท่าไรต่อวัน หรือ		
1-15 กระป๋อง / ½ - ¾ ขวด	11	10.48
2-3 กระป๋อง / 1-1.5 ขวด	19	18.10
3.5-4 กระป๋อง / 2 ขวด	9	8.57
4.5-7 กระป๋อง / 3-4 ขวด	21	20.00
7 กระป๋อง / 4 ขวดขึ้นไป	9	8.57
รวม	69	65.71

ตาราง 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
ถ้าโดยทั่วไปดื่มเหล้า เช่น แม่โขง หงส์ทอง หงส์ทิพย์ เหล้าขาว 40 ดีกรี ดื่มประมาณเท่าไร ต่อวัน		
2-3 ฝา	-	-
¼ แบน	4	3.81
½ แบน	4	3.81
¾ แบน	8	7.62
1 แบนขึ้นไป	14	13.33
รวม	30	28.58
โดยรวม	105	100.00
3. บ่อยครั้งเพียงไรที่คุณดื่มเบียร์ 4 กระป๋อง ขึ้นไป หรือ เหล้าวิสกี้ 3 เป๊กขึ้นไป		
ไม่เคยเลย	-	-
น้อยกว่าเดือนละครั้ง	19	18.10
เดือนละครั้ง	36	34.29
สัปดาห์ละครั้ง	49	46.67
ทุกวันหรือเกือบทุกวัน	1	0.95
โดยรวม	105	100.00
4. ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงไรที่คุณ พบว่า คุณไม่สามารถหยุดดื่มได้ หากคุณเริ่มดื่มไปแล้ว		
ไม่เคยเลย	75	71.43
น้อยกว่าเดือนละครั้ง	25	23.81
เดือนละครั้ง	5	4.76
สัปดาห์ละครั้ง	-	-
ทุกวันหรือเกือบทุกวัน	-	-
โดยรวม	105	100.00

ตาราง 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
5. ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณไม่ได้ทำสิ่งที่คุณควรจะทำตามปกติ เพราะคุณมัวแต่ไปดื่มสุราเสีย		
ไม่เคยเลย	66	62.86
น้อยกว่าเดือนละครั้ง	13	12.38
เดือนละครั้ง	26	24.76
สัปดาห์ละครั้ง	-	-
ทุกวันหรือเกือบทุกวัน	-	-
โดยรวม	105	100.00
6. ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณต้องรีบดื่มสุราทันทีในตอนเช้า เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตตามปกติ หรือถอนอาการเมาค้างจากการดื่มหนักในคืนที่ผ่านมา		
ไม่เคยเลย	105	100.00
น้อยกว่าเดือนละครั้ง	-	-
เดือนละครั้ง	-	-
สัปดาห์ละครั้ง	-	-
ทุกวันหรือเกือบทุกวัน	-	-
โดยรวม	105	100.00
7. ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณรู้สึกไม่ดี โกรธหรือเสียใจ เนื่องจากคุณได้ทำบางสิ่งบางอย่างลงไปขณะที่คุณดื่มสุราเข้าไป		
ไม่เคยเลย	60	57.14
น้อยกว่าเดือนละครั้ง	39	37.14
เดือนละครั้ง	6	5.71
สัปดาห์ละครั้ง	-	-
ทุกวันหรือเกือบทุกวัน	-	-
โดยรวม	105	100.00

ตาราง 14 (ต่อ)

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
8. ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณไม่สามารถจำได้ว่าเกิดอะไรขึ้นในคืนที่ผ่านมาเพราะว่าคุณได้ดื่มสุราเข้าไป		
ไม่เคยเลย	20	19.05
น้อยกว่าเดือนละครั้ง	59	56.19
เดือนละครั้ง	26	24.76
สัปดาห์ละครั้ง	-	-
ทุกวันหรือเกือบทุกวัน	-	-
โดยรวม	105	100.00
9. ตัวคุณเองหรือคนอื่น เคยได้รับบาดเจ็บซึ่งเป็นผลจากการดื่มสุราของคุณหรือไม่		
ไม่เคยเลย	75	71.43
เคยแต่ไม่ได้เกิดขึ้นในปีที่แล้ว	29	27.62
เคยเกิดขึ้นในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว	1	0.95
โดยรวม	105	100.00
10. เคยมีแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์หรือเพื่อนฝูง หรือญาติพี่น้องแสดงความห่วงใยต่อการดื่มสุราของคุณหรือไม่		
ไม่เคยเลย	68	64.76
เคยแต่ไม่ได้เกิดขึ้นในปีที่แล้ว	36	34.29
เคยเกิดขึ้นในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว	1	0.95
โดยรวม	105	100.00

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ โดยส่วนใหญ่ ไม่เคยเลย (ร้อยละ 73.01) โดยทั่วไปดื่มเบียร์ (ร้อยละ 65.71) ดื่มสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 46.67) ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยครั้งเพียงไรที่คุณ พบว่า คุณไม่สามารถหยุดดื่มได้ หากคุณเริ่มดื่มไปแล้ว ส่วนใหญ่ตอบไม่เคยเลย (ร้อยละ 71.43) ในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา มีบ่อยเพียงไรที่คุณไม่ได้ทำสิ่งที่คุณควรจะทำตามปกติ เพราะคุณมัวแต่ไปดื่มสุราเสีย ส่วนใหญ่ตอบไม่เคยเลย (ร้อยละ 73.01)

ละ 62.86) ในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว มีบ่อยเพียงไรที่คุณต้องรีบดื่มสุราทันทีในตอนเช้า เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตตามปกติ หรือถอนอาการเมาค้างจากการดื่มหนักในคืนที่ผ่านมา ทุกคนตอบไม่เคยเลย (ร้อยละ 100.00) ในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว มีบ่อยเพียงไรที่คุณรู้สึกไม่ดี โกรธหรือเสียใจ เนื่องจากคุณได้ทำบางสิ่งบางอย่างลงไปขณะที่คุณดื่มสุราเข้าไป ส่วนใหญ่ตอบไม่เคยเลย (ร้อยละ 57.14) ในช่วงหนึ่งปีที่แล้ว มีบ่อยเพียงไรที่คุณไม่สามารถจำได้ว่าเกิดอะไรขึ้นในคืนที่ผ่านมาเพราะว่าคุณได้ดื่มสุราเข้าไป ส่วนใหญ่ตอบน้อยกว่าเดือนละครึ่ง (ร้อยละ 56.19) ตัวคุณเองหรือคนอื่น เคยได้รับบาดเจ็บซึ่งเป็นผลจากการดื่มสุราของคุณหรือไม่ ส่วนใหญ่ตอบไม่เคยเลย (ร้อยละ 71.43) และเคยมีแพทย์ หรือบุคลากรทางการแพทย์หรือเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องแสดงความห่วงเป็นใยต่อการดื่มสุราของคุณหรือไม่ ส่วนใหญ่ตอบไม่เคยเลย (ร้อยละ 64.76)

2.1.3 การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังในตาราง 15

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การประเมินความรู้สึก			
1. เมื่อมีคนมาตำหนินักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกไม่พอใจ นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อทำให้รู้สึกโกรธ ลดลงหรือหายไป	3.79	0.97	มาก
2. เมื่อนักเรียนเกิดความวิตกกังวล หรือ เครียด นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดการความคิดเพื่อลดความวิตกกังวล หรือ เครียดได้	3.90	1.03	มาก
3. เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อจัดการอารมณ์เชิงลบ เช่น โกรธ วิตกกังวล เป็นต้น	3.99	0.86	มาก
4. นักเรียนสามารถประเมินสภาพอารมณ์ของตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนการแสดงออกอย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์	4.01	0.89	มาก
รวม	3.92	0.94	มาก

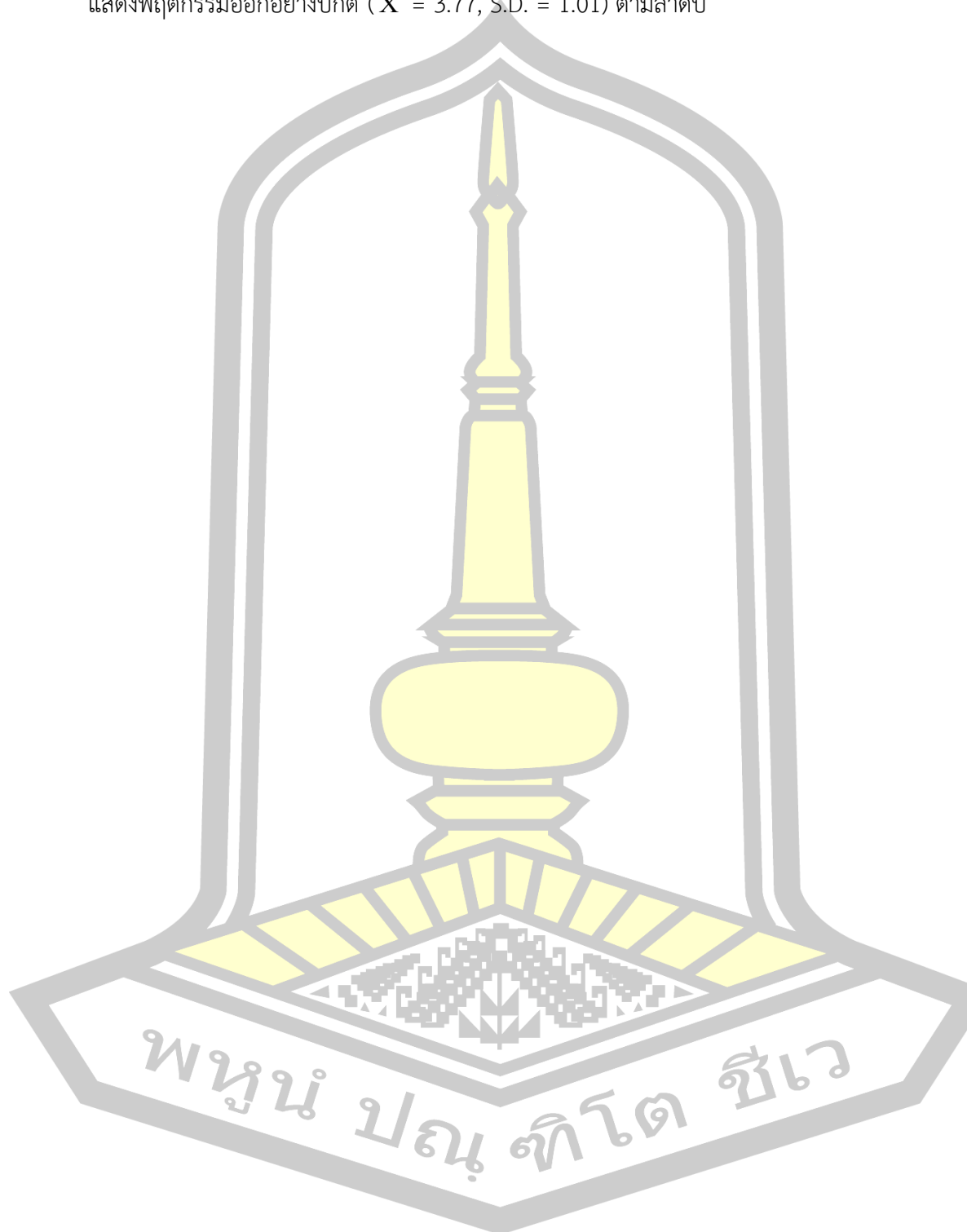
ตาราง 15 (ต่อ)

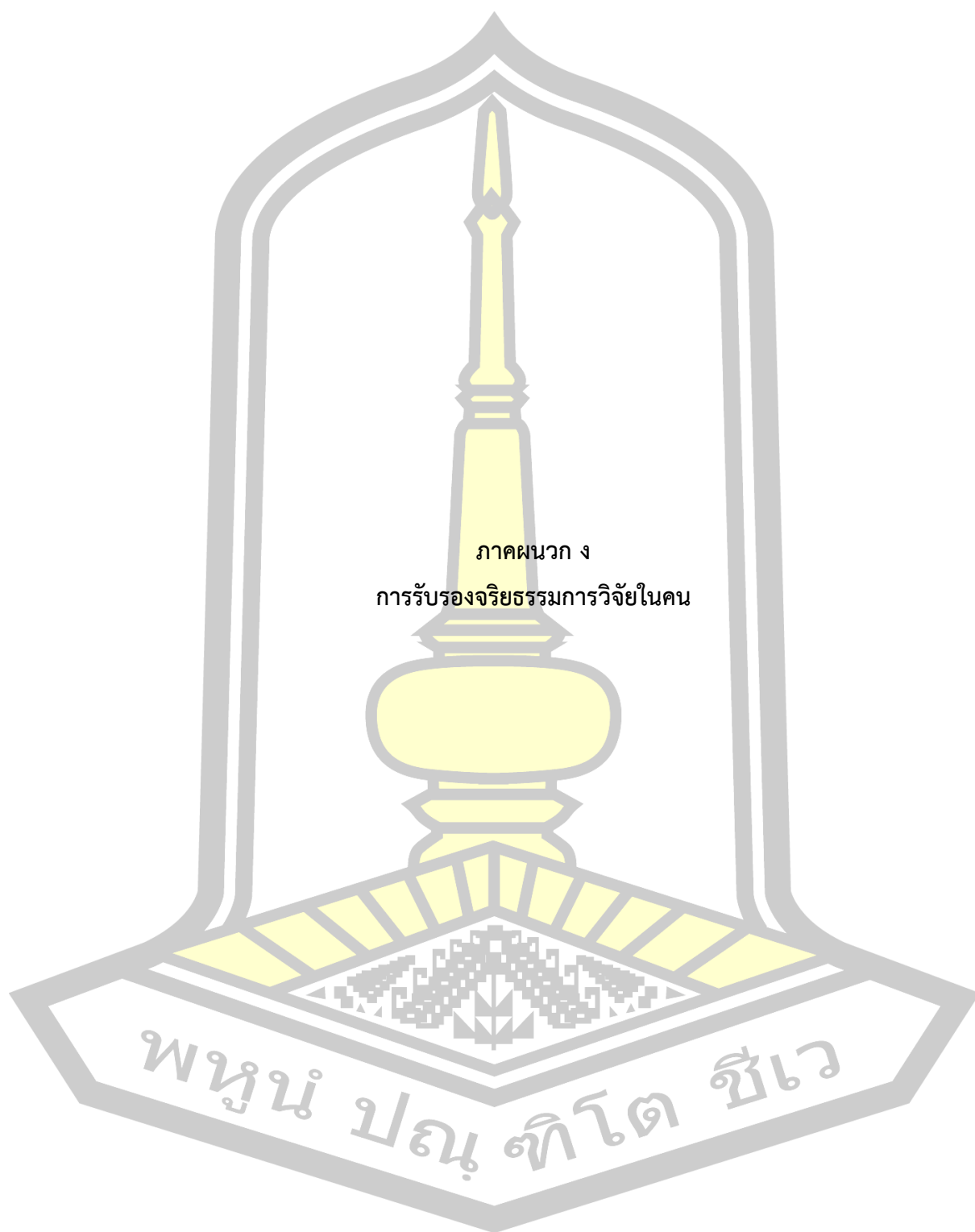
การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การยับยั้งการแสดงออก			
5. นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองเพื่อไม่แสดงพฤติกรรมเชิงลบในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ได้	3.93	0.94	มาก
6. ในขณะที่นักเรียนอารมณ์ไม่ดี นักเรียนสามารถควบคุมตนเองและแสดงพฤติกรรมออกอย่างปกติ	3.77	1.01	มาก
7. นักเรียนสามารถควบคุมการกระทำของตนเองให้แสดงออกอย่างเหมาะสม	3.83	1.03	มาก
รวม	3.84	0.99	มาก
รวมทั้งหมด	3.89	0.97	มาก

จากตาราง 15 พบว่า การกำกับอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินความรู้คิด โดยรวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการประเมินความรู้คิดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.94) โดยพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ข้อ 4 นักเรียนสามารถประเมินสภาพอารมณ์ของตนเองเพื่อปรับเปลี่ยนการแสดงออกอย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.89) รองลงมา คือ ข้อ 3 เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหา นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อจัดการอารมณ์เชิงลบ เช่น โกรธ วิตกกังวล เป็นต้น ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.86) ข้อ 2 เมื่อนักเรียนเกิดความวิตกกังวล หรือ เครียด นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนหรือจัดการความคิดเพื่อลดความวิตกกังวล หรือ เครียดได้ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.03) และข้อ 1 เมื่อมีคนมาตำหนินักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกไม่พอใจ นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนความคิดเพื่อทำให้รู้สึกโกรธ ลดลงหรือหายไป ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.97) ตามลำดับ

ด้านการยับยั้งการแสดงออก โดยรวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการยับยั้งการแสดงออก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.97) โดยพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ข้อ 5 นักเรียนสามารถควบคุมอารมณ์ตัวเอง เพื่อไม่แสดงพฤติกรรมเชิงลบในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ได้ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.94) รองลงมา คือ ข้อ 7 นักเรียนสามารถควบคุมการกระทำของตนเองให้แสดงออกอย่างเหมาะสม ($\bar{X} =$

3.83, S.D. = 1.03) และข้อ 6 ในขณะที่นักเรียนอารมณ์ไม่ดี นักเรียนสามารถควบคุมตนเองและแสดงพฤติกรรมออกอย่างปกติ ($\bar{X}$ = 3.77, S.D. = 1.01) ตามลำดับ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 385-367/2565

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Examining Factors Influence Aggressive Behavior of Middle School Under Secondary Educational Service Area Office 33, Muang District, Surin Province.

ผู้วิจัย : นางสาวลัดดาวัลย์ คงดวงดี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะศึกษาศาสตร์

สถานที่ทำการวิจัย : สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

วันที่รับรอง : 23 พฤศจิกายน 2565

วันหมดอายุ : 22 พฤศจิกายน 2566

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐานของโครงการงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์มการปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

.....ภก. สุทธิ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษักรหญิงราตรี สว่างจิตร์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวลัดดาวัลย์ คงดวงดี
วันเกิด	วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2538
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 22 หมู่ที่ 20 ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ รหัสไปรษณีย์ 32000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักจัดการงานทั่วไป
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2552 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกาเกาะระโยง ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2556 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าสว่างวิทยา ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2561 ปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ พ.ศ. 2567 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ทุนวิจัย	-
ผลงานวิจัย	-

พูน ปณ จิโต ชีเว